

บทที่ 4

สถิติคดี และความสัมพันธ์ของคดีกับสภาพแวดล้อมในพื้นที่ศึกษา

4.1 สถิติคดีที่เกิดขึ้นในพื้นที่ศึกษา

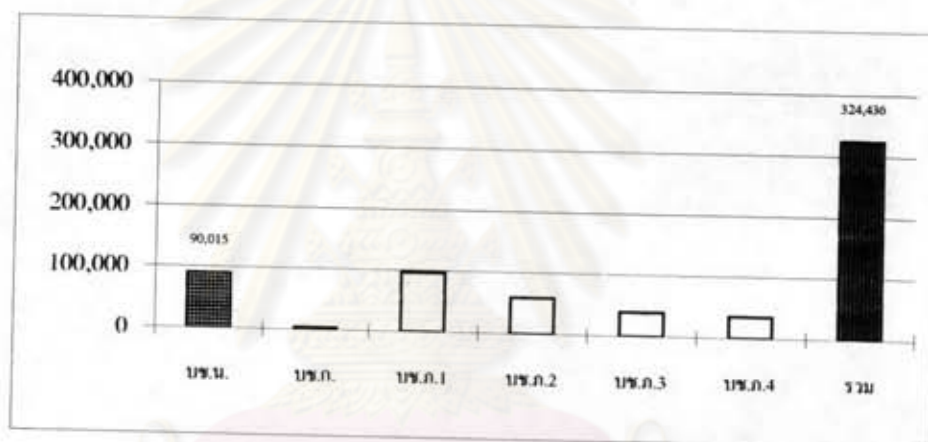
ผลการศึกษาในบทที่ 3 ทำให้ได้ภาพของพื้นที่รับผิดชอบของ สน.พญาไท ในลักษณะทางกายภาพในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ไม่ว่าจะเป็นในด้านสภาพทางภูมิศาสตร์ การใช้ที่ดิน (Land use) พื้นที่สิ่งปลูกสร้าง (Built-up Area) สภาพเศรษฐกิจ และสังคม โดยสังเขป ซึ่งโดยลักษณะทั่วไปของเมือง โดยเฉพาะในรูปแบบของกรุงเทพฯ มีการเปลี่ยนแปลง (Dynamic) และ วิวัฒนาการ (Evolution) พื้นที่ศึกษา สน.พญาไท แม้ว่าจะมีพื้นที่อยู่ในเขตการปกครอง 2 เขต คือเขตราชเทวี และเขตพญาไท แต่ในภาพรวมแล้วพื้นที่ศึกษา มีรูปแบบการใช้พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ธุรกิจการค้า ผสมกับที่พักอาศัยหนาแน่นมาก ปัญหาของเมืองกรุงเทพฯ มีอยู่หลายประการดังที่ทราบกันดี แต่ในแง่มุมของสถิติคดีอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ต่าง ๆ นั้น มีความเกี่ยวข้องกันอย่างไร ได้เคยมีผู้ทำการศึกษามาแล้ว จะมีสภาพแวดล้อมทางกายภาพในลักษณะใดบ้างที่เป็นปัจจัยเอื้ออำนวยให้เกิดสถิติคดีอาชญากรรมประเภทใด และปรากฏในย่านใด จะได้ทำการศึกษาในบทต่อไปนี้

ตราบใดที่มนุษย์ยังมีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม และอย่างสภาพแวดล้อมในเมือง (Urban Environment) ด้วยแล้ว ผลกระทบที่ผูกพันกันเป็นลูกโซ่ ไม่ว่าจะเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านระบบเศรษฐกิจที่มีการแบ่งงานกันทำมากยิ่งขึ้น มีการกระจายรายได้ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทางสังคม (Social Change) จนกระทั่งไปถึงรูปแบบการใช้ชีวิตของชาวกรุงเทพมหานคร หากกล่าวรวมแล้วเมื่อรูปแบบของกรุงเทพฯ เปลี่ยนแปลงไป ผลกระทบด้านอาชญากรรมก็เปลี่ยนแปลงตามไปด้วยไม่ว่าจะเป็นปริมาณ ความรุนแรง และรูปแบบที่พัฒนามากยิ่งขึ้น จะสังเกตได้ง่าย ในอดีตเราเคยกล่าวถึงอาชญากรรมเฉพาะการลักทรัพย์ ลักเล็กขโมยน้อย การทำร้ายร่างกาย การฆ่าผู้อื่นให้ถึงแก่ความตาย หรือ ช่มชืนกระทำชำเรา แต่เมื่อสังคมพัฒนาก้าวไกลยิ่งขึ้น ก็เริ่มมีกลุ่ม จนกระทั่งเป็นองค์กร มีอาชีพประกอบอาชญากรรม หรือ ความผิดในคดีเศรษฐกิจ , ลิขสิทธิ์ , คดีเช็ค ฯลฯ ซึ่งล้วนแต่เป็นผลจากการพัฒนาของมนุษย์ทั้งสิ้น

หากเรามาพิจารณาถึงสถิติคดีที่เกิดขึ้นทั้งหมดในประเทศไทยนำมาเปรียบเทียบกัน ดูว่าคดีทั้งหมดจะเกิดที่ใดมากที่สุด ตามตารางที่ 4.1

	บช.น.	บช.ภ.	บช.ภ.1	บช.ภ.2	บช.ภ.3	บช.ภ.4	รวม
ชีวิต ร่างกาย และเพศ	4,482	111	7,769	5,772	3,950	4,568	26,652
ประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน	12,199	198	12,974	7,328	5,723	6,540	44,962
คดีที่น่าสนใจ	8,250	118	5,056	3,343	2,930	2,778	22,475
คดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย	65,084	2,972	71,333	42,996	26,680	21,282	230,347
รวม	90,015	3,399	97,132	59,439	39,283	35,168	324,436

	บช.น.	บช.ภ.	บช.ภ.1	บช.ภ.2	บช.ภ.3	บช.ภ.4	รวม
รวม	90,015	3,399	97,132	59,439	39,283	35,168	324,436

ตารางที่ 4.1 แสดงสถิติคดีอาชญากรรมในประเทศไทย

จากตาราง ข้อมูลคดีปี พ.ศ.2536 จะเห็นว่าคดีที่เกิดขึ้นทั้งหมดในประเทศไทย จำนวน 324,436 คดี กองบัญชาการตำรวจนครบาล เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบพื้นที่ในกรุงเทพมหานครได้ รายงานว่ามีคดีเกิดจำนวน 90,015 คดี ซึ่งหากเปรียบเทียบจำนวนคดีของ บช.น. ต่อประเทศไทยแล้วจะมีคดีที่เกิดขึ้นใน บช.น.เท่ากับ 27.7 % ซึ่งสูงรองลงมาจาก บช.ภ.1 (เขตพื้นที่รับผิดชอบภาคกลางทั้งหมด ยกเว้นกรุงเทพฯ) ซึ่งเห็นได้ว่าสัดส่วนของพื้นที่กรุงเทพเพียงจังหวัดเดียว สูงเป็นอันดับสองรองจากภาคกลางเพียงเล็กน้อย ข้อสังเกตนี้จะเห็นได้ว่าความหนาแน่นของประชากรที่มากระจุกตัวกันอยู่อย่างหนาแน่น ก่อให้เกิดสถิติคดีที่สูงกว่าในบริเวณอื่น

สำหรับ สน.พญาไท ที่เป็นกรณีศึกษา เป็นส่วนความรับผิดชอบในระดับ กองกำกับการ สังกัด กองบังคับการตำรวจนครบาลเหนือ กองบัญชาการตำรวจนครบาล สถิติคดีปีล่าสุด (พ.ศ.2538) เนื่องจากในช่วงปีก่อนหน้านี้ไม่ได้มีการเก็บรวบรวมไว้ ในกลุ่มคดีที่เป็นเป้าหมายในการปราบปรามและเป้าหมายในการควบคุมมิให้สถิติคดีเพิ่มสูงขึ้น พบว่า สน.พญาไท มีสถิติคดีสูงเป็นอันดับที่ 9 ของ

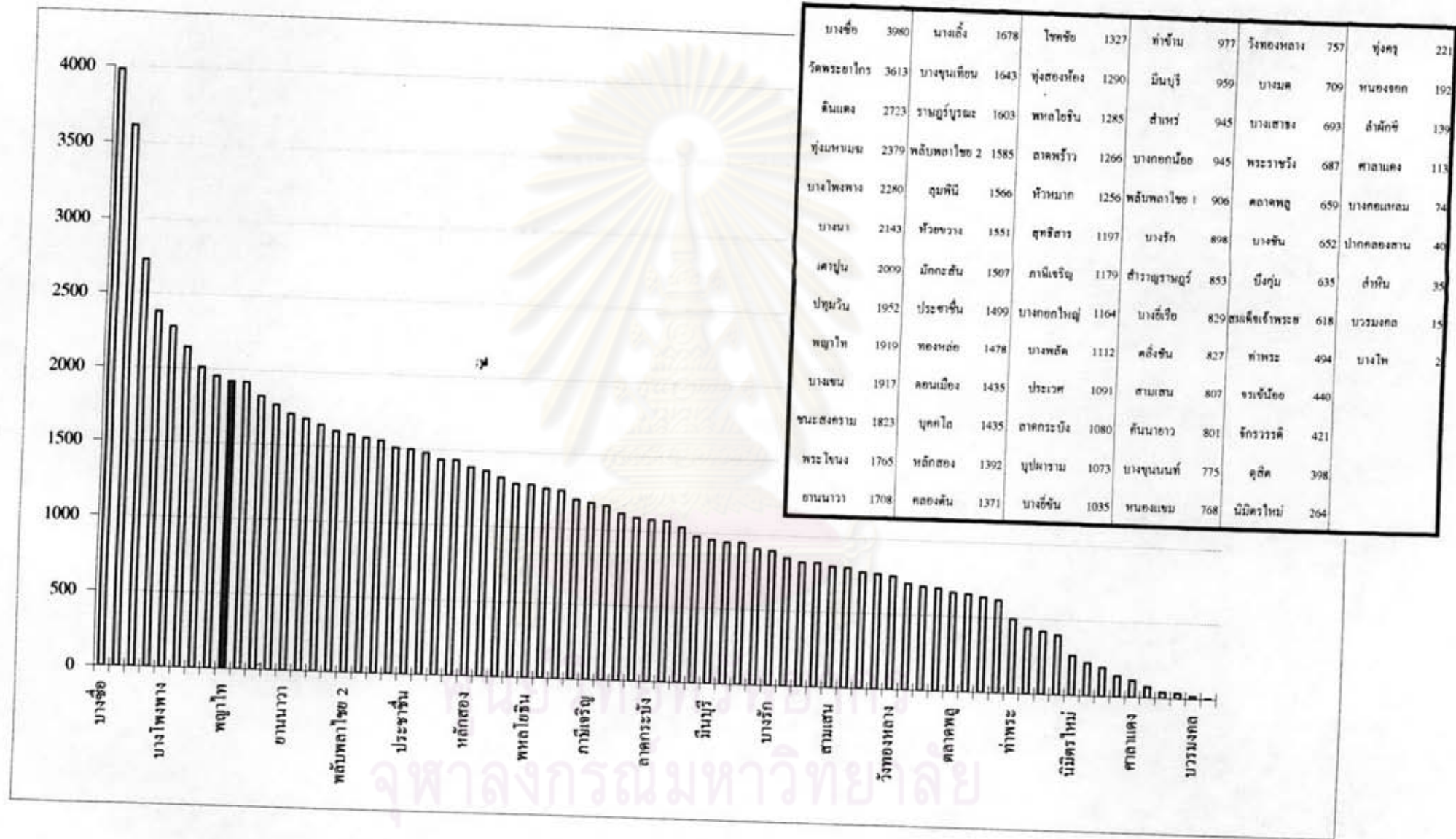
บข.น.(ตามตารางหมายเลข 2) คือ 1,919 คดี คิดเป็น ร้อยละ 2.26 สถิติคดีสูงเป็นอันดับที่ 4 ของ บก.น.เหนือ คิดเป็นร้อยละ 5.15 และยังเป็น สน.ที่มีสถิติรถจักรยานยนต์หายมากที่สุดในกรุงเทพมหานคร คือ 171 คดี

เนื่องจากกองบัญชาการตำรวจนครบาลมีพื้นที่รับผิดชอบเขตกรุงเทพมหานคร ผลจาก สถิติคดี และการแบ่งกลุ่มการใช้พื้นที่เมื่อเรานำมาศึกษาถึงความสัมพันธ์ของคดีที่เกิดขึ้นของแต่ละ สน. กับ รูปแบบการใช้ที่ดินของกรุงเทพมหานครพบว่าสถิติคดียังคงกระจุกตัวอยู่ที่บริเวณใจกลางกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะในพื้นที่ สน.บางซื่อ ซึ่งมีพื้นที่น้อย แต่มีประชากรอยู่มาก มีความหนาแน่นสูงเกินกว่า 35,000 คน ต่อตารางกิโลเมตร (ตามแผนที่หมายเลข 16) และสถิติคดีจะลดน้อยลงไปตามเขตชานเมือง และพื้นที่ รอบนอก ซึ่งสนับสนุนผลการศึกษาศึกษาของ Clifford R Shaw และ Henry D Mckay ในการศึกษาอาชญากรรม และพฤติกรรมเยาวชนของ Burgess และ การศึกษาของ ร.ต.ท.ญาณพล ยั่งยืน (อ่างแล้ว)

ประเด็นสำคัญในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานแนวความคิดในเบื้องต้นว่า ปัญหา อาชญากรรม มีองค์ประกอบหลายประการ การที่จะเกิดอาชญากรรมขึ้นเมื่อใด หรือ ในบริเวณใดต้อง ประกอบกันเช่นเดียวกับวัตถุดิบที่ต้องมีองค์ประกอบของสารเคมี อุณหภูมิ และปัจจัยเกี่ยวพันต่าง ๆ จึงจะ เกิดขึ้นได้ การศึกษาอาชญากรรมมิได้มีต้นเหตุเพียงประการเดียวดังได้กล่าวมาข้างแล้วในบทที่ 2 ข้อสังเกตประการหนึ่งของอาชญากรรม คือ อาชญากรรม ต้องปรากฏบนที่ใดที่หนึ่งเสมอ ไม่ว่าจะ เป็น อาชญากรรมระดับใหญ่ หรือ ระดับย่อย ก็ตาม ซึ่งหมายถึงอาชญากรรมต้องมีที่ที่เกิดเหตุ เช่น ในคดีในระดับ ประเทศ เช่นคดีค้าอาวุธสงคราม ค้ายาเสพติด ต้องมีที่ที่เกิดเหตุไม่ว่าจะเป็นการจำหน่าย หรือมีไว้ในครอบ ครองก็ถือเป็นความผิด และเมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐตรวจพบก็ให้ถือว่าบริเวณนั้นเป็นที่เกิดเหตุ หรือใน คดีลหุโทษ เช่น ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 372 บัญญัติไว้ว่า " ผู้ใดทะเลาะกันอย่างอื้ออึงในทาง สาธารณ หรือ สาธารณสถาน หรือ ทำการโดยประการอื่นใดให้เสียความสงบเรียบร้อยในทางสาธารณ หรือสาธารณสถาน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท"

นอกจากจะต้องมีที่ที่เกิดเหตุแล้ว อาชญากรรมนั้นมีความสัมพันธ์กับตัวคน ทั้งนี้เพราะ อาชญากรรมเกิดจากตัวคนเป็นผู้ก่อ และจะก่อกับตัวคนด้วยกัน หมายความว่า คนหนึ่งก่ออาชญากรรม โดยอีกคนหนึ่งจะเป็นผู้เสียหาย หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า คู่ความ แยกองค์ประกอบได้ดังนี้

1. ต้องมีผู้กระทำความผิด
2. ผู้แจ้ง, ผู้เสียหายจากการกระทำนั้น
  - ผู้เสียหายโดยพฤตินัย (ความผิดต่อรัฐ)
  - ผู้เสียหายโดยนิตินัย (ผู้เสียหายโดยตรง)

ตารางหมายเลข 4.2 แสดงสถิติคณาจารย์ที่สำคัญใน บข.น.

สถิติอาชญากรรมที่ได้ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก สถานีตำรวจนครบาล พญาไท ซึ่งเป็นขั้นตอนแรกของคดีต่าง ๆ ด้วยความเหมาะสมหลายประการทั้งจากผู้วิจัยเอง และยังเป็นข้อมูลพื้นฐานของสถิติคดีที่รับแจ้ง หรือ รับทราบโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย

นอกเหนือจากนี้ยังสามารถหาข้อมูลจากแหล่งอื่น ๆ ได้อีกเช่น ผลความเห็นทางคดีของ พนักงานอัยการ ผลการพิจารณาในชั้นศาล หรือ จากกรมราชทัณฑ์

การศึกษาข้อมูลทางตัวเลขเพื่อนำมาประเมินผลต่าง ๆ โดยขาดพิจารณาในรายละเอียด ก็ไม่สามารถประเมินผลในลักษณะของนามธรรมได้เสมอไป เช่น นำสถิติคดีของ สน.หนึ่งมา ประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ หรือ ประเมินผลของความสงบสุขของประชาชนในพื้นที่ได้เสมอไป ซึ่งมีได้หมายความว่าตัวเลขทางสถิติคดีต่ำแล้วประชาชนจะเกิดความสงบสุขร่มเย็นทั้งนี้เนื่องจากสถิติคดีที่ได้ประกอบด้วยคดีหนักและเบาต่างกัน

จากองค์ประกอบดังกล่าวถึงจะเกิดเป็นอาชญากรรมขึ้นได้ 1 คดี แต่ยังมีปัจจัยอีกหลาย ประการที่มีผลต่อการเพิ่มหรือลดของสถิติอาชญากรรม พอจะรวบรวมมากล่าวโดยสรุปได้ดังนี้

1. ผลอันเนื่องมาจากลักษณะงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

1.1 กรณีที่มีเหตุเกิดแล้วผู้เสียหายไม่ได้มาแจ้งความร้องทุกข์ต่อสถานีตำรวจ ทำให้สถิติคดีที่ได้ไม่เพิ่มขึ้นทั้งที่ได้เกิดเหตุขึ้นแล้ว

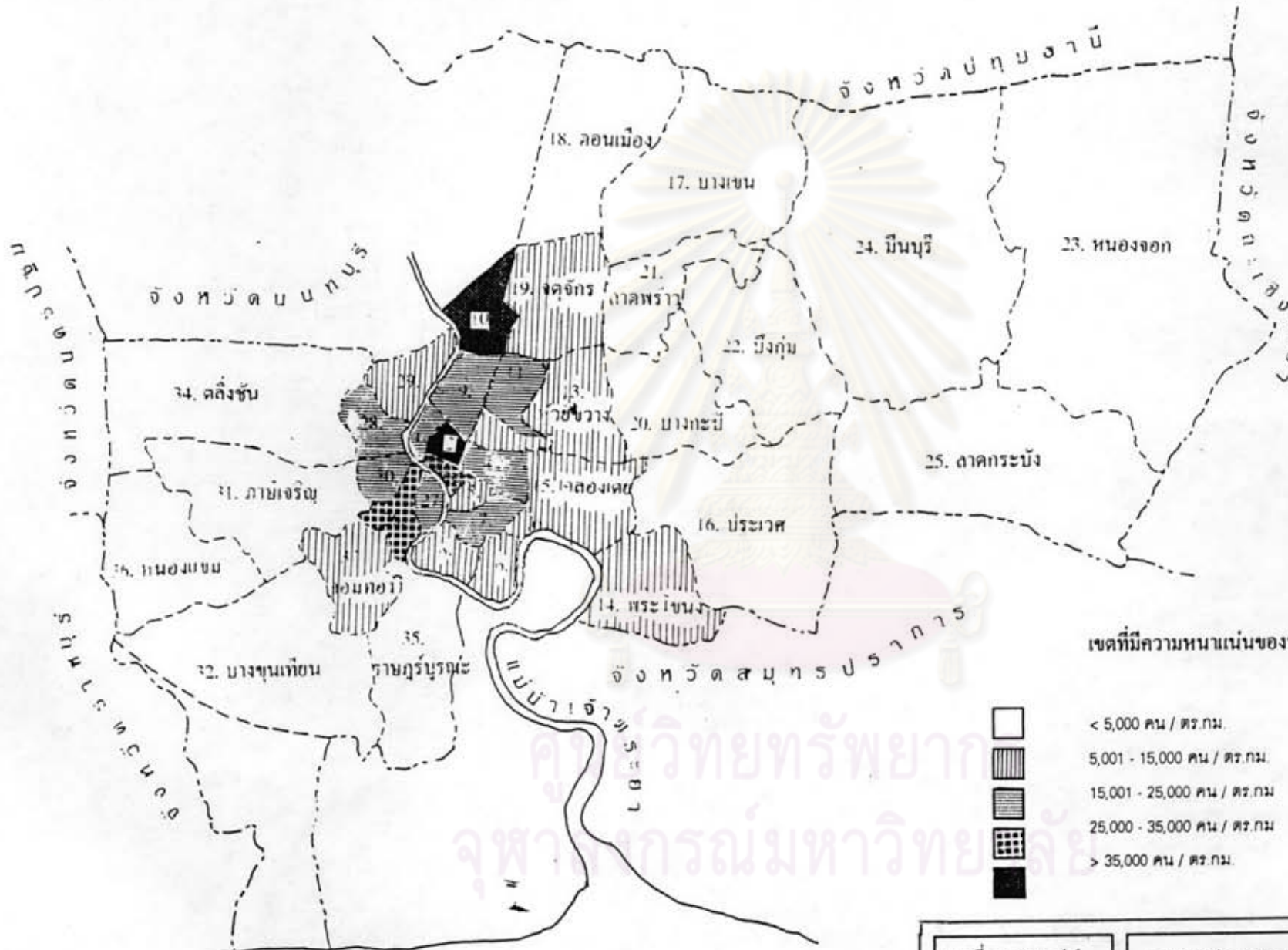
1.2 ในคดีที่มีตัวการร่วมกันกระทำความผิด สถิติคดีเพิ่มขึ้นหนึ่งคดี ถือว่าเป็นกรรมหนึ่ง แต่มีผู้กระทำความผิดหลายคน หรือ ในคดีการพนันที่มีการจับกุมครั้งหนึ่งซึ่งถือเป็น 1 คดี แต่มีผู้กระทำความผิดหลายคน แสดงถึงแต่ละคดีที่เก็บรวบรวมมีค่าน้ำหนักไม่เท่ากัน

1.3 กรณีมีผู้เสียหายมาแจ้งความดำเนินคดีกับผู้หนึ่งผู้ใด แต่เจ้าหน้าที่ไม่ได้รับแจ้ง สถิติจึงไม่เกิดขึ้นทั้งที่ได้มีการกระทำเกิดขึ้นแล้ว

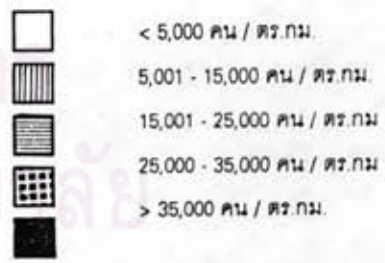
1.4 กรณีแจ้งความเท็จของผู้แจ้ง ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจรับแจ้งแต่ไม่ได้เกิดเหตุจริงในคดีที่แจ้ง แต่จะเพิ่มในสถิติคดีแจ้งความเท็จแทน เป็นต้น

การแบ่งเขตการปกครอง
ของกรุงเทพมหานคร

1. พระนคร	10. ราชปรารภ
2. นิคมบรมพิศสุทพาย	20. บางกะปิ
3. ดินพินชวรงค์	21. ลาดพร้าว
4. บรมวัน	22. มีนบุรี
5. บางรัก	23. หนองจอก
6. ยานนาวา	24. ลาดกระบัง
7. สาทร	25. ธนบุรี
8. บางคอแหลม	26. คลองสาน
9. ดุสิต	27. บางกอกน้อย
10. บางซื่อ	28. บางพลัด
11. พญาไท	29. บางกอกใหญ่
12. ราชเทวี	30. บางเขิน
13. หัวขวาง	31. บางจตุรทิศ
14. พระโขนง	32. บางขุนเทียน
15. คลองเตย	33. บางนา
16. ประเวศ	34. คลองสามวา
17. บางพลัด	35. ภาษีเจริญ
18. ลอนเมือง	36. หนองแขม
	37. บางขุนนนท์
	38. บางขุนศรี
	39. บางขุนพรหม
	40. บางขุนนนท์

เขตที่มีความหนาแน่นของประชากร

แผนที่หมายเลข 4.1 แสดงกลุ่มความหนาแน่นของประชากรในกรุงเทพฯ

การศึกษาลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในกรุงเทพมหานครที่เอื้ออำนวยให้เกิดคดียาเสพติด

1.5 กรณีที่เกิดการแจ้งความแล้ว เกิดการตีความทางกฎหมายในระดับต้นของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการแจ้งข้อกล่าวหาต่อผู้กระทำความผิดซึ่งจะอยู่ในดุลยพินิจของร้อยเวรฯ เจ้าของคดี หรือ จะส่งฟ้องผู้ต้องหาอีกคน หรือ จะกันไว้เป็นพยาน ฯลฯ ทำให้สถิติมันแปรได้ตามปัจจัยดังกล่าว

2. ปัญหาและผลกระทบแตกต่างกัน

2.1 ตัวเลขที่เพิ่มขึ้นจากสถิติคดีที่ได้รับแจ้งในแต่ละ สน. ประกอบด้วยคดีต่าง ๆ มากมาย แต่ล้วนเป็น 1 คดีเหมือนกัน เช่น คดีฆ่าผู้อื่น กับ คดีมาสุราอาละวาด ความสูญเสียที่เกิดขึ้นต่างกันเมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้วจะเห็นว่าการสร้างความเดือดร้อนรำคาญ กับชีวิตประชาชนที่สูญเสียไปมีผลกระทบต่อสังคมแตกต่างกัน หากเรานำตัวเลขที่ได้มาเปรียบเทียบคดีต่อคดี สน.หนึ่งมีสถิติคดีต่ำ ล้วนแต่เป็นคดีอุกฉกรรจ์ทั้งสิ้น ก็ย่อมมีความรุนแรงและก่อปัญหาให้กับสังคมมากกว่า

2.2 ในคดีความผิดเดียวกัน ข้อหาเดียวกัน แต่ส่งผลกระทบต่อสังคมต่างกัน เช่น คดีลักทรัพย์ หากเป็นคดีลักทรัพย์ธรรมดา เช่น คดีลักเล็กขโมยน้อยของเยาวชนในชุมชนแออัด กับ แก๊งค์ลักรด ซึ่งมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาในข้อหาเดียวกัน คือ ลักทรัพย์ แต่ส่งผลกระทบต่อสังคมและความรู้สึกต่างกัน

3. ตัวผู้กระทำความผิด

3.1 บางครั้งผู้กระทำความผิดเป็นอาชญากรโดยอาชีพ กระทำความผิดครั้งแล้วครั้งเล่า ทำให้ผลคดีเพิ่มโดยที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมครั้งใดก็หมายถึงเลขคดีเพิ่มขึ้น โดยที่ผู้กระทำความผิดเป็นคนเดิม ยังมีผู้กระทำความผิดในลักษณะนี้มากเท่าใดในพื้นที่ สน.นั้น ก็จะมีเลขคดีสูงขึ้นด้วย

3.2 ผลของมาตรการทางกฎหมายไม่รุนแรงเปิดโอกาสให้คนที่ไม่ได้ต้องการจะกระทำความผิด กระทำความผิดโดยไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายบ้านเมือง หรือ ด้วยความคึกคะนอง

4. ผลจากนโยบายของผู้บริหารระดับสูง ไม่ว่าจะ เป็นในระดับประเทศ ระดับกรม หรือ ผู้บริหารระดับสถานีตำรวจ ที่ต้องการลดสถิติคดีให้ดูเสมือนว่าในพื้นที่รับผิดชอบนั้นสงบเรียบร้อย แต่ในความเป็นจริงคือลดสถิติการจับกุมลง หรือ เน้นการให้บริการประชาชน ให้ร้อยเวรฯ รับแจ้งความให้มากที่สุดไม่ว่าจะเป็นคดีใด ก็มีผลทำให้สถิติคดีสูงขึ้น จึงดูเสมือนว่าใน สน.นั้น ๆ มีคดีเกิดขึ้นสูง หรือ ในบางช่วงเวลาที่มีการระดมกวาดล้างปราบปราม อย่างหนักของเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถิติคดีจะลดลงอย่างเห็นได้ชัด

หรือ กระจายอำนาจในการดำเนินคดีแต่ละประเภทออกไปทำให้มีหน่วยราชการอื่นสามารถรับแจ้งความได้ เช่น กองบังคับการกองปราบปราม สามารถรับเรื่องร่ำร้องทุกข์ได้ทั่วประเทศ กองบัญชาการปราบปราม ยาเสพติด ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในด้านยาเสพติดโดยเฉพาะ กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวที่รับแจ้งคดีที่เกิดกับชาวต่างชาติ ซึ่งหมายถึงสถิติคดีที่เกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลได้กระจายไป อยู่ในส่วนราชการเหล่านี้ด้วย

4.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1. ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลปฐมภูมิจาก สน.พญาไท ด้วยการนำผลคดีจากสมุดคดีอาญาของปีพ.ศ.2535 2536 และ 2537 ซึ่งได้ระบุรายละเอียดของข้อกล่าวหา ที่เกิดเหตุ วันเวลา และ พฤติการณ์โดยย่อ

2. นำสถิติที่ได้มาจุด (Plot) ลงในแผนที่ พื้นที่ศึกษา แต่ละคดี ช่วงเวลาแบ่งเป็น 2 ช่วงคือ กลางวัน (06.00 น. -18.00 น.) และกลางคืน (18.00 น. - 06.00 น.ของวันรุ่งขึ้น)และ แบ่งประเภทคดีตาม เกณฑ์ที่ศูนย์ข้อมูลข้อสนเทศ สำนักงานแผนงานและงบประมาณ กรมตำรวจได้แบ่งกลุ่มคดีที่เกิดขึ้นทั้งหมด เป็น 5 กลุ่ม ดังนี้คือ

1.คดีที่เกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ ได้แก่

- คดีฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา
- คดีฆ่าผู้อื่นโดยไม่เจตนา
- คดีทำให้ตายโดยประมาท
- คดีพยายามฆ่าผู้อื่น
- คดีทำร้ายร่างกาย
- คดีข่มขืนกระทำชำเรา

2.คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ ได้แก่

- คดีลักทรัพย์
- คดีฉ้อทรัพย์
- คดีริดเอาทรัพย์และกรรโชกทรัพย์
- คดีชิงทรัพย์
- คดีทำให้เสียทรัพย์
- คดีปล้นทรัพย์

3. คดีที่น่าสนใจ ได้แก่

- คดีโจรกรรมรถจักรยานยนต์
- คดีโจรกรรมรถยนต์
- คดีปล้น - ชิงรถยนต์โดยสาร
- คดีปล้น - ชิงรถยนต์แท็กซี่
- คดีข่มขืน และ ฆ่า
- คดีฉ้อโกงทรัพย์
- คดียักยอกทรัพย์

4. คดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย ได้แก่

- คดีอาวุธปืน
- คดีที่เกี่ยวกับอาวุธปืน
- คดีการพนัน
- คดียาเสพติด
- พรบ.ปราบการค้าประเวณี
- คดีเผยแพร่ข้อมูลลามก

และคดีอุกฉกรรจ์ และ สะเทือนขวัญ ได้แก่คดี 5 ประเภท คือ คดีฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา คดีปล้นทรัพย์ คดีชิงทรัพย์ คดีลักพาเรียกค่าไถ่ และ คดีวางเพลิง

๒.

สำหรับในงานวิจัยชิ้นนี้ จะแบ่งตามเกณฑ์ของศูนย์ข้อมูลข้อสนเทศฯ ในกลุ่มคดี 4 กลุ่มแรก คือ คดีเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ คดีกลุ่มประทุษร้ายต่อทรัพย์ คดีที่น่าสนใจ และคดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย แต่ในกลุ่มคดีที่น่าสนใจ 2 ประเภทแรก คือ คดีโจรกรรมรถจักรยานยนต์ และโจรกรรมรถยนต์ มีลักษณะความผิดฐานลักทรัพย์เช่นเดียวกับคดีที่เกี่ยวกับทรัพย์โดยทั่วไป ได้ถูกกำหนดเป็นคดีที่น่าสนใจ และขอแยกมาศึกษาอีก 1 กลุ่ม

และได้กำหนดเพิ่มเติมอีก 1 กลุ่ม คือ กลุ่ม คดีอื่น ๆ ที่คงปรากฏอยู่ทั่วไปในทุกพื้นที่ซึ่งมีผลต่อสถิติคดีเป็นอย่างมากเช่นเดียวกัน เช่น คดีความผิดอันเกิดจากการใช้เชือก ผู้วิจัยได้นำมารวมไว้ในกลุ่มนี้ นอกเหนือจากนั้นก็ยังมีอีก เช่น คดีอนาจาร พรากผู้เยาว์ กักขังหน่วงเหนี่ยวทำให้เสื่อมเสียสิทธิเสรีภาพ คดีลอบวางเพลิง คดี ปลอมแปลงเงินตรา บุกรุก แจ้งความเท็จ ตูหมิ่นเจ้าพนักงาน ช่องใจรเมาสุราอาละวาด หมิ่นประมาท ต่อสู้ขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ขัดหมายเรียกทหารจำหน่ายสุราในวันเลือกตั้ง ปลอมและใช้เอกสารราชการปลอม ปลอมเครื่องหมายการค้า พรบ.สถานบริการ

พรบ.คนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง พรบ.ควบคุมอาคาร พรบ.วัสดุเทพโทรทัศน์ พรบ.วิทยุสื่อสาร พรบ.ลิขสิทธิ์ พรบ.เครื่องจักรกล เป็นต้น ซึ่งจะนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าต่อไป

สถิติคดีที่ปรากฏในพื้นที่ สน.พญาไท ในปี พ.ศ.2535 2536 และ 2537 แต่ละกลุ่มคดีปรากฏตามตารางที่ 3

3. หาความหนาแน่นของคดีด้วยการแบ่งเป็นตาราง (Grid) ของคดีทั้ง 4 กลุ่ม โดย 1 Grid จะเท่ากับ พื้นที่ 0.0020358 ตารางกิโลเมตร หรือในแต่ละด้านของ 1 Grid มีความยาวเท่ากับ 45 เมตร

4. วิเคราะห์ และสรุปผล

4.3 การแบ่งสภาพแวดล้อมสำหรับการศึกษา

สภาพแวดล้อมทางกายภาพในกรุงเทพมหานครที่เอื้ออำนวยให้เกิดคดีอาชญากรรม ในความหมายของคำว่า "เอื้ออำนวย" ในที่นี้หมายถึงสิ่งใดก็ตามที่เป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้เกิดคดีอาชญากรรม แต่เนื่องจากคดีอาชญากรรมได้แสดงเป็นสถิติ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ประการคือ

1. สภาพแวดล้อมทั่วไป (General Environment) ที่เอื้ออำนวยให้เกิดสถิติคดีอาชญากรรม หมายถึง สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มีความสัมพันธ์ เกื้อกูล ให้มีสถิติคดีอาชญากรรมเพิ่มขึ้นที่ละคดี เช่น สมมติว่าพื้นที่ A เป็น พื้นที่ย่านพาณิชย์กรรม เป็นศูนย์กลางด้านธุรกิจ ย่านมีธนาคารตั้งอยู่ในบริเวณย่านพาณิชย์กรรมนั้น ส่วนในพื้นที่ B เป็นพื้นที่ย่านสถานที่ราชการ ฉะนั้น โอกาสที่พื้นที่ A มีโอกาสที่จะเป็นที่เกิดเหตุในคดีความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค มากกว่าพื้นที่ B อันเนื่องมาจากพื้นที่ A มีที่ตั้งของธนาคารซึ่งเป็นไปตามสภาพของพื้นที่ มีธนาคารอยู่ในพื้นที่มากกว่าพื้นที่ B เพราะโดยปกติคดีเช็คฯ จะถือว่าเหตุเกิดที่ธนาคารที่ปฏิเสธการจ่ายเงินตามเช็คนั้น หรือ ในคดีความผิดอันเกิดจากการประพฤติมิชอบของข้าราชการในพื้นที่ B จะมีคดีประเภทนี้มากกว่าพื้นที่ A ซึ่งเห็นได้ชัดว่าเป็นไปตามสภาพของพื้นที่

2. สภาพแวดล้อมเฉพาะที่ (Immediate Environment) ที่เอื้ออำนวยให้อาชญากรรมประกอบอาชญากรรม หมายถึง สภาพแวดล้อมที่เปิดโอกาสให้อาชญากรรมกระทำความผิดได้ง่ายกว่าพื้นที่อื่น เช่น บริเวณที่เปลี่ยวทำให้อาชญากรรมจ้องหาโอกาสที่ผู้บริสุทธิ์ตกเป็นเหยื่อเพื่อประทุษร้ายต่อทรัพย์ หรือ ช่มชู้นกระทำชำเรา มากกว่าในพื้นที่ที่มีผู้คนผ่านไปมา

ในความหมายดังกล่าวมาจากข้างต้นทั้งสองประการให้ความหมายครอบคลุมถึงความสัมพันธ์ของพื้นที่ที่มีต่อสถิติอาชญากรรมไม่ว่าจะเป็นข้อใดข้อหนึ่ง การศึกษาเหตุการณ์ในอดีต หรือ คดีที่เกิดขึ้นแล้วในปี พ.ศ.2535 2536 และ 2537 ในแต่ละพื้นที่ของ สน.พญาไท มีสถิติคดีที่นำมาศึกษาทั้งสิ้น 12,309 คดี ได้นำมา Plot ลงในแผนที่ที่ละจุดรวม 12,064 จุดหรือ 12,064 คดี (ไม่ทราบ และไม่แจ้ง 245 คดี) ซึ่งมากพอที่จะทำการศึกษาค้นคว้าต่อไปว่าสภาพแวดล้อมทางกายภาพในประการใดบ้างที่เอื้ออำนวยให้เกิดคดีอาชญากรรมประเภทใด เวลาใด ในสถานที่ใด แม้ว่าเงื่อนไขในแต่ละคดีจะมีรายละเอียดปลีกย่อยดังที่ได้กล่าวมาแล้วในตอนต้นบ้างก็ตาม

ในส่วนต่อไปนี้จะได้นำสถิติคดีที่ได้เก็บรวบรวมนำมา Plot ลงในแผนที่แบ่งตามกลุ่มคดี 5 กลุ่ม ใน 4 กลุ่มแรก คือ 1. กลุ่มคดีเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ 2. กลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน 3. กลุ่มคดีที่น่าสนใจ 4. กลุ่มคดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย และกลุ่มที่เหลือคือกลุ่มคดีอื่น ๆ ซึ่งได้นำมา รวมกัน ถือเป็นกลุ่มที่ 5 โดยรายละเอียดแต่ละในกลุ่มคดี และ แต่ละประเภทคดีมีจำนวนแตกต่างกันไปตามตารางที่

ในการ Plot สถิติคดีสำหรับการศึกษาคดีครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ฝ่ายธุรการคดีของ สน.พญาไท โดยได้เก็บรวบรวมทุกคดีที่เกิดขึ้นใน 3 ปี ที่กำหนดไว้สำหรับการศึกษาคดีครั้งนี้ ซึ่งในรายละเอียดแต่ละคดีได้ระบุถึง เลขคดี ข้อหา ผู้ต้องหา ผู้กล่าวหา สถานที่เกิดเหตุ เวลาที่เกิดเหตุ และพฤติการณ์แห่งคดี ไว้ค่อนข้างละเอียด และได้ทำการศึกษารวบรวมด้วยตนเองซึ่งใช้เวลาในการเก็บข้อมูลมากพอสมควรที่จะทราบได้ว่า คดีแต่ละคดีแต่ละประเภทที่เกิดขึ้นไม่เฉพาะแต่ที่เกิดเหตุ และเวลาเกิดเหตุเท่านั้น พฤติการณ์แห่งคดีก็มีส่วนสำคัญเพราะในแต่ละข้อหาที่ปรากฏอาจแปรตามปัจจัยอื่น ๆ ได้อีก เช่น ในคดีทำร้ายร่างกายคดีหนึ่ง นาย ก.ได้รับประทานอาหาร และดื่มสุราในร้านอาหารร้านหนึ่ง ได้พบกับนาย ข.ซึ่งเคยเป็นคู่อริกันมาก่อน เมื่อเกิดอาการมึนเมาจึงได้เกิดเหตุวิวาทกันขึ้น และ นาย ก.ได้ทำร้ายนาย ข.ทำให้ นาย ข.ได้รับบาดเจ็บสาหัส (ตามมาตรา 297) เช่นนี้เป็นต้น เมื่อเรื่องราวดังกล่าวได้เกิดขึ้น นาย ข.ได้มาแจ้งความที่สถานีตำรวจ เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับคำร้องทุกข์แล้วก็ได้ทำการสอบปากคำ ฯลฯ ตามกระบวนการต่อไป ได้ถือว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับแจ้งความในข้อหาทำร้ายร่างกายผู้อื่นเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัสไว้ในเบื้องต้น แล้ว ซึ่งฝ่ายธุรการคดีจะเป็นผู้บันทึกว่าในคดีนี้มีใครเป็นผู้กล่าวหา ผู้ต้องหา ร้อยเวรฯ เจ้าของคดี ฯลฯ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

รายละเอียดทั้งหมดนี้ได้ถูกนำมาลงในสมุดคุมคดี พร้อมทั้งรายงานเหตุประจำวันโดยย่อไปยัง แผนกสถิติคดีและข้อมูล ของ บข.น. จะปรากฏรายละเอียดดังนี้ (สมมติ)

เลขคดีที่ 1253/2536 วัน เวลา เกิดเหตุ 26 เมษายน 2536 เวลา 22.15 น. ผู้กล่าวหา นาย ข. ผู้ต้องหา นาย ก พนักงานสอบสวน ร.ต.อ.สมควร ฯ ข้อหา ทำร้ายร่างกาย สาหัสฯ ที่เกิดเหตุ หน้าร้านอาหารสวนอิสานคาเฟ่ ผลคดี สั่งฟ้อง ผู้ต้องหาหลบหนี พกฏติการณ ตามวันเวลาเกิดเหตุ ผู้กล่าวหาได้นั่งรับประทานอาหารเช้า และ ผู้ต้องหาได้นั่งรับประทานอาหารเช้าและดื่มสุร่าอยู่อีกโต๊ะหนึ่งในร้านที่เกิดเหตุ ต่อมาผู้ต้องหาได้พูดทำทหายผู้กล่าวหา ผู้กล่าวหาได้พูดว่า "ไม่มีอะไรต้องพูดกัน" และได้เดินออกจากร้านอาหารไป ผู้ต้องหาได้พูดว่า "มึงจะหนีกูหรือ" และเดินตามออกมาจากร้านอาหารใช้ขวดสุร่าตีที่ศีรษะของผู้กล่าวหาแล้วหลบหนีไป ผู้กล่าวหาหมดสติและได้รับบาดเจ็บ ต่อมาได้มาแจ้งความต่อพนักงานสอบสวน ดำเนินคดีฯ

ข้อมูลดังกล่าวข้างต้นนี้ผู้วิจัยได้นำมา Plot ลงในแผนที่ที่ได้จัดทำขึ้นแต่ในแต่ละจุดของคดีที่ได้ Plot ลงไปได้ตามเลขคดี ในกลุ่มคดีเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ ประเภททำร้ายร่างกาย ที่เกิดเหตุที่หน้าร้านอาหาร สวนอิสานคาเฟ่ แขวงถนนพญาไท เขตราชเทวี ในเวลากลางคืน เป็น 1 จุด แต่ไม่สามารถแสดงถึงพฤติการณ์แห่งคดี หรือ มูลเหตุจูงใจโดยละเอียดได้ว่า นาย ก.และนาย ข.เคยมีสาเหตุโกรธเคืองกันมาก่อน จะปรากฏเพียงจุด จุดหนึ่งในแผนที่ แต่ตามพฤติการณ์แล้ว หาก นาย ก.และ นาย ข. ไม่ได้ไปรับประทานอาหารเช้า และ ดื่มสุร่าในร้านดังกล่าว ซึ่งร้านอาหารตั้งอยู่ริมทางรถไฟสายตะวันออก ในย่านการค้าปะปนกับย่านพักอาศัยหนาแน่นมากไม่มีเจ้าหน้าที่ควบคุมดังเช่นสถานบริการบางแห่ง และในช่วงเวลากลางคืนที่มีเส้นทางหลบหนีออกมาปะปนกับผู้คนบริเวณริมถนนพญาไทได้ โอกาสที่จะเหตุการณ์เช่นนี้คงจะน้อยลง หรืออาจไม่เกิดขึ้นเลยก็ได้ ซึ่งมีผลต่อการปรากฏคดี 1 จุด ในพื้นที่ศึกษา

นอกจากตัวอย่างข้างต้นแล้ว ในคดีแต่ละคดีอื่น ๆ ก่อนที่จะเกิดเป็นเลขคดีหนึ่งคดีนั้นต้องครบองค์ประกอบความผิดตามกฎหมายก่อน เจ้าหน้าที่จึงสามารถรับแจ้งได้ ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำการแจกแจงในแต่ละข้อหาความผิดว่ามีองค์ประกอบใดบ้างจึงจะเข้าข่ายความผิดในลักษณะนั้น ซึ่งสามารถโยงไปถึงมูลเหตุจูงใจ หรือ ปัจจัยใดที่ทำให้เกิดคดีความขึ้น และ ทำให้ทราบว่สภาพแวดล้อมมีส่วนเกี่ยวข้องกับด้วยหรือไม่ ถ้าเกี่ยวข้องแล้วสภาพแวดล้อมทางกายภาพรูปแบบใดมีส่วนที่เอื้ออำนวยให้เกิดคดีอาชญากรรมประเภทใดบ้าง ผู้วิจัยได้นำเสนอตามพื้นที่ศึกษาย่อย (Zone) ด้วย แผนที่ ตาราง แผนภูมิ และบรรยาย ในส่วนต่อไป

4.4 ความสัมพันธ์ของสภาพแวดล้อมทางกายภาพกับการเกิดคดีอาชญากรรม

4.4.1 คดีกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับชีวิต ร่างกาย และเพศ

1 คดีความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา

การฆ่าผู้อื่นเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาในลักษณะ 10 ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย ตามมาตรา 288 บัญญัติไว้ว่า " ผู้ใดฆ่าผู้อื่น ต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือ จำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี" และในมาตรา 289 เป็นบทเพิ่มโทษสำหรับผู้กระทำความผิดต่อบุพการี เจ้าพนักงานซึ่งกระทำการตามหน้าที่ หรือผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน ฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน กระทำการ ทรมาณและทารุณโหดร้าย ฯลฯ ต้องระวางโทษประหารชีวิต

ความผิดฐาน ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา เป็นข้อหาที่เจ้าพนักงานแจ้งให้ผู้ต้องหาทราบ ความผิดตามข้อหานี้ต้องประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญเป็นอันดับแรกคือเจตนา ฉะนั้น การทำให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายโดยประมาทเลินเล่อจึงไม่เข้าองค์ประกอบของข้อหานี้ ทำให้เห็นได้ว่าความผิดในข้อหานี้สภาพแวดล้อมทางกายภาพมีส่วนเกี่ยวข้องที่จะเอื้ออำนวยให้เกิดคดีนี้ได้หรือไม่ ด้วยเหตุผลสนับสนุนจากข้อมูลที่เกี่ยวข้องดังนี้

ที่เกิดเหตุ และช่วงเวลาเกิดเหตุ ในคดีฆ่าผู้อื่นโดยเจตนาปรากฏตามตาราง ดังนี้

พ.ศ.	ที่เกิดเหตุเขตพื้นที่					รวม
	Zone A	Zone B	Zone C	Zone D	Zone E	
2535	1	3	3	2	1	10
เวลากลางวัน	0	1	1	1	0	3
เวลากลางคืน	1	2	2	1	1	7
2536	2	3	5	2	2	14
เวลากลางวัน	0	2	1	1	0	4
เวลากลางคืน	2	1	4	1	2	10
2537	2	1	4	0	2	9
เวลากลางวัน	0	0	1	0	0	1
เวลากลางคืน	2	1	3	0	2	8
รวม	5	7	12	4	5	33

ตารางที่ 4.4

จากสถิติคดีที่เกิดในพื้นที่ สน.พญาไท ทั้ง 3 ปี พ.ศ.2535 2536 และ 2537 รวมทั้งสิ้น 33 คดี มีคดีเกิดแต่ละปีคือ 10 14 และ 9 คดีตามลำดับ ไม่เป็นสัดส่วนที่เพิ่มหรือลดแต่อย่างใด เป็นคดีที่เกิดในช่วงเวลากลางคืนมากกว่ากลางวัน 25 คดี จากคดีที่เกิดขึ้นทั้ง 3 ปี หรือคิดเป็น 75.75 % และจะเกิดในพื้นที่ Zone C มากที่สุด

ข้อสังเกต

1. สภาพแวดล้อมทั่วไป (General Environment) ผลการศึกษาจากที่เกิดเหตุ คดีเหตุฆ่าผู้อื่น จะกระจายอยู่ทั่วไปในพื้นที่ ที่ปรากฏพบมากที่สุด ในบริเวณพื้นที่ Zone C แขวงถนนพญาไท เขตราชเทวี คือ 12 คดี คิดเป็นร้อยละ 36.3 สภาพทั่วไปของ พื้นที่ในแขวงถนนพญาไท จะเป็นย่านธุรกิจการค้า และพักอาศัยหนาแน่นมาก มีสถานบริการอยู่ทั่วไป มักจะเกิดเหตุในช่วงเวลากลางคืน

2. บริเวณที่เกิดเหตุในสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยเฉพาะที่ (Immediate Environment) ผลการศึกษาพบว่าคดีที่เกิดขึ้นในช่วงเวลากลางคืน โดยเฉพาะในบริเวณพื้นที่พักอาศัย และสถานบริการ

3. จากการศึกษามูลเหตุในการกระทำความผิดของผู้ต้องหาในคดีฆ่าผู้อื่นโดยเจตนาของพื้นที่ บช.น.เป็นสาเหตุมาจากเรื่องโกรธแค้นส่วนตัวสูงถึงร้อยละ 40 รองลงมาคือการทะเลาะวิวาท

สรุป ในคดีที่เกี่ยวข้องชีวิต ร่างกาย นี้ หากเราพิจารณาถึงสภาพแวดล้อมทั่วไปพบว่าในบริเวณที่มีประชากรอยู่อาศัยหนาแน่นมากว่า โอกาสเกิดคดีประเภทนี้จะมีมากกว่า หากเปรียบเทียบกับพื้นที่ติดกันคือบริเวณ Zone B ซึ่งมีสถานที่ราชการอยู่มาก จะมีความหนาแน่นของประชากรน้อยลงในช่วงเวลากลางคืนหรือ ในพื้นที่ Zone A ที่ประกอบไปด้วยพื้นที่ย่านพักอาศัย นอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบอื่นที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ พื้นที่ธุรกิจที่มีสถานบริการตาม พรบ.สถานบริการ แทรกอยู่ในพื้นที่ เช่น บริเวณซอยรางน้ำ ตามแนวถนนศรีอยุธยา ถนนเพชรบุรี หรือ แม้ในระดับชุมชนเช่นบริเวณวัดมะกอก ซอยลิงชา หรือ ชุมชนแออัดจตุจักร เป็นต้น

หากพิจารณาถึงสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้อาชญากรลงมือกระทำความผิดนั้น จะสังเกตจากข้อมูลที่ได้จะเกิดในช่วงเวลากลางคืนสูงถึงร้อยละ 75.6 น่าจะทำให้เชื่อได้ว่าแสงสว่างเป็นปัจจัยหนึ่งที่กระตุ้นให้เกิดการกระทำความผิดได้ง่ายกว่า ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก เป็นเวลาที่อาชญากรลงมือกระทำความผิดได้เพราะโอกาสที่จะมีผู้มาพบเห็นการกระทำความผิด น้อย สะดวกต่อการหลบหนี ปกปิดการกระทำของตนเอง และจากรายงานสถานภาพอาชญากรรมของศูนย์ข้อมูลข้อสนเทศ กรมตำรวจ รายงานผลคดีจะเกิดในสถานที่เปลี่ยว 45.63 %

ศูนย์วิทยุตำรวจภูธร

ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในกรุงเทพมหานครที่เอื้ออำนวยให้เกิดคดีอาชญากรรม : กรณีศึกษาเขตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท
 PHYSICAL ENVIRONMENTAL PATTERN CONTRIBUTING TO CRIMES IN BANGKOK : A CASE STUDY OF PHAYA THAI POLICE STATION

สถิติคดีกลุ่มคดีที่เกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ ที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบ
 ของ สน.พญาไท
 เฉพาะคดีนำผู้ต้องหาโดยเจตนา

ปี	พ.ศ.2535		พ.ศ.2536		พ.ศ.2537		รวม
	△ กลางวัน	▲ กลางคืน	□ กลางวัน	▣ กลางคืน	○ กลางวัน	⊕ กลางคืน	
จำนวนคดี	3	7	4	10	1	8	
รวม	10		14		9		33

มาตราส่วน 1 : 20,000

แผนที่
 หมายเลข 4.2

1.2 คดีความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยไม่เจตนา และ

1.3 คดีความผิดฐานทำให้ตายโดยประมาท

ความผิดฐานนี้เป็นความผิดต่อชีวิต ร่างกาย เช่นเดียวกับคดีฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา ซึ่งกฎหมายได้บัญญัติไว้ตามประมวลกฎหมายอาญาในลักษณะ 10 ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย ตามมาตรา 290 บัญญัติไว้ว่า “ ผู้ใดมิได้มีเจตนาฆ่า แต่ทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ผู้นั้นถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี” ตัวอย่างเช่น นาย ก.และนาย ข.ทะเลาะกัน นาย ก.ได้หยิบไม้ ในบริเวณใกล้เคียงตีเข้าที่ศีรษะของนาย ข. ทำให้นาย ข.หมดสติแล้วถึงแก่ความตายในเวลาต่อมา นาย ก. จึงมีความผิดฐานฆ่าผู้อื่นตายโดยไม่เจตนา

และความผิดฐานทำให้ตายโดยประมาท ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกันแต่มีความแตกต่างใน ข้อหาอยู่เล็กน้อยด้วยความผิดฐานทำให้ตายโดยประมาทไม่ได้ระบุไว้ว่ามีเจตนาทำร้ายผู้อื่น เพียงแต่ ประมาทด้วยประการใดก็ตามแล้วผลจากการกระทำนั้นเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ก็ถือว่าเป็นความผิด ฐานนี้ เช่น นาย ก.ขับรถยนต์ที่มีสภาพไม่สมบูรณ์แล้วเกิดเหตุฉุกเฉินต้องหยุดรถโดยกะทันหันแต่ไม่ สามารถหยุดรถได้จึงหักหลบแล้วไปชนคนข้ามถนนถึงแก่ความตาย เช่นนี้ถือว่า นาย ก.มีความผิดฐาน กระทำโดยประมาท เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย เป็นต้น

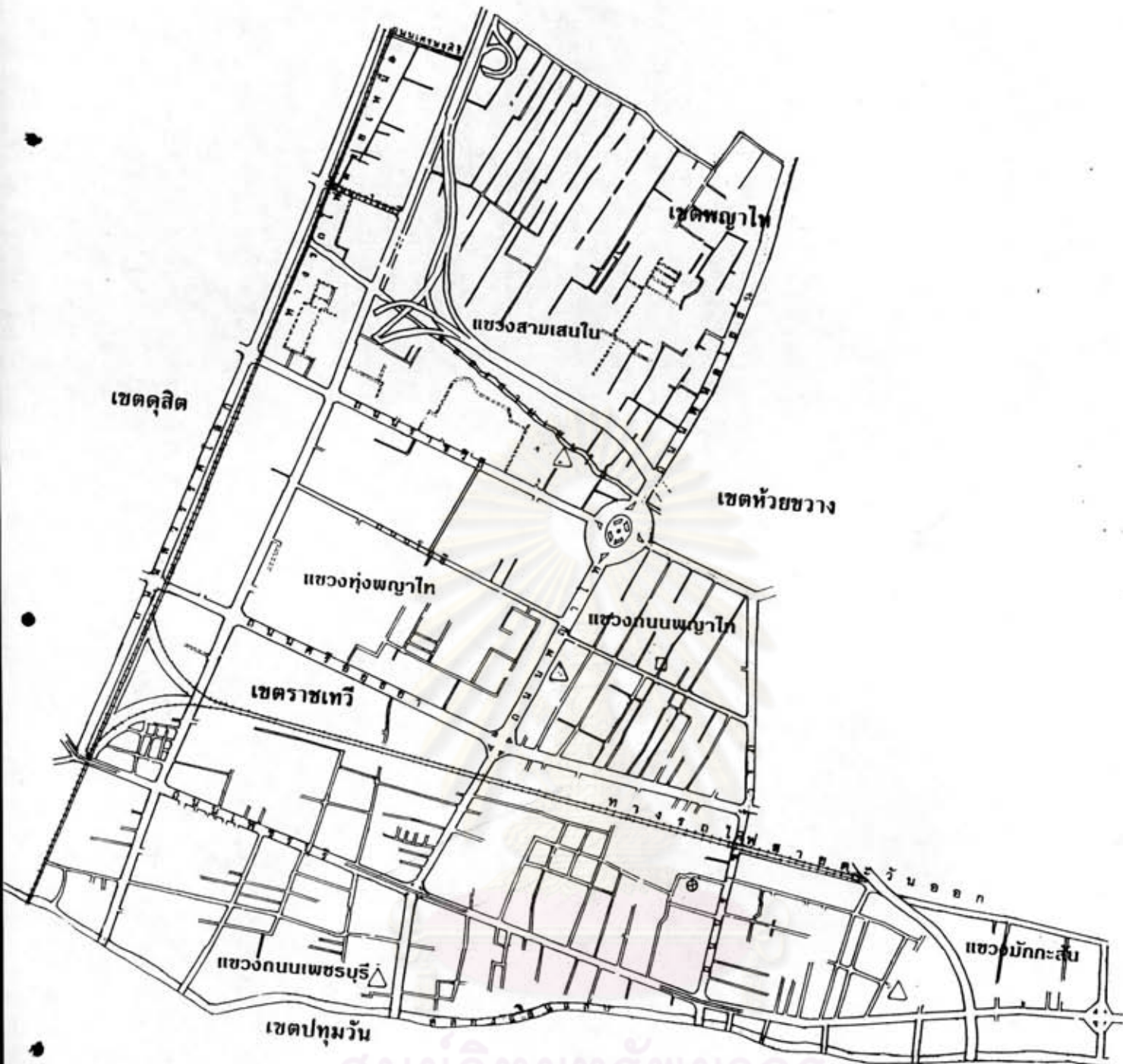
ที่เกิดเหตุ และช่วงเวลาเกิดเหตุ ในคดีฆ่าผู้อื่นโดยไม่เจตนาและฆ่าคนตายโดยประมาท
ปรากฏตามตาราง 4.5

พ.ศ.	ที่เกิดเหตุเขตพื้นที่					รวม
	Zone A	Zone B	Zone C	Zone D	Zone E	
2535	0	1	1	1	1	4
เวลากลางวัน	0	1	1	1	1	4
เวลากลางคืน	0	0	0	0	0	0
2536	0	0	1	0	0	1
เวลากลางวัน	0	0	1	0	0	1
เวลากลางคืน	0	0	0	0	0	0
2537	0	0	1	0	0	1
เวลากลางวัน	0	0	0	0	0	0
เวลากลางคืน	0	0	1	0	0	1
รวม	0	1	3	1	1	6

ความแตกต่างระหว่างฐานความคิดทั้ง 2 ข้อนี้มีข้อแตกต่างกันเล็กน้อยดังที่ได้กล่าวมาแล้ว และมีโอกาสเกิดขึ้นน้อย หากจะพิจารณาถึงความสัมพันธ์ของคติที่เกิดขึ้นกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพยังไม่มีความหนาแน่นพอที่จะวิเคราะห์ได้ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร จึงขอนำไปประกอบกับคติความคิดที่เกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ ในคราวเดียวกัน

ศูนย์วิทยพัทธยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในกรุงเทพมหานครที่เอื้ออำนวยให้เกิดคดีอาชญากรรม : กรณีศึกษาเขตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท
 PHYSICAL ENVIRONMENTAL PATTERN CONTRIBUTING TO CRIMES IN BANGKOK : A CASE STUDY OF PHAYA THAI POLICE STATION

สถิติคดีกลุ่มคดีที่เกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ ที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบ
 ของ สน.พญาไท เฉพาะคดีฆ่าผู้อื่นโดยไม่เจตนา และ ทำให้ตายโดยประมาท

ปี	พ.ศ.2535		พ.ศ.2536		พ.ศ.2537		รวม
	△ กลางวัน	▲ กลางคืน	□ กลางวัน	▣ กลางคืน	○ กลางวัน	⊕ กลางคืน	
จำนวนคดี	4	0	1	0	0	1	
รวม	4		1				1

มาตราส่วน 1 : 20,000

แผนที่
หมายเลข 4.3

1.4 คดีความผิดฐานพยายามฆ่า

ความผิดฐานนี้เป็นความผิดต่อชีวิต ร่างกาย เช่นเดียวกับคดีฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา แต่จะเกี่ยวข้องกับข้อกฎหมายประกอบกัน ในลักษณะ 1 หมวดที่ 5 บางมาตรา เนื่องจากเป็นการกระทำไม่สามารถกระทำไปได้ตลอดซึ่งกฎหมายได้บัญญัติไว้ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 80 ว่า “ผู้ใดลงมือกระทำความผิดแต่กระทำไปไม่ตลอด หรือกระทำไปตอดแล้วแต่การกระทำนั้นไม่บรรลุผล ผู้นั้นพยายามกระทำความผิด”

ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้หมายถึงการกระทำใดก็ตามถ้าทำแล้วแต่กระทำไม่ตลอด เช่นเดียวกับการฆ่าผู้อื่น คือ นาย ก.มีเจตนาจะฆ่า นาย ข. แต่ถูกยับยั้งการกระทำโดยมี นาย ค.เข้ามาห้ามปรามไว้ เช่นนี้ถือว่านาย ก.มีความผิดฐานพยายามฆ่า นาย ข. เป็นต้น ซึ่งกฎหมายได้กำหนดโทษไว้ให้รับโทษสองในสามส่วนของโทษกฎหมายที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น นาย ก.จะได้รับโทษสองในสามตามที่กฎหมายกำหนดบทลงโทษในความผิดฐานฆ่าผู้อื่น หรือ มาตรา 81 ว่า “ผู้ใดกระทำการโดยมุ่งต่อผลซึ่งกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดแต่การกระทำนั้นไม่สามารถจะบรรลุผลได้อย่างแน่แท้ เพราะเหตุปัจจัยซึ่งใช้ในการกระทำหรือเหตุผลแห่งวัตถุที่มุ่งหมายกระทำต่อ ให้ถือว่าผู้นั้นพยายามกระทำความผิด แต่ให้ลงโทษไม่เกินกึ่งหนึ่งของโทษที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น ถ้าการกระทำดังกล่าวในวรรคแรกได้กระทำไปโดยความเชื่ออย่างมงายศาลจะไม่ลงโทษก็ได้

ในมาตรา 80 และ มาตรา 81 มีความแตกต่างกันบ้างเล็กน้อย จึงขอยกตัวอย่างดังนี้ เช่น นาย ก.ใช้ปืนที่ตัวเองยิงนาย ข. ทำให้นาย ข. ได้รับบาดเจ็บแต่สามารถรักษาให้หายได้เนื่องจากปืนของนาย ก.ไม่มีอำนาจแรงพอที่จะฆ่า นาย ข. ได้ นาย ก.มีเจตนาจะฆ่า นาย ข. ประสงค์ต่อผลให้นาย ข. เสียชีวิต แต่การกระทำนั้นไม่สามารถบรรลุผลได้ เช่นนี้เป็นความผิด

และในมาตรา 82 ว่า “ผู้ใดพยายามกระทำความผิดหากยับยั้งเสียเอง ไม่กระทำการให้ตลอด หรือกลับใจแก้ไขไม่ให้การกระทำนั้นบรรลุผล ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ สำหรับการพยายามกระทำความผิดนั้น แต่ถ้าการที่ได้กระทำไปแล้วต้องตามบทกฎหมายที่บัญญัติเป็นความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษสำหรับความผิดนั้น ๆ

สำหรับมาตรา 82 กฎหมายเว้นโทษสำหรับผู้ที่ถูกใจไม่กระทำความผิดในขณะนั้น ๆ เช่น นาย ก. จะฆ่า นาย ข. โดยใช้ปืนจ่อที่ศีรษะ นาย ข. ด้วยไม่ทราบว่า นาย ข. เป็นผู้ที่เลี้ยงดูภรรยาของ นาย ก. มา เมื่อภรรยาบอกให้นาย ก. ทราบถึงข้อเท็จจริงในขณะนั้น นาย ก. จึงไม่ฆ่า นาย ข. เช่นนี้ นาย ก. มีความผิดฐานพยายามฆ่า นาย ข. แต่นาย ก. ไม่ต้องรับโทษ เป็นต้น

ที่เกิดเหตุ และช่วงเวลาเกิดเหตุ ในคดีพยายามฆ่าผู้อื่นโดยเจตนาปรากฏตามแผนหมายเลข 4.4 และ ตารางต่อไปนี้

(ตารางที่ 4.6)

พ.ศ.	ที่เกิดเหตุเขตพื้นที่					รวม
	Zone A	Zone B	Zone C	Zone D	Zone E	
2535	1	4	1	5	4	15
เวลากลางวัน	1	4	1	3	1	10
เวลากลางคืน	0	0	0	2	3	5
2536	1	5	3	1	2	12
เวลากลางวัน	1	4	2	0	1	8
เวลากลางคืน	0	1	1	1	1	4
2537	2	2	4	2	1	11
เวลากลางวัน	2	2	2	1	0	7
เวลากลางคืน	0	0	2	1	1	4
รวม	4	11	8	8	7	38

จากตาราง ผลคดีประเภทนี้ในปี พ.ศ.2535-2537 ปรากฏคดีเกิดรวม 38 คดี กระจายทั่วไปในพื้นที่ เกิดคดีในช่วงเวลากลางวัน 25 คดี เกิดช่วงเวลากลางคืน 13 คดี หรือ คิดเป็น 66 % ที่จะเกิดในเวลากลางวัน และ 34 % ในเวลากลางคืน จะเกิดในบริเวณพื้นที่ Zone B มากที่สุด คือ 11 คดี หรือ คิดเป็น 28.9 % กระจายทั่วไปในพื้นที่ Zone B จากปี พ.ศ.2535-2537 สถิติคดีประเภทนี้จะลดลง ในพื้นที่ Zone C และ Zone D เกิดขึ้นเท่ากันคือ 8 คดี หรือ คิดเป็น 21.05 % ใน 2 Zone ที่เกิดขึ้นน้อยที่สุดคือในพื้นที่ Zone A คือ 4 คดี หรือ 10.5 %

ข้อสังเกต

1. บริเวณ (General Environment) ที่เกิดเหตุคดีประเภทนี้จะเกิดจุดที่เกิดเหตุจะใกล้เคียงกับบริเวณที่เกิดคดี ที่เคยเกิดใน 3 ประเภทแรก คือ ช่างผู้อื่นโดยเจตนา ช่างผู้อื่นโดยไม่เจตนา และทำให้ตายโดยประมาท ส่วนมากเป็นสถานบริการ เช่น บริเวณซอยรางน้ำ ถนนเพชรบุรี โรงแรมเอเชีย โรงภาพยนตร์เพชรรามา ย่านการค้า เช่น ตลาดประตูน้ำและ ในพื้นที่ในบริเวณชุมชนแออัด จารุรัตน์ และชุมชนบ้านครัว เป็นต้น
2. สภาพแวดล้อมเฉพาะที่ (Immediate Environment) ที่เกิดเหตุตามรายงานผลของศูนย์ข้อมูลข้อสนเทศ กรมตำรวจ ทราบว่ามูลเหตุจริงใจในการกระทำความผิดคล้ายคลึงกับคดี 3 ประเภทแรก เช่นเดียวกัน คือจากสาเหตุโกรธแค้นส่วนตัว 45% รองลงมาคือ ทะเลาะวิวาท 23% พื้นที่เกิดเหตุเป็นบริเวณ 41.35 %
3. คดีพยายามฆ่ามีความแตกต่างจากคดี 3 ประเภทแรกคือ ช่วงเวลาเกิดเหตุ ในคดีนี้จะเกิดในช่วงเวลากลางวันมากกว่าคือ 66 % ส่วนหนึ่งอาจเนื่องมาจากในช่วงเวลากลางวันเป็นช่วงเวลาที่มียุคคน และมีกิจกรรมในพื้นที่มาก การกระทำความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย นี้ จะกระทำไม่สำเร็จ เพราะหากกระทำความผิดสำเร็จจะเป็นผลของคดีฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา แสดงให้เห็นว่าแสงสว่างน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ลดสถิติคดีในประเภทแรกได้ จึงเป็นผลทำให้คดีประเภทนี้สูงขึ้นแทนในช่วงเวลากลางวัน

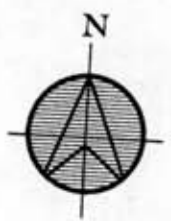
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในกรุงเทพมหานครที่เอื้ออำนวยให้เกิดคดีอาชญากรรม : กรณีศึกษาเขตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท
 PHYSICAL ENVIRONMENTAL PATTERN CONTRIBUTING TO CRIMES IN BANGKOK : A CASE STUDY OF PHAYA THAI POLICE STATION

สถิติคดีกลุ่มคดีที่เกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ ที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบ
 ของ สน.พญาไท
 เฉพาะคดีพยายามฆ่า

ปี	พ.ศ.2535		พ.ศ.2536		พ.ศ.2537		รวม
	△ กลางวัน	△ กลางคืน	□ กลางวัน	▣ กลางคืน	○ กลางวัน	⊕ กลางคืน	
จำนวนคดี	10	5	8	4	7	4	
รวม	15		12		11		38

มาตราส่วน 1 : 20,000

แผนที่
 หมายเลข 4.4

1.4 คดีความผิดฐานทำร้ายร่างกาย

ความผิดฐานทำร้ายร่างกายเป็นความผิดที่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับแจ้งบ่อยครั้งกว่า 4 ประเภทแรก ในประมวลกฎหมายอาญาลักษณะ 10 ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ความผิดฐานทำร้ายร่างกายอยู่ในหมวดที่ 2 ส่วนของความผิดต่อร่างกายมีอยู่ 6 มาตรา คือ

มาตรา 295 ผู้ใดทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กาย หรือจิตใจแก่ผู้อื่นนั้น ผู้นั้นกระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท

มาตรา 296 ผู้ใดกระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ถ้าความผิดนั้นมีลักษณะประการหนึ่งประการใดดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 289 (ได้กล่าวไว้แล้วในความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 297 ผู้ใดกระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกาย จนเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำร้ายรับอันตรายสาหัส ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสิบปี

อันตรายสาหัสนั้นคือ

1. ตาบอด หูหนวก ลิ่นขาด หรือเสียอวัยวะประสาท
2. เสียอวัยวะสืบพันธุ์ หรือความสามารถสืบพันธุ์
3. เสียแขน ขา มือ เท้า นิ้ว หรือ อวัยวะอื่นใด
4. หน้าที่เสียโฉมอย่างติดตัว
5. แห้งลูก
6. จิตพิการอย่างติดตัว
7. ทุพพลภาพ หรือ ป่วยเจ็บเรื้อรังซึ่งอาจถึงตลอดชีวิต
8. ทุพพลภาพ หรือ ป่วยเจ็บด้วยอาการทุพพลภาพเกินกว่ายี่สิบวัน หรือ จนประกอบ

กรณียกิจตามปกติไม่ได้เกินกว่ายี่สิบวัน

มาตรา 298 ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา 297 ถ้าความผิดนั้นมีลักษณะประการหนึ่งประการใดดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 289 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี

มาตรา 299 ผู้ใดเข้าร่วมในการขุดมุนต่อสู้อันหว่างบุคคล ตั้งแต่สามคนขึ้นไป และบุคคลหนึ่งบุคคลใดไม่ว่าจะเป็นผู้ที่เข้าร่วมในการนั้นหรือไม่ รับอันตรายสาหัส โดยการกระทำในการขุดมุนต่อสู้นั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าผู้ที่เข้าร่วมในการขุดมุนต่อสู้นั้นแสดงได้ว่า ได้กระทำไปเพื่อห้ามการขุดมุนต่อสู้นั้น หรือเพื่อป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

มาตรา 300 ผู้ใดกระทำโดยประมาท และผลการกระทำนั้นเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายสาหัส ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ที่เกิดเหตุ และช่วงเวลาเกิดเหตุ ในคดีทำร้ายร่างกายปรากฏตามแผนที่หมายเลข 4.5 และตามตารางดังนี้ (ตารางที่ 4.7)

พ.ศ.	ที่เกิดเหตุเขตพื้นที่					รวม
	Zone A	Zone B	Zone C	Zone D	Zone E	
2535	9	25	18	11	13	76
เวลากลางวัน	2	10	6	3	7	28
เวลากลางคืน	7	15	12	8	6	48
2536	7	12	16	13	12	60
เวลากลางวัน	1	1	8	2	5	17
เวลากลางคืน	6	11	8	11	7	43
2537	6	18	18	13	12	67
เวลากลางวัน	1	6	5	3	3	18
เวลากลางคืน	5	12	13	10	9	49
รวม	22	55	52	37	37	203

จากตาราง ผลคดีประเภทนี้ในปี พ.ศ.2535-2537 ปรากฏคดีเกิดรวม 203 คดี เกิดคดี ในช่วงเวลากลางวัน 63 คดี เกิดช่วงเวลากลางคืน 140 คดี หรือ คิดเป็น 31 % ที่จะเกิดในช่วงเวลากลางวัน และ 69 % ในเวลากลางคืน จะเกิดในบริเวณพื้นที่ Zone B มากที่สุด คือ 55 คดี หรือ คิดเป็น 27 % กลุ่มคดีกระจุกตัวอยู่ตามและอนุเสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ในพื้นที่ Zone B รองลงมาคือในพื้นที่ Zone C ปรากฏ 52 คดี หรือ คิดเป็น 25.6 % กลุ่มคดีกระจุกตัวอยู่ตามแนวซอยรางน้ำ และแนวถนนศรีอยุธยา ในพื้นที่ Zone A จะมีคดีเกิดขึ้นน้อยที่สุดคือ 22 คดี หรือ คิดเป็น 10.8 %

ข้อสังเกต

1. บริเวณ(General Environment) ที่เกิดเหตุคดีประเภทนี้ จะเกิดจุดที่เกิดเหตุจะใกล้เคียงกับบริเวณที่เกิดคดี ที่เคยเกิดใน 3 ประเภทแรก คือ มาผู้อื่นโดยเจตนา มาผู้อื่นโดยไม่เจตนา และทำให้ตายโดยประมาท เช่นเดียวกัน แต่คดีที่เกิดจะเป็นกลุ่มมากขึ้น ส่วนมากเป็นสถานบริการ เช่น บริเวณซอยรางน้ำ ถนนเพชรบุรี โรงแรมเอเชีย โรงพยาบาลพระราม 6 ย่านการค้า เช่น ตลาดประตูน้ำและในพื้นที่ในบริเวณชุมชนแออัด จารุรัตน์ และ ชุมชนบ้านครัว เป็นต้น และจะมีปรากฏมากขึ้นในบริเวณอนุเสาวรีย์ชัยสมรภูมิ
2. สภาพแวดล้อมเฉพาะที่ (Immediate Environment) คดีทำร้ายร่างกายกระจุกตัวอยู่ในบริเวณอนุเสาวรีย์ ซอยรางน้ำ สถานบริการที่เจ้าพระยา (อาบ อบ นวด) มีคดีเกิดขึ้นสูงถึง 6 คดี ซึ่งแตกต่างจากพื้นที่ข้างเคียง ซึ่งบริการลูกค้าน้อยกว่าและเป็นบางกลุ่ม
3. สถิติคดีประเภททำร้ายร่างกายจะปรากฏในเวลากลางคืนมากกว่าคือ 69 % หรือ โอกาสที่จะเกิดคดีประเภทนี้มีโอกาสถึง 3 ใน 4

ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในกรุงเทพมหานครที่เอื้ออำนวยให้เกิดคดีอาชญากรรม : กรณีศึกษาเขตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท
 PHYSICAL ENVIRONMENTAL PATTERN CONTRIBUTING TO CRIMES IN BANGKOK : A CASE STUDY OF PHAYA THAI POLICE STATION

สถิติคดีกลุ่มคดีที่เกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ ที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบ
 ของ สน.พญาไท
 เฉพาะคดีทำร้ายร่างกาย

ปี	พ.ศ.2535		พ.ศ.2536		พ.ศ.2537		รวม
	△ กลางวัน	▲ กลางคืน	□ กลางวัน	▣ กลางคืน	○ กลางวัน	⊕ กลางคืน	
จำนวนคดี	28	48	17	43	18	49	รวม 203
รวม	76		60		67		

มาตราส่วน 1 : 20,000

แผนที่
 หมายเลข 4.5

1.5 คดีความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา

ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราเป็นความผิดที่อยู่ในลักษณะที่ 9 ความผิดเกี่ยวกับเพศ มีอยู่ 14 มาตรา ซึ่งรวมถึงความผิดเกี่ยวกับเพศในข้อหาอื่น ๆ คือ อนาคต เป็นธรรมาจารย์ และสิ่งพิมพ์ ลามกอนาจาร แต่สำหรับความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราจะมีบทบัญญัติอยู่ในมาตรา 276 277 277 ทวิ และ 277 ตรี เท่านั้น

มาตรา 276 บัญญัติไว้ว่า “ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราหญิงซึ่งมิใช่ภริยาของตน โดยขู่เข็ญ ด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยหญิงอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้หญิง เข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดพันบาทถึง สี่หมื่นบาท ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกได้กระทำโดยมี หรือใช้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือโดย ร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการโหดร้าย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือ จำคุกตลอดชีวิต”

มาตรา 277 บัญญัติไว้ว่า “ผู้ใดกระทำชำเราเด็กหญิงอายุยังไม่เกินสิบสามปี โดยเด็ก หญิงนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นสี่พัน บาทถึงสี่หมื่นบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกได้กระทำโดยร่วมกระทำ ความผิดด้วยกัน อันมีลักษณะเป็นการโหดร้ายและเด็กหญิงและเด็กหญิงนั้นไม่ยินยอม หรือได้กระทำโดยมีหรือ ใช้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต”

มาตรา 277 ทวิ บัญญัติไว้ว่า “ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 276 วรรคแรก หรือ มาตรา 277 วรรคแรก เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำ

(1) รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปี ถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

(2) ถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

มาตรา 277 ตรี “ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 276 วรรคสอง หรือ มาตรา 277 วรรคสอง เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำ

- (1) รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือ จำคุกตลอดชีวิต
- (2) ถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษประหารชีวิต

ในคดีความผิดเกี่ยวกับคดีความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา นี้ จะมีรายละเอียดของพฤติการณ์ในการกระทำความผิดค่อนข้างมาก หรือ หมายถึงการที่จะมีความผิดในฐานข่มขืนกระทำชำเราได้นั้น ต้องมีครบองค์ประกอบ ความผิด เช่น หญิงนั้นต้องมีใจหญิงที่เป็นภรรยาของตน อนันั้น หากจะเห็นว่า จะใช้กำลังประทุษร้ายกับภรรยาของตนเองจะไม่มี ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา หรือ การข่มขืนกระทำชำเราของลับของชายต้องล่วงล้ำเข้าไปในช่องสังวาส หรืออวัยวะสืบพันธุ์ของหญิง เท่านั้น มิใช่เพียงสัมผัสภายนอก เป็นต้น

ส่วนในปัญหาข้อเท็จจริงเป็นหน้าที่ของกระบวนการพิจารณาคดี โดยมากเจ้าหน้าที่ตำรวจมักจะรับแจ้งและแจ้งข้อกล่าวหาให้ทราบจึงเป็นผลให้สถิติคดีในข้อหานี้เพิ่มสูงขึ้นได้ ซึ่งไม่ได้หมายความว่าผู้กระทำหรืออาชญากรจะมีความผิดตามข้อกล่าวหานี้จริง

ที่เกิดเหตุ และช่วงเวลาเกิดเหตุ ในคดีข่มขืนกระทำชำเรา ปรากฏตาม แผนที่หมายเลข 4.6 และตารางต่อไปนี้ (ตารางที่ 4.8)

พ.ศ.	ที่เกิดเหตุเขตพื้นที่					รวม
	Zone A	Zone B	Zone C	Zone D	Zone E	
2535	0	0	1	1	0	2
เวลากลางวัน	0	0	0	0	0	0
เวลากลางคืน	0	0	1	1	0	2
2536	1	2	4	2	2	11
เวลากลางวัน	1	0	1	0	0	2
เวลากลางคืน	0	2	3	2	2	9
2537	0	1	0	1	0	2
เวลากลางวัน	0	0	0	0	0	0
เวลากลางคืน	0	1	0	1	0	2
รวม	1	3	5	4	2	15

จากตาราง

ผลคดีประเภทนี้ในปี พ.ศ.2535-2537 ปรากฏคดีเกิดรวม 15 คดี เกิดคดีในช่วงเวลากลางวัน 2 คดี เกิดช่วงเวลากลางคืน 13 คดี หรือ คิดเป็น 13.3 % ที่จะเกิดในเวลากลางวัน และ 86.7 % ในเวลากลางคืน จะเกิดในบริเวณพื้นที่ Zone B มากที่สุด คือ 4 คดี ซึ่งในพื้นที่บริเวณ Zone B นั้นเป็นย่านพักอาศัย และสถานบริการ

ข้อสังเกต

1. บริเวณ (General Environment) ที่เกิดเหตุคดีประเภทนี้จะเกิดจุดที่เกิดเหตุ แต่คดีที่เกิดจะเป็นกลุ่มมากขึ้น ส่วนมากเป็นสถานบริการ เช่น บริเวณซอยรางน้ำ ถนนเพชรบุรี
2. สภาพแวดล้อมเฉพาะที่ (Immediate Environment) เนื่องจากสถิติคดีที่พบมีจำนวนน้อยสภาพแวดล้อมทางกายภาพแบบเฉพาะที่จึงมีส่วนเกี่ยวข้องกับคดีนี้เป็นอย่างมากเพราะคดีที่เกิดขึ้นมักเกิดบริเวณ สถานบริการ โรงแรม และสถานที่เปลี่ยว ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในกรุงเทพมหานครที่เชื่อว่าจะก่อให้เกิดคืออาชญากรรม : กรณีศึกษาเขตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท
 PHYSICAL ENVIRONMENTAL PATTERN CONTRIBUTING TO CRIMES IN BANGKOK : A CASE STUDY OF PHAYA THAI POLICE STATION

สถิติคดีกลุ่มคดีที่เกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ ที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบ
 ของ สน.พญาไท
 เฉพาะคดีข่มขืนกระทำชำเรา

ปี	พ.ศ.2535		พ.ศ.2536		พ.ศ.2537		รวม
	△ กลางวัน	▲ กลางคืน	□ กลางวัน	▣ กลางคืน	○ กลางวัน	⊙ กลางคืน	
จำนวนคดี	0	2	2	9	0	2	15
รวม	2		11		2		

มาตราส่วน 1 : 20,000

แผนที่
 หมายเลข 4.6

สรุป คติกลุ่มที่เกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ

ในความผิดที่เกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และ เพศ มีความสำคัญเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะ คติในกลุ่มนี้ คติฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา ก็ถูกจัดเข้ากลุ่มเป็นกลุ่มคติอุกฉกรรจ์สะท้อนขวัญประชาชนอีกด้วย ตามลักษณะการกระทำความผิด การละเมิดในสิทธิ เสรีภาพ ส่วนบุคคล ชีวิต ร่างกาย ถือเป็นสิ่งที่กฎหมายต้องคุ้มครองปกป้อง และมีเจ้าพนักงานของรัฐทำหน้าที่สอดส่องดูแล ความสงบสุขของส่วนรวม หากสังคมมีแต่การมุ่งทำร้าย ละเมิดล่วงเกินในชีวิต ร่างกาย และเพศของผู้อื่นแล้ว สังคมก็คงจะวุ่นวายหาความสุขไม่ได้ หมายถึง ในสังคมเมืองในบริเวณใดบริเวณหนึ่งมีสถิติคดีในกลุ่มนี้สูงสภาพความเป็นเมืองที่เรามองว่าเป็นความเจริญ ความมั่งคั่ง ก็ไม่เป็นความจริงแต่อย่างใด

ผลการศึกษาจากสถิติคดีทั้งจากปี พ.ศ.2535 , 2536 และ 2537 มีคดีที่เกิดขึ้นเฉพาะใน คติกลุ่มคดีที่เกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และ เพศ รวมทั้งสิ้น 295 คดี ไม่ว่าจะมีความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา ฆ่าผู้อื่นโดยไม่เจตนา ทำให้ตายโดยประมาท พยายามฆ่า ทำร้ายร่างกาย และข่มขืนกระทำชำเรา ดังได้กล่าวในรายละเอียดมาแล้วข้างต้นว่าในคดีแต่ละประเภทได้เกิดขึ้นในบริเวณใดของพื้นที่ศึกษาบ้าง

ความแตกต่างตามสภาพพื้นที่ในเมืองได้แบ่งออกเป็นสภาพแวดล้อมทั่วไป (General Environment) ไม่ว่าจะเป็นการใช้พื้นที่ การปลูกสร้างอาคาร ประชากร หรือ ในสภาพแวดล้อมเฉพาะที่ (Immediate Environment) ก็ตาม ดังได้กล่าวแล้วในตอนต้น ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งพื้นที่ศึกษาย่อยลงไปเป็น 5 Zone ซึ่งในแต่ละ Zone ก็มีความแตกต่างในสภาพแวดล้อมแต่ละอย่างไปซึ่งก็ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 3 สำหรับสถิติคดีในกลุ่มที่เกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และ เพศ ที่เกิดขึ้นในแต่ละ Zone นั้น จะแตกต่างกัน และมีความสัมพันธ์กันอย่างไร ขอกกล่าวโดยสรุปได้ดังนี้

พื้นที่ศึกษา Zone A มี คติในกลุ่มนี้เกิดขึ้นทั้งสิ้น 30 คดี หรือ คิดเป็น 10 % ของคดีที่เกิดขึ้นใน 5 Zone ซึ่งที่เกิดเหตุของคดีได้เกิดขึ้นกระจายตัวอยู่ทั่วไป จะมีบางบริเวณในพื้นที่ Zone A คือ บริเวณชอยลือชา (ชอยพหลโยธิน 3) และบริเวณใกล้ อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ตามแนวถนนพหลโยธิน

พื้นที่ศึกษา Zone B มีคดีเกิดขึ้นที่พื้นที่ Zone B ทั้งสิ้น 72 คดี หรือ คิดเป็น 24.4 % ของคดีที่เกิดขึ้นในพื้นที่ทั้ง 5 Zone กลุ่มคดีจะกระจุกตัวอยู่รอบบริเวณอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิทั้ง 2 ฝั่ง ซึ่งเป็นย่านธุรกิจการค้าหนาแน่น และชุมชนพักอาศัยหนาแน่น รองลงมาคือบริเวณโรงพยาบาลนครโคสิเทียม (เดิม)

ซึ่งสถิติคดีจะลดลงเรื่อยมาจากปี 2535 ซึ่งปัจจุบันบริเวณนี้ได้ถูกเปลี่ยนสภาพพื้นที่จากย่านตลาดสด ย่านการค้าหนาแน่น เป็นทางด่วนพิเศษ สถิติคดีในบริเวณนี้จึงลดลง ส่วนคดีที่เหลือได้กระจายทั่วไปในพื้นที่ซึ่งในบริเวณที่มีคดีเกิดนั้นจะเป็นคดีที่เกิดในช่วงเวลากลางคืน 64 % และบริเวณสถานบริการในพื้นที่

พื้นที่ศึกษา Zone C มีสถิติคดีในพื้นที่ 67 คดี หรือ คิดเป็น 22.7 % ของคดีที่เกิดขึ้นในพื้นที่ทั้ง 5 Zone คดีปรากฏในพื้นที่กระจุกตัวอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ในบริเวณหน้าภัตตาคารพงหลี ซึ่งเป็นแนวถนนซอยแยกออกไปจากถนนราชวิถีที่มาจากแยกดินแดงเป็นพื้นที่ทุติยภูมิ มักจะเกิดคดีเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และในบริเวณถนนศรีอยุธยา และบริเวณสถานบริการ เจ้าพระยาออบ อบ นวด ซึ่งมักจะเกิดคดีทำร้ายร่างกายสูง เป็นที่แตกต่างจากสถานบริการ ชวลา ออบ ออบ นวด ก็เป็นสถานบริการประเภทเดียวกัน แต่ไม่ปรากฏคดีประเภทนี้อยู่เลย ส่วนหนึ่งมาจากผู้ที่มาใช้บริการที่เจ้าพระยาออบ ออบ นวด มีมากกว่า และหลายกลุ่ม ตามแนวถนนพญาไทบริเวณร้านอาหาร และสถานบริการ เช่นเดียวกับตลาดประตูน้ำซึ่งมีความหนาแน่นของประชากรแฝงสูง

พื้นที่ศึกษา Zone D สถิติคดี 3 ปี ที่ได้ทำการเก็บรวบรวมได้ 48 คดี คิดเฉลี่ยปีละ 16 คดี เป็น คดีที่เกิดขึ้น 16.3 % ของคดีในพื้นที่ศึกษาซึ่งไม่ได้เกิดสูงมากนัก กระจายตัวทั่วไปในพื้นที่ ปรากฏหนาแน่นบริเวณ รร.เอเชีย และ โรงภาพยนตร์แมคเคนนา และที่ศูนย์การค้า Hollywood Street เกิดในช่วงเวลากลางคืนมากกว่าในเวลากลางวันเกือบ 3 เท่าตัว หากเราพิจารณาดูถึงในพื้นที่ทั้ง 3 บริเวณ ดังกล่าวจะเป็นสถานบริการประเภทสเนกเกอร์คลับ ซึ่งในสถานบริการประเภทนี้จะมีการจำหน่ายสุรา และมีการลักลอบเล่นการพนันกันอยู่เสมอ ความสัมพันธ์ระหว่างสถานบริการประเภทนี้กับคดีประเภทชีวิต ร่างกาย น่าจะมีความสัมพันธ์กัน

พื้นที่ศึกษา Zone E ในพื้นที่ Zone E ซึ่งเป็นพื้นที่เล็กที่สุดแต่กลับมีความหนาแน่นของคดีสูงที่สุด โดยเฉพาะในบริเวณใกล้กับ ชุมชนแออัดจาร์รัตน์ มีความหนาแน่นของคดีสูง และบริเวณโรงภาพยนตร์เพชรรามา ซึ่งได้เปลี่ยนสภาพเป็นสเนกเกอร์คลับเช่นเดียวกัน คดีเกิดในเวลากลางคืนมากกว่ากลางวันเล็กน้อย และจะกระจายทั่วไปบริเวณซอยวัฒนธรรมศิลป์ และซอยวัฒนธรรมวงศ์

กล่าวโดยสรุปคือ

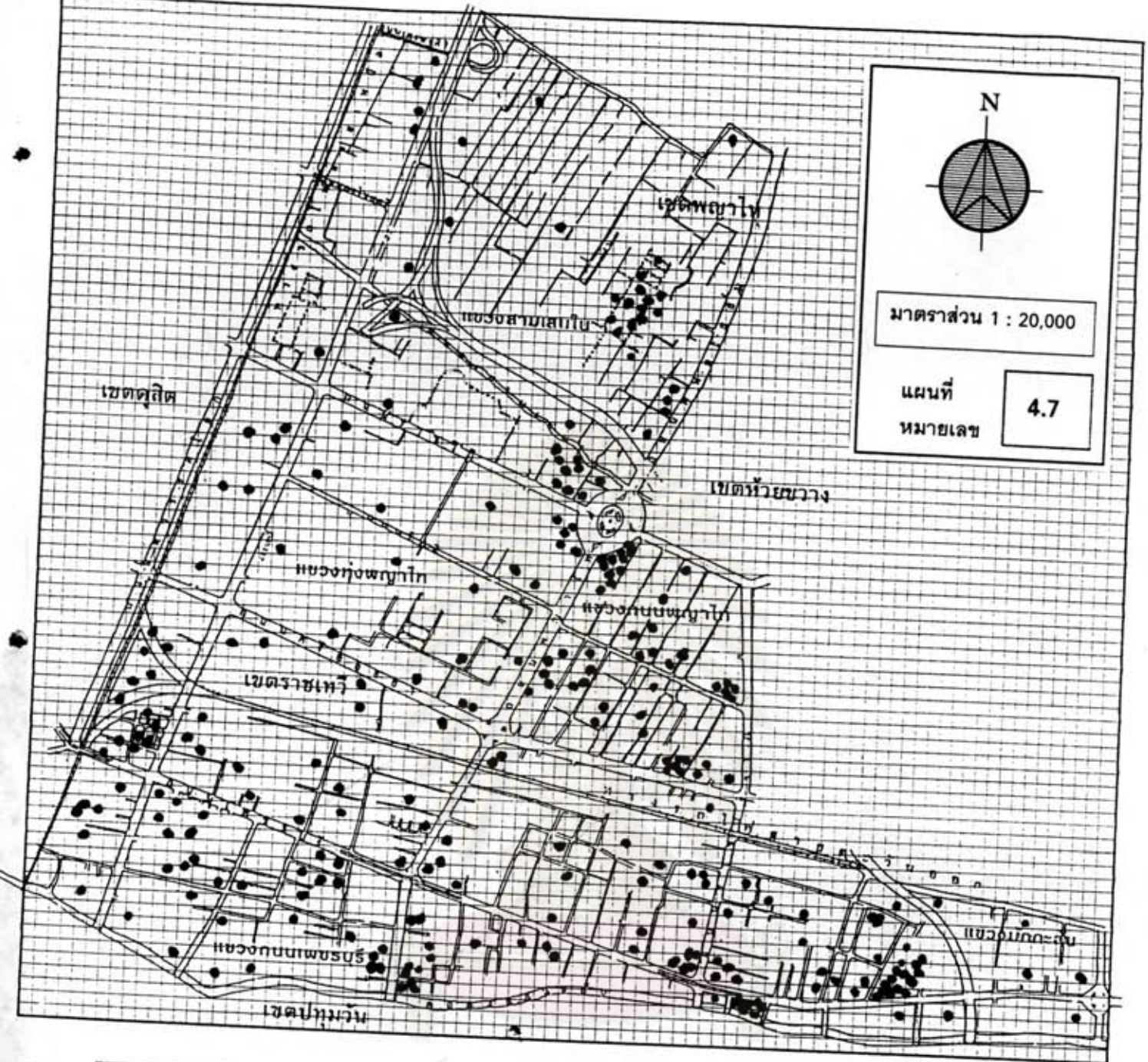
ความสัมพันธ์ของพื้นที่ศึกษากับสถิติคดีอาชญากรรมโดยทั่วไปคดีมักจะเกิดในบริเวณที่เป็นที่สาธารณะ สถานบริการ ซึ่งมีประชากรหนาแน่นสูง (ประชากรแฝง) หรือ สามารถเรียกได้ว่าเป็นพื้นที่ทุติยภูมิ ซึ่งมีผู้คนปะปนกัน มีกิจกรรมหลากหลายไม่มีระเบียบและส่วนมากจะเกี่ยวข้องกับสถาน

บริการในพื้นที่เกือบทุกแห่ง และถ้ามีสถานบริการที่มีขนาดใหญ่เท่าใด โอกาสที่จะเกิดคดีประเภทชีวิต ร่างกาย และเพศ ก็ยิ่งมีสูงมากขึ้นเท่านั้น นอกเหนือจากนั้นคดีก็จะกระจายทั่วไปตามพื้นที่ในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งอาจถือได้ว่าเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่เป็นธรรมชาติและไม่ได้รุนแรงเท่าใดนัก หรือ ในบางแห่งก็ไม่มีกลุ่มนี้ปรากฏโดยเฉพาะในพื้นที่ Zone B ซึ่งเป็นสถานที่ราชการ

การรับแจ้งในคดีประเภทชีวิต ร่างกาย และเพศ ส่วนหนึ่งของสาเหตุของการเกิดคดีทำร้ายร่างกายจะประกอบด้วยประการสำคัญคือ มักจะมีเหตุในช่วงหลังเวลาทำงาน ผลจากสถิติคดีของศูนย์ข้อมูลฯ กรมตำรวจ ระบุว่าสาเหตุส่วนใหญ่จะมาจากเรื่องความโกรธแค้นส่วนตัว สูงถึง 49 % รองลงมาคือ ทะเลาะวิวาท 21 % และ เมาสุรา 4 % และคดีที่ขึ้นโรงพัก ค่อนข้างจะรุนแรง อย่างเช่นในการทะเลาะวิวาทเล็กน้อยเจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถยุติคดีให้เสร็จสิ้นลงได้ด้วยโทษปรับ ฉะนั้นคดีที่ได้ปรากฏและเก็บรวบรวมนี้ได้แม้เพียงส่วนหนึ่งก็พอจะนำมาพิจารณาหาความสัมพันธ์กันได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

N

มาตราส่วน 1 : 20,000

แผนที่
หมายเลข 4.7

พ.ศ.	ที่เกิดเหตุเขต					กตชีวิตร่างกาย	รวม
	Zone A	Zone B	Zone C	Zone D	Zone E		
2535	12	30	22	20	23	107	
กลางวัน	3	12	6	8	16	45	
กลางคืน	9	18	16	12	7	62	
2536	9	22	23	16	28	98	
กลางวัน	1	7	11	3	10	32	
กลางคืน	8	15	12	13	18	66	
2537	9	20	22	12	27	90	
กลางวัน	2	7	5	2	10	26	
กลางคืน	6	13	17	10	18	64	
รวม	30	72	67	48	78	295	

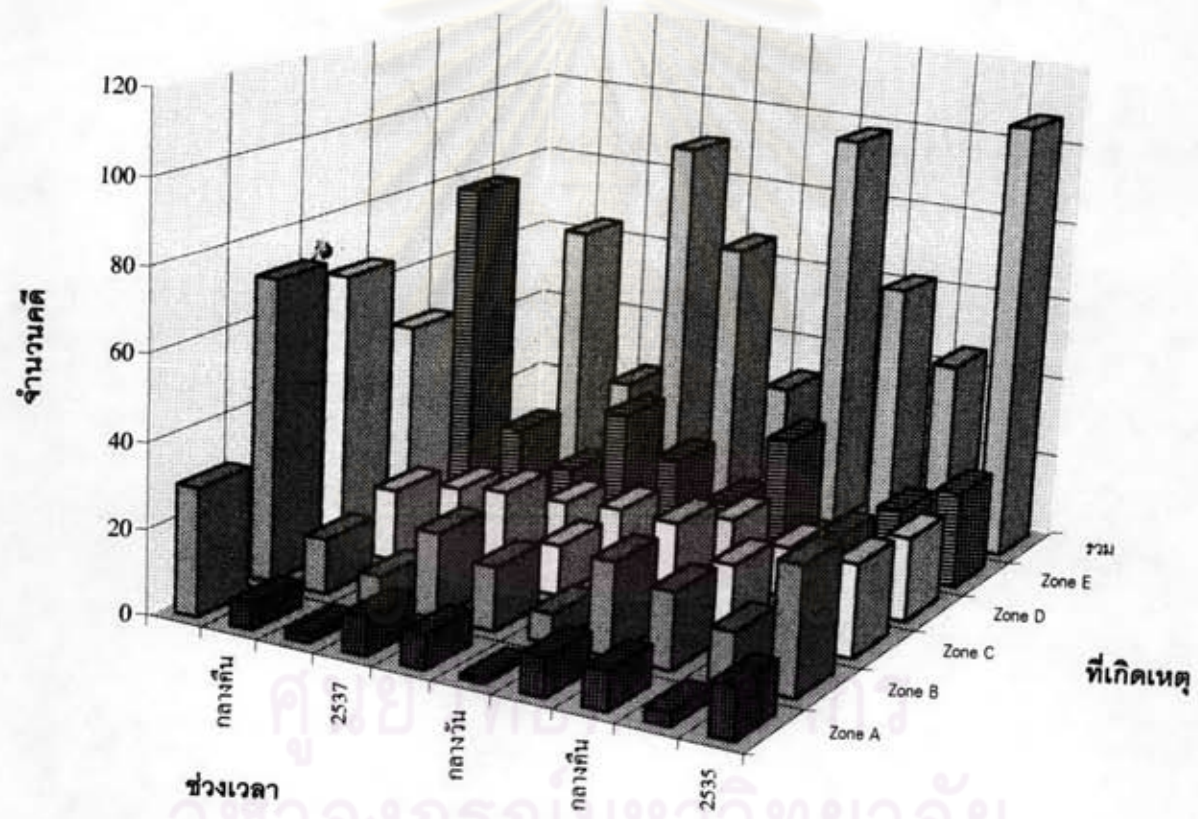
ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในกรุงเทพมหานคร
ที่เอื้ออำนวยให้เกิดคดีอาชญากรรม กรณีศึกษา สน.พญาไท

กลุ่มคดีที่เกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และ เพศ
ได้แก่ คดีประเภท ฆ่าผู้อื่น ทำให้ตายโดยประมาท ฯ พยายามฆ่า
ทำร้ายร่างกาย และข่มขืนกระทำชำเรา
ในพื้นที่ สน.พญาไท ปี พ.ศ.2535 , 2536 และ 2537

คำอธิบาย 1 จุด = 1 คดี
1 Grid = พื้นที่ 0.0020358 ตร.กม.

Physical Environmental Pattern contributing to crimes in Bangkok
A case study of Phaya Thai Police Station

แผนภูมิที่ 4.1 คติกลุ่มที่เกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.4.2. คติประทุษร้ายต่อทรัพย์

ตามศูนย์ข้อมูลข้อสนเทศ สำนักงานแผนงานและงบประมาณ กรมตำรวจ ได้จัดรวมคติที่เกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อทรัพย์ไว้ในกลุ่มเดียวกัน ประกอบไปด้วย ลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ฆิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ และทำให้เสียทรัพย์ ซึ่งคติเหล่านี้เป็นคติพื้นฐาน และมักปรากฏพบได้บ่อย ซึ่งยังมีคติที่เกี่ยวกับทรัพย์ตามกฎหมายอีกหลายคติแต่ไม่ได้นำมารวมไว้ในกลุ่มนี้ ซึ่งไม่ได้ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญเท่าใดนักกับการแบ่งเกณฑ์ กลุ่มของคติ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม และเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปมากกว่า

คติความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ได้บัญญัติไว้ตามประมวลกฎหมายอาญา ลักษณะที่ 12 ประกอบไปด้วย 8 หมวด มาตรา 334-366 กลุ่มคติประทุษร้ายต่อทรัพย์ในเนื้อหาจะระบุไว้อย่างชัดเจน คือ ผู้กระทำความผิดมีความประสงค์ที่จะทำการโจรกรรม ทำให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินของบุคคลอื่นมาเป็นของตน แต่จะแบ่งแยกตามประเภท และพฤติกรรมออกไป เช่น การนำเอาทรัพย์สินของผู้อื่น มาเป็นของตนเอง ไม่ว่าจะด้วยวิธีใดคือการลักทรัพย์ แต่ถ้การลักทรัพย์นั้นเป็นการฉกฉวยเอาซึ่งหน้า จะมีความผิดฐานชิงทรัพย์ หรือ การประทุษร้ายผู้อื่นเพื่อให้ได้ทรัพย์สินนั้นมาจะมีความผิดฐานชิงทรัพย์ หรือ ถ้าใช้หลอกหลวงหรือปกปิดความจริงที่ควรบอกแล้วได้ทรัพย์สินของผู้อื่นไปก็มีความผิดฐาน ฉ้อโกง เป็นต้น

จากที่ได้กล่าวมานี้ ผู้กระทำความผิดมีความประสงค์จะประกอบอาชญากรรมเมื่อมีเจตนาให้ได้ทรัพย์สินของผู้อื่นมา จะมีบางประเภทคติเช่น คติทำให้เสียทรัพย์ อาจเกิดจากการเมาสุรา อาละวาดทำให้ทรัพย์สินผู้อื่นเสียหาย เป็นต้น ความรุนแรงของคติในกลุ่มนี้ก็มีปนกันไป คติบางประเภทในกลุ่มนี้ถูกจัดเป็นคดีอุกฉกรรจ์ คือ ชิงทรัพย์ และปล้นทรัพย์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1 คดีความผิดฐานลักทรัพย์

ในคดีลักทรัพย์เป็นคดีอาชญากรรมพื้นฐานที่พบบ่อย และ ถูกแบ่งแยกออกไปตามรูปแบบของการกระทำผิดได้อีก เช่น ลักทรัพย์ในเวลากลางวัน ลักทรัพย์ในเคหสถาน หรือ ที่จะเข้าใจได้ง่ายกว่าคือ การลักทรัพย์ในอาคารบ้านเรือน ลักทรัพย์ล่วงกระเป๋าก็ด้วยการแบ่งตามลักษณะการกระทำหรือพฤติการณ์ในการทำความผิด หรือ ลักทรัพย์รถยนต์ ลักทรัพย์รถจักรยานยนต์ ก็พิจารณาถึงทรัพย์ที่ถูกประทุษร้าย สำหรับการลักทรัพย์ในงานวิจัยชิ้นนี้ จะรวมการลักทรัพย์ทุกประเภท ยกเว้น ลักทรัพย์รถยนต์ และรถจักรยานยนต์ แยกออกมาอีกกลุ่มหนึ่ง ทั้งนี้ เนื่องจากที่ สน.พญาไท เป็นบริเวณที่เกิดคดีประเภทนี้สูงที่สุดใน บชน. (ปี พ.ศ.2537) (อ้างแล้ว) เป็นกลุ่มคดีที่ทางราชการให้ความสนใจ ซึ่งเป็นปัญหาทางด้านอาชญากรรมที่ซับซ้อนเพราะผู้กระทำความผิดได้ร่วมกันเป็นองค์กร มีการวางแผน แปรสภาพของทรัพย์สินให้ยากต่อการสืบสวนติดตาม

คดีลักทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 334 บัญญัติไว้ว่า ผู้ใดเอาทรัพย์สินของผู้อื่นหรือ ที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยไปโดยทุจริต ผู้นั้นกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี และปรับไม่เกินหกพันบาท อีกมาตราหนึ่งที่กฎหมายเพิ่มโทษไว้สำหรับผู้ลักทรัพย์ในเวลากลางวัน ในเคหสถาน ฯลฯ ตามมาตรา 335 ซึ่งมีโทษมากกว่าลักทรัพย์ธรรมดา

คดีที่เกิดขึ้นในพื้นที่ศึกษาตามที่เกิดเหตุ ช่วงเวลาเกิดเหตุ ในคดีลักทรัพย์ ปรากฏตามแผนที่หมายเลข 4.8 และตามตารางต่อไปนี้ (ตารางที่ 4.9)

พ.ศ.	ที่เกิดเหตุเขตพื้นที่					รวม
	Zone A	Zone B	Zone C	Zone D	Zone E	
2535	40	53	52	77	91	313
เวลากลางวัน	20	28	32	51	66	197
เวลากลางคืน	20	25	20	26	25	116
2536	45	35	58	61	90	289
เวลากลางวัน	28	19	26	31	55	159
เวลากลางคืน	17	16	32	30	35	130
2537	60	38	54	67	68	287
เวลากลางวัน	31	23	31	39	46	170
เวลากลางคืน	29	15	23	28	22	117
รวม	145	126	164	205	249	889

จากตารางคดีลักทรัพย์ในช่วงปี 2535-2537 ได้เกิดขึ้นจำนวนทั้งสิ้น 889 คดี มีการกระจายตัวของคดีเป็นกลุ่มต่าง ๆ ส่วนมากจะเกิดในเวลากลางวัน 526 คดี คิดเป็น 59.1 % เกิดในเวลา กลางคืน 363 คดี คิดเป็น 40.9 % คดีทั้งหมดที่เกิดในพื้นที่ศึกษาจะเกิดในพื้นที่ Zone E มากที่สุด คือ 249 คดี และน้อยที่สุดในพื้นที่ Zone B

ข้อสังเกต

1. บริเวณ (General) คดีลักทรัพย์ธรรมดา มีจุดเกิดเหตุหนาแน่นในบริเวณย่านธุรกิจ การค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริเวณที่ธุรกิจการค้าหนาแน่น เช่น อนุเสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ศูนย์การค้าเมโทร ศูนย์การค้าพันธุ์ทิพย์ ซึ่งในบริเวณดังกล่าวมีพื้นที่ไม่มากนัก แต่เป็นบริเวณที่มีการติดต่อซื้อขายสินค้า โดยมีผู้ซื้อขายติดต่อกันในพื้นที่ Public Area ที่มักจะไม่มีมาตรการควบคุมพื้นที่ผู้ซื้อและผู้ขายไม่ใช่เจ้าของพื้นที่ จึงขาดการควบคุมดูแลในบริเวณของตน ผลการศึกษาค่อนข้างจะชัดเจนมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ ศึกษา Zone C ที่มีความหนาแน่นของประชากรสูงโอกาสจะเกิดคดีลักทรัพย์ก็จะมีสูง โดยมีข้อสังเกตว่ายิ่ง บริเวณที่มีความเหลื่อมล้ำทางสถานะทางเศรษฐกิจสูง เช่น ศูนย์การค้าเมโทร ที่มีพื้นที่ติดกับชุมชนแออัด จารุรัตน์ ทำให้สถิติคดีลักทรัพย์เกิดขึ้นสูงในพื้นที่ Zone E และเกือบจะทั้งหมดจะเกิดที่ศูนย์การค้าเมโทร (ซึ่งปัจจุบันได้ปิดกิจการและรื้อถอนไปแล้ว)

สำหรับห้างสรรพสินค้าพันธุ์ทิพย์ มีความหนาแน่นของคดีลักทรัพย์สูง ทั้งนี้เนื่องจาก พื้นที่ของห้างสรรพสินค้าพันธุ์ทิพย์จะน้อยกว่าห้างสรรพสินค้าเมโทร จุดคดีในแผนที่ที่ 4.8 จึงดูว่ามีความหนาแน่นสูงที่ห้างสรรพสินค้าพันธุ์ทิพย์

2. สภาพแวดล้อมเฉพาะที่ (Immediate Environment) ของคดีลักทรัพย์ สำหรับแสงสว่างดูเสมือนว่าเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่เปิดโอกาส หรือ เอื้ออำนวยให้โจรขโมยง่ายต่อการกระทำ ความผิด แต่ผลของการศึกษาปรากฏว่าในแต่ละพื้นที่ แต่ละ Zone ปัจจัยด้านแสงสว่างจะมีผลกระทบแตกต่างกัน

ในพื้นที่ Zone A คดีลักทรัพย์ส่วนใหญ่จะเป็นคดีลักทรัพย์ในเคสสถาน ในเวลากลางวัน มากกว่าในเวลากลางคืนเล็กน้อยคือ ในเวลากลางวันจะเกิด 79 คดี เกิดในเวลากลางคืน 66 คดี กลางวัน จะเกิดมากกว่า 13 คดี ซึ่งคดีลักทรัพย์ในเคสสถานจะกระจายตัวตามชอยอารีย์ ในเวลากลางวันช่วงเวลาดำเนินงาน มากกว่าในเวลากลางคืน ซึ่งเจ้าของบ้านเดินทางกลับหลังจากการทำงานแล้ว และ อีกบริเวณหนึ่ง คือ ริมถนนพหลโยธิน ที่มีร้านค้าต่าง ๆ อยู่บริเวณริมถนนซึ่งเป็นคดีที่เกิดขึ้นตามปกติ

ในพื้นที่ Zone B คดีลักทรัพย์ที่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมส่วนใหญ่จะเป็นลักทรัพย์ ธรรมดา และลักทรัพย์ในสถานที่ราชการ สถิติคดีปี 2535-2537 แตกต่างกัน เช่นบริเวณตลาดใกล้โรงพยาบาลนคร โคลิเซียมเดิมได้เปลี่ยนสภาพไปทำให้สถิติคดีลดลงในปี 2537

ในพื้นที่ Zone C จุดคดีจะหนาแน่นที่บริเวณอนุสาวรีย์ชัย สมรภูมิ และย่านการค้า เช่น ศูนย์การค้าอินทรา ในช่วงเวลากลางวันและกลางคืนไม่แตกต่างกัน เนื่องจากช่วงเวลากลางคืนได้ถือเอา เวลาตั้งแต่ 18.00 น. เป็นต้นไป ผู้คนในบริเวณดังกล่าวยังพลุกพล่านอยู่ คดีลักทรัพย์ที่เกิดจะเป็นลักทรัพย์ ธรรมดา ลักทรัพย์ล้วงกระเป๋า ที่บริเวณศูนย์การค้าอินทรา แต่สถิติคดีลักทรัพย์จะลดลงตามสภาพความ นิยมของประชาชน ที่จะมาเดินจับจ่ายซื้อของที่บริเวณ ศูนย์การค้าอินทรานี้หรือไม่

ในพื้นที่ Zone D คดีลักทรัพย์เกิดขึ้นเด่นชัดที่ห้างสรรพสินค้าพันธุ์ทิพย์ จากการเก็บรวบรวมคดีที่เกิดที่ห้างสรรพสินค้าแห่งนี้เป็นคดีที่เกิดในช่วงเวลากลางวันมากกว่าเวลากลางคืน สถิติคดีสูงในปี พ.ศ.2535 หากพิจารณาดูปัจจัยใดบ้างที่ทำให้ห้างพันธุ์ทิพย์มีคดีลักทรัพย์สูง คงจะมีด้วยกันหลายประการ นอกเหนือจากว่า เป็นพื้นที่ย่านการค้า การใช้พื้นที่ที่ไม่มีการควบคุมดูแลเท่าที่ควร การจัดบริเวณอาคาร จะเปิดโล่งเฉพาะในทางเดินหลัก แต่จะอับทึบในส่วนที่ลึกเข้าไป กลุ่มลูกค้าที่มาใช้บริการ ระบบการรักษา ความปลอดภัย ซึ่งมีสวนเอื้ออำนวยให้เกิดคดีลักทรัพย์สูงในบริเวณนี้ได้เช่นเดียวกัน

ในพื้นที่ Zone E ตามแผนที่หมายเลข 4.8 พื้นที่ Zone E เห็นได้ชัดที่ห้างสรรพสินค้าเมโทร ซึ่งปัจจุบันได้รื้อถอนไปเพื่อเปลี่ยนเป็นโครงการพักอาศัยขนาดใหญ่แทน คดีลักทรัพย์ที่ห้างนี้ ส่วนใหญ่เป็นคดีลักทรัพย์ธรรมดา จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจ สน.พญาไท ทราบว่าผู้ต้องหาส่วนใหญ่เป็นเด็ก และ เขวชนที่พักอาศัยอยู่ในชุมชนแออัดจากรัฐมีมากกว่า 50 %

สรุปคดีประเภทลักทรัพย์

ผลการศึกษามาถึงในคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ประเภทคดีลักทรัพย์นี้ จุดคดีไม่กระจายตัว แต่จะจับรวมกันเป็นกลุ่มในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งซ้ำ ๆ กัน เมื่อเกิดได้แล้วครั้งหนึ่งก็มีโอกาสเกิดขึ้นได้อีก โดยเฉพาะคดีที่เกิดในย่านการค้า ย่านธุรกิจ เพราะคดีลักทรัพย์ธรรมดาต้องพิจารณาถึงที่ตั้งทรัพย์ การเข้าถึง ทรัพย์ และที่พักอาศัยของผู้กระทำ จากข้อสังเกตทั้งสามประการเป็นที่น่าสังเกตได้ว่าในบริเวณที่มีชุมชน แออัดอยู่ จะมีรัศมีของคดีประเภทนี้อยู่ใกล้ ๆ กัน และจะส่งเสริมให้คดีกลุ่มนี้สูงขึ้น หากที่ตั้งของชุมชน แออัดนั้นอยู่ใกล้กับย่านการค้า และยิ่งพลุกพล่านมากเท่าใดก็มีโอกาสเกิดคดีลักทรัพย์ได้สูง กลุ่มคดีที่เกิดขึ้นจะเกิดในบริเวณที่ใกล้เคียงกับชุมชนแออัด หากเปรียบเทียบกันระหว่างชุมชนบ้านครัว ในพื้นที่ Zone D

ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในกรุงเทพมหานครที่เอื้ออำนวยให้เกิดคดีอาชญากรรม : กรณีศึกษาเขตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท
 PHYSICAL ENVIRONMENTAL PATTERN CONTRIBUTING TO CRIMES IN BANGKOK : A CASE STUDY OF PHAYA THAI POLICE STATION

สถิติคดีกลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบ
 ของ สน.พญาไท เฉพาะคดีลักทรัพย์

ปี	พ.ศ.2535		พ.ศ.2536		พ.ศ.2537		รวม
	กลางวัน	กลางคืน	กลางวัน	กลางคืน	กลางวัน	กลางคืน	
จำนวนคดี	197	116	159	130	170	117	
รวม	313		289		287		889

มาตราส่วน 1 : 20,000

แผนที่
 หมายเลข 4.8

2 คดีความผิดฐานฉ้อโกงทรัพย์สิน

ลักษณะของการกระทำความผิดตามข้อหานี้เป็นการเอาทรัพย์สินของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ตามพหุติกรรมได้โดยการฉ้อโกง ระบุไว้ในความผิดฐานฉ้อโกงทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 336 ว่า ผู้ใดลักทรัพย์โดยฉ้อโกงเอาซึ่งหน้า ผู้นั้นกระทำความผิดฐานฉ้อโกงทรัพย์สิน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือ ถ้า กระทำความผิดแล้วทำให้ผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ บาดเจ็บสาหัส (กล่าวแล้วตาม ป.อาญา มาตรา 297) หรือ ถึงแก่ความตาย กฎหมายได้วางบทบัญญัติเพิ่มโทษหนักขึ้นไว้ในมาตรานี้

ความผิดฐานฉ้อโกงทรัพย์สินนี้ อาชญากรไม่ประสงค์ต้องการทำร้ายเจ้าทรัพย์ในตอนแรก แต่จะประสงค์ในตัวทรัพย์เป็นหลัก (มีบางรายที่มีการทำร้ายเจ้าทรัพย์เพื่อหลบหนี ฯลฯ แล้วแต่กรณี) การฉ้อโกงทรัพย์สิน ต้องอาศัยสภาพแวดล้อมทางกายภาพเป็นอย่างมาก คือ ต้องหาโอกาสที่เจ้าทรัพย์เผลอเตรียมเส้นทางหลบหนี และมีเวลาในการกระทำผิดไม่มากนัก สภาพแวดล้อมจึงเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การกระทำผิดนั้นสำเร็จลงได้ง่ายหรือยาก

สถิติคดีฉ้อโกงทรัพย์สินในพื้นที่ศึกษา ปรากฏตามแผนที่มีหมายเลข 4.9 และตามตาราง ดังนี้ (ตารางที่ 4.10)

พ.ศ.	ที่เกิดเหตุเขตพื้นที่					รวม
	Zone A	Zone B	Zone C	Zone D	Zone E	
2535	3	6	5	3	3	20
เวลากลางวัน	1	2	1	1	2	7
เวลากลางคืน	2	4	4	2	1	13
2536	3	3	10	7	4	27
เวลากลางวัน	0	2	5	3	2	12
เวลากลางคืน	3	1	5	4	2	15
2537	2	5	4	3	1	15
เวลากลางวัน	1	2	1	1	1	6
เวลากลางคืน	1	3	3	2	0	9
รวม	8	14	19	13	8	62

ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในกรุงเทพมหานครที่เอื้ออำนวยให้เกิดคดีอาชญากรรม : กรณีศึกษาเขตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท
 PHYSICAL ENVIRONMENTAL PATTERN CONTRIBUTING TO CRIMES IN BANGKOK : A CASE STUDY OF PHAYA THAI POLICE STATION

สถิติคดีกลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบ
 ของ สน.พญาไท เฉพาะคดีวิ่งราวทรัพย์สิน

ปี	พ.ศ.2535		พ.ศ.2536		พ.ศ.2537		รวม
เวลา	△ กลางวัน	▲ กลางคืน	□ กลางวัน	▣ กลางคืน	○ กลางวัน	⊙ กลางคืน	
จำนวนคดี	7	13	12	15	6	9	
รวม	20		27		15		62

N

มาตราส่วน 1 : 20,000

แผนที่
หมายเลข 4.9

คดีวิ่งราวทรัพย์ในพื้นที่ศึกษาทั้ง 3 ปี พ.ศ.2535-2537 มีจำนวนทั้งสิ้น 62 คดี เป็นคดีที่เกิดในช่วงเวลากลางคืนเสียส่วนใหญ่คือ 37 คดี หรือ ประมาณ 60 % กลางวัน 25 คดี หรือ ประมาณ 40 % และเกิดในพื้นที่ Zone C มากที่สุดคือ 19 คดี

ลักษณะของการเกิดคดีวิ่งราวทรัพย์ในการศึกษาครั้งนี้ จะเห็นได้ชัดที่บริเวณ สะพานลอยหน้าศูนย์การค้าอินทรา ในพื้นที่ Zone C คือ 8 คดี ในรอบ 3 ปี จะเกิดในที่นี้ นอกจากนั้นจะกระจายทั่วไปในพื้นที่ และเบาบางมากในพื้นที่ Zone B ซึ่งเป็นสถานที่ราชการเสียเป็นส่วนใหญ่ แต่คดียังคงปรากฏในพื้นที่ใกล้เคียงกับย่านการค้า ย่านธุรกิจ เช่นธนาคาร ฯลฯ จากการเก็บรวบรวมข้อมูลทราบว่า คดีวิ่งราวทรัพย์มักเกิดในช่วงเวลาที่มีคนพลุกพล่าน แต่ไม่หนาแน่น เป็นย่านพาณิชยกรรมสูงถึง 80 % และ ในที่เปลี่ยว 20 % มักเกิดในบริเวณพื้นที่ต่อเนื่องระหว่าง Public Area กับ Semi-Public หรือ Private เช่น ป้ายรถประจำทาง ในซอย ริมนถนนที่เป็นทางแยก สะพานลอย และที่มีมืด ในบริเวณเหล่านี้ อาชญากรได้เลือกเป็นเส้นทางหลบหนีหลังจากการกระทำความผิด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3 คดีความผิดฐานรีดเอาทรัพย์สิน และ ครอบครองทรัพย์สิน

จากที่ศูนย์ข้อมูลข้อสนเทศฯ ได้กำหนดความผิดทั้งสองฐานนี้เข้ารวมอยู่ในคดีกลุ่ม ประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ซึ่งทั้งสองข้อหานี้มานานครั้งเจ้าหน้าที่จะได้รับแจ้ง จึงมีคดีประเภทนี้เกิดรวมแล้ว 3 คดี และเป็นคดีที่มีองค์ประกอบซับซ้อน มีวัตถุประสงค์จะได้ทรัพย์สินมาด้วยการใช้สติปัญญา และการตีความทางกฎหมาย ซึ่งคดีทั้งสองประเภทนี้ไม่ได้ถูกจัดเข้าเป็นคดีอาญากรรมพื้นฐานด้วย แต่จะขอล่าวถึง องค์ประกอบความผิดของคดีทั้งสองประเภทนี้ คือ

ถ้า ผู้ใดข่มขืนใจผู้อื่นให้ยอมให้ หรือ ยอมจะให้ตน หรือ ผู้อื่นได้ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สิน โดยผู้เสียหายจะเปิดเผยความลับ ซึ่งการเปิดเผยนั้นจะทำให้ผู้ถูกข่มขืนหรือบุคคลที่สามเสียหาย จนผู้ถูกข่มขืนใจยอมเช่นนั้น ผู้นั้นกระทำความผิดฐานรีดเอาทรัพย์สิน (ตาม ป.อาญา มาตรา 338)

ผู้ใดข่มขืนใจผู้อื่นให้ยอมให้ยอมให้หรือยอมจะให้ตน หรือ ผู้อื่นได้ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สิน โดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือ โดยผู้เสียหายจะทำอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือ ทรัพย์สินของผู้ถูกข่มขืนใจ หรือ ของบุคคลที่สาม จนผู้ถูกข่มขืนใจยอมเช่นนั้น ผู้นั้นกระทำความผิดฐานครอบครองทรัพย์สิน (ตาม ป.อาญามาตรา 337)

คดีที่เกิดในพื้นที่ 3 คดี เกิดในพื้นที่ Zone C 2 คดี และในพื้นที่ Zone B 1 คดี เป็นคดีที่เกิดในเวลากลางวันทั้งสิ้น ในสถานที่ย่านธุรกิจการค้าทั้งสามคดี

เนื่องด้วยองค์ประกอบที่ซับซ้อน และคดีที่เกิดก็มีจำนวนน้อย ความสัมพันธ์ระหว่างคดีทั้งสองประเภทนี้กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพก็ดูจะไม่สัมพันธ์กัน จึงขอวิเคราะห์รวมไปในกลุ่มคดี ประทุษร้ายต่อทรัพย์สินต่อไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. คดีความผิดฐานชิงทรัพย์

ในความผิดฐานชิงทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญาได้กำหนดลักษณะการกระทำความผิดไว้ในลักษณะที่ 12 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์หมวด 2 ความผิดฐานกรรโชก รีดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์ และปล้นทรัพย์ ในมาตรา 339 ว่า ผู้ใดลักทรัพย์โดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าตนได้นั้นจะใช้กำลังประทุษร้าย เพื่อ

1. ให้ความสะดวกแก่การลักทรัพย์หรือการพาทรัพย์นั้นไป
2. ให้อยืนเอาทรัพย์นั้น
3. ยึดถือเอาทรัพย์นั้นไว้
4. ปกปิดการกระทำความผิดนั้น หรือ
5. ให้อภัยจากการจับกุม

ผู้กระทำความผิดฐานชิงทรัพย์ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 5-10 ปี และปรับตั้งแต่ 10,000-20,000 บาท หากผลจากการกระทำความผิดนั้นทำให้เกิดอันตราย หรือ ถึงแก่ชีวิต กฎหมายได้มีบทเพิ่มโทษไว้เช่นเดียวกัน หรือ ได้ชิงทรัพย์ตามที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 335 ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษหนักขึ้น

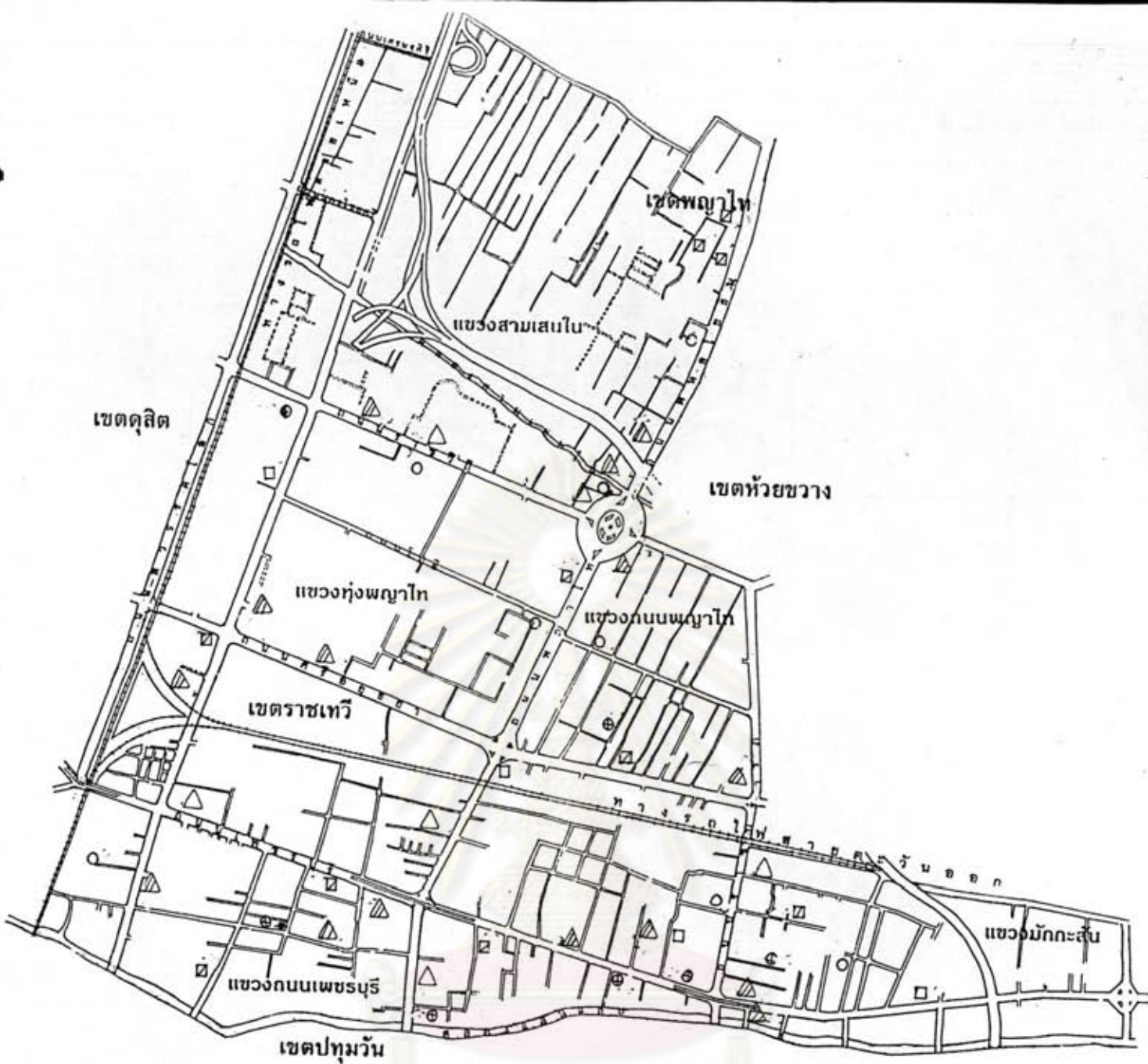
คดีชิงทรัพย์ในพื้นที่ สน.พญาไท มีปรากฏในพื้นที่แต่ละแห่งตามแผนที่หมายเลข 4.10 และตามตาราง ดังนี้ ตารางที่ 4.11

พ.ศ.	ที่เกิดเหตุเขตพื้นที่					รวม
	Zone A	Zone B	Zone C	Zone D	Zone E	
2535	1	8	4	5	3	21
เวลากลางวัน	0	4	0	1	1	6
เวลากลางคืน	1	4	4	4	2	15
2536	3	3	3	4	2	15
เวลากลางวัน	0	1	2	1	1	5
เวลากลางคืน	3	2	1	3	1	10
2537	1	4	4	3	2	14
เวลากลางวัน	1	2	2	0	1	6
เวลากลางคืน	0	2	2	3	1	8
รวม	5	15	11	12	7	50

สำหรับคดีชิงทรัพย์ในพื้นที่ สน.พญาไท 3 ปี มีจำนวนทั้งสิ้น 50 คดี หากเปรียบเทียบระหว่างคดี ลักทรัพย์ และ วิ่งราวทรัพย์ คดีชิงทรัพย์จะเกิดขึ้นมากที่สุดในพื้นที่ Zone B ซึ่งมีพื้นที่มากที่สุด พิจารณาในภาพรวมแล้วคดีชิงทรัพย์ไม่ได้เกิดในที่ซ้ำ เช่นเดียวกับคดีวิ่งราวทรัพย์ และมักเกิดในสถานที่เปลี่ยว 52.82 % รองลงมาคือในเคหสถานเท่ากับ 32 % และปัจจัยในด้านแสงสว่างก็ยังคงมีความสำคัญกับการกระทำความผิดในคดีนี้คือจะเกิดในช่วงเวลากลางคืนทั้งสิ้น 33 คดี หรือ คิดเป็น 66 % โดยทั่วไปการชิงทรัพย์จะไม่ได้เกิดขึ้นบ่อยครั้งนัก แต่จะปรากฏในบริเวณเดียวกับคดีลักทรัพย์ และวิ่งราวทรัพย์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในกรุงเทพมหานครที่เอื้ออำนวยให้เกิดคดีอาชญากรรม : กรณีศึกษาเขตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท
 PHYSICAL ENVIRONMENTAL PATTERN CONTRIBUTING TO CRIMES IN BANGKOK : A CASE STUDY OF PHAYA THAI POLICE STATION

**สถิติคดีกลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ ที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบ
 ของ สน.พญาไท เฉพาะคดีชิงทรัพย์**

ปี	พ.ศ.2535		พ.ศ.2536		พ.ศ.2537		รวม
	△ กลางวัน	△ กลางคืน	□ กลางวัน	▣ กลางคืน	○ กลางวัน	⊕ กลางคืน	
จำนวนคดี	6	15	5	10	6	8	
รวม	21		15		14		50

มาตราส่วน 1 : 20,000

แผนที่
หมายเลข 4.10

5 คดีความผิดฐานปล้นทรัพย์

คดีอุกฉกรรจ์สะเทือนขวัญประชาชนอีกคดีหนึ่งก็คือคดีปล้นทรัพย์ สำหรับความหมายของความผิดการปล้นทรัพย์ ก็เช่นเดียวกับการชิงทรัพย์ แต่เป็นการกระทำโดยร่วมกันกระทำความผิดตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป ผู้ที่กระทำความผิดฐานปล้นทรัพย์จะต้องได้รับโทษหนักขึ้น

คดีปล้นทรัพย์ที่เกิดขึ้นบนพื้นที่ศึกษา 3 ปี มีจำนวนทั้งสิ้น 11 คดี ปรากฏตาม แผนที่หมายเลข 4.11 และ ตามตารางดังนี้ ตารางที่ 4.12

พ.ศ.	ที่เกิดเหตุเขตพื้นที่					รวม
	Zone A	Zone B	Zone C	Zone D	Zone E	
2535	1	1	1	1	1	5
เวลากลางวัน	1	1	1	1	1	5
เวลากลางคืน	0	0	0	0	0	0
2536	1	0	1	2	1	5
เวลากลางวัน	1	0	1	2	1	5
เวลากลางคืน	0	0	0	0	0	0
2537	0	0	0	1	0	1
เวลากลางวัน	0	0	0	0	0	0
เวลากลางคืน	0	0	0	1	0	1
รวม	2	1	2	4	2	11

เนื่องจากคดีนี้เกิดน้อยในพื้นที่ สน.พญาไท ซึ่งเป็นลักษณะทั่วไปของคดีอุกฉกรรจ์ในประเทศไทย อีกทั้งองค์ประกอบในการเกิดคดีปล้นทรัพย์จะต้องมีการวางแผน เตรียมการ อุปกรณ์ อาวุธที่ใช้ ซึ่ง จากการที่สถิติคดีที่รวบรวมได้มีเพียง 11 คดี ยังไม่สามารถเห็นการกระจุดตัวของคดีที่เกิดขึ้นที่บริเวณใดบ้าง ความสัมพันธ์ระหว่างการเกิดคดีกับสภาพแวดล้อม อาจจะบอกได้ในสภาพแวดล้อมทั่วไป ได้ว่าคดีปล้นทรัพย์ยังคงเกิดขึ้นในบริเวณเดียวกันกับพื้นที่ที่เกิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ที่ผ่านมา คือ ในบริเวณที่มีความหนาแน่นของประชากรค่อนข้างสูง เป็นย่านธุรกิจการค้า ที่พักอาศัยหนาแน่น และจะพบไม่มากนักในบริเวณสถานที่ราชการ ส่วนผลของคดีในประเภทนี้จะนำไปรวมวิเคราะห์ในส่วนของกลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ต่อไป

ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในกรุงเทพมหานครที่เชื่ออำนาจให้เกิดคดีอาชญากรรม : กรณีศึกษาเขตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท
 PHYSICAL ENVIRONMENTAL PATTERN CONTRIBUTING TO CRIMES IN BANGKOK : A CASE STUDY OF PHAYA THAI POLICE STATION

สถิติคดีกลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ ที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบ
 ของ สน.พญาไท เฉพาะคดีปล้นทรัพย์

ปี	พ.ศ.2535		พ.ศ.2536		พ.ศ.2537		รวม
เวลา	△ กลางวัน	▲ กลางคืน	□ กลางวัน	▣ กลางคืน	○ กลางวัน	⊕ กลางคืน	
จำนวนคดี	5	0	5	0	0	1	
รวม	5		5		1		11

มาตราส่วน 1 : 20,000

แผนที่
 หมายเลข 4.11

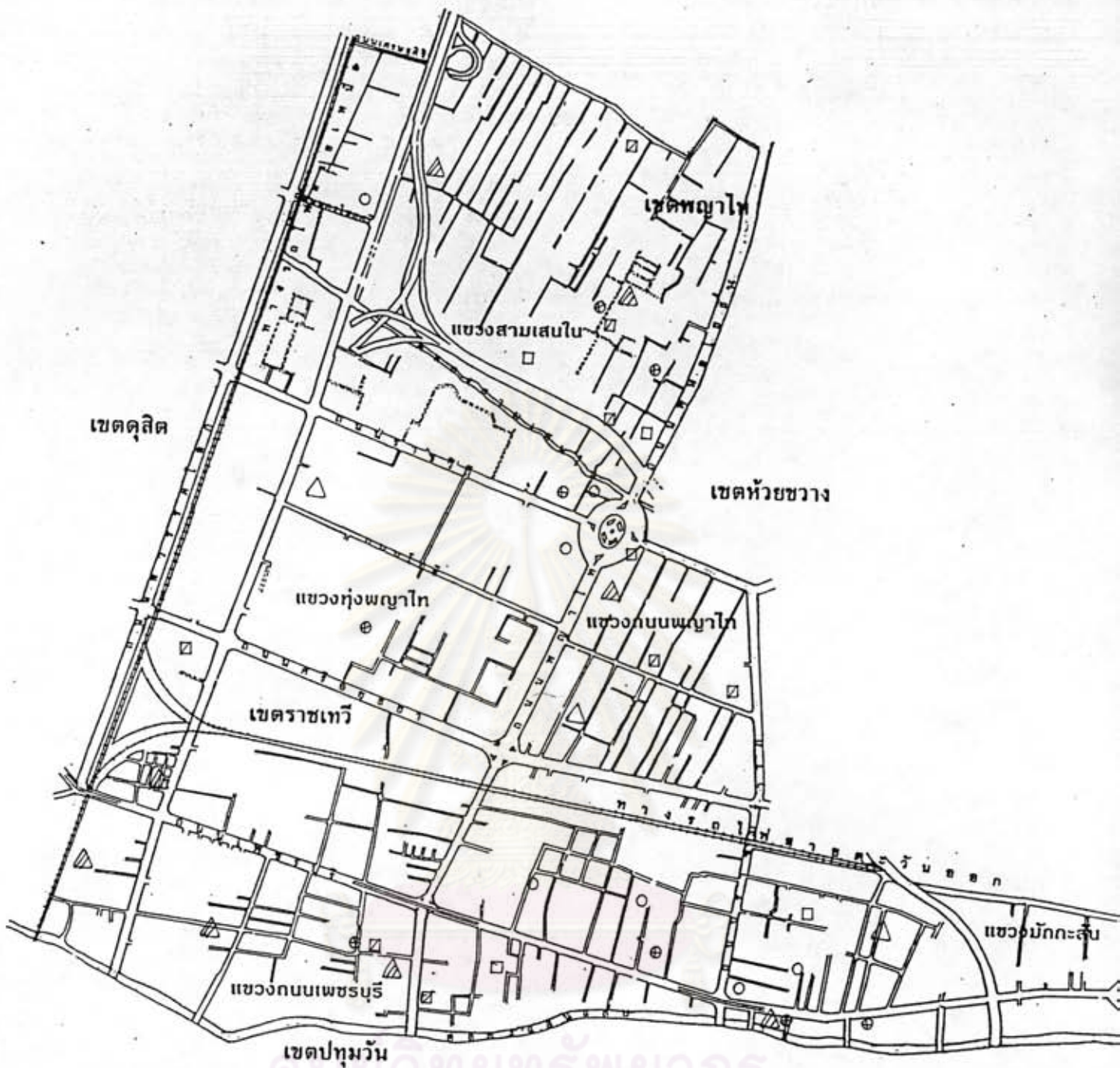
6. คดีความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์

สำหรับคดีทำให้เสียทรัพย์ องค์ประกอบความผิดตาม ป.อาญา มาตรา 358 หมายถึง การที่ผู้หนึ่งผู้ใด ทำให้ทรัพย์สินเสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่า หรือ ทำให้ไร้ประโยชน์ในทรัพย์สินของผู้อื่น หรือ ที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย คดีทำให้เสียทรัพย์เป็นคดีที่กฎหมายกำหนดไว้เพื่อคุ้มครองทรัพย์สินของบุคคล ในความหมายของการทำให้เสื่อมค่า ทำให้เสียหาย ผู้กระทำ จะต้องมีความเจตนาทำให้ทรัพย์สินของผู้อื่นเสียหาย เป็นการรบกวนสิทธิในทรัพย์สินของผู้อื่น คดีลักษณะนี้จึงแตกต่างออกไป

คดีปรากฏในพื้นที่ศึกษาตามแผนที่หมายเลข 4.12 และ ตาม ตารางดังนี้ ตารางที่ 4.13.

พ.ศ.	ที่เกิดเหตุเขตพื้นที่					รวม
	Zone A	Zone B	Zone C	Zone D	Zone E	
2535	2	2	2	3	2	11
เวลากลางวัน	0	1	1	0	1	3
เวลากลางคืน	2	1	1	3	1	8
2536	5	1	3	3	1	13
เวลากลางวัน	2	0	1	1	1	5
เวลากลางคืน	3	1	2	2	0	8
2537	3	4	3	1	4	15
เวลากลางวัน	1	2	2	0	2	7
เวลากลางคืน	2	2	1	1	2	8
รวม	10	7	8	7	7	39

คดีทำให้เสียทรัพย์ในเขต สน.พญาไท เกิดขึ้นรวมทั้งสิ้น 39 คดี หรือ เกิดขึ้นเฉลี่ยปีละ 13 คดี หรือ ประมาณเดือนละ 1 คดี ซึ่งนับว่ายังมีน้อยหากเปรียบเทียบกับคดีที่เกิดขึ้นในพื้นที่ สน.พญาไท ต่อ 1 เดือน จะเท่ากับประมาณ 342 คดี ช่วงเวลาเกิดเหตุจะเป็นช่วงเวลากลางคืน (61 %) มากกว่าในช่วงเวลากลางวัน (39 %) คดีประเภทนี้ยังคงเกิดกระจายตัวทั่วไป แต่ที่เกิดจะคล้ายกับคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ประเภทอื่น เช่น ในย่านการค้า ย่านธุรกิจ บริเวณอาคารพักอาศัยหนาแน่น และสถานบริการ โอกาสในการเกิดคดีในช่วงกลางคืนมากกว่าช่วงกลางวันเล็กน้อย ส่วนหนึ่งน่าจะเป็นผลมาจากปัจจัยทางด้านแสงสว่าง และจะได้นำไปวิเคราะห์ในกลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ต่อไป

ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในกรุงเทพมหานครที่เอื้ออำนวยให้เกิดคดีอาชญากรรม : กรณีศึกษาเขตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท
 PHYSICAL ENVIRONMENTAL PATTERN CONTRIBUTING TO CRIMES IN BANGKOK : A CASE STUDY OF PHAYA THAI POLICE STATION

สถิติคดีกลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบ
 ของ สน.พญาไท เฉพาะคดีทำให้อายุทรัพย์สินเสียหาย

ปี	พ.ศ.2535		พ.ศ.2536		พ.ศ.2537		รวม
	△ กลางวัน	△ กลางคืน	□ กลางวัน	□ กลางคืน	○ กลางวัน	⊕ กลางคืน	
จำนวนคดี	3	8	5	11	7	5	
รวม	11		16		12		39

N

มาตราส่วน 1 : 20,000

แผนที่
หมายเลข 4.12

สรุปคติกลุ่มประทุษร้ายต่อทรัพย์

จากสมมติฐานว่าในพื้นที่ต่างกัน สภาพแวดล้อมทางกายภาพต่างกัน ผลของสถิติคดีจะแตกต่างกัน น่าจะเป็นความจริงทั้งนี้เนื่องจาก ในคติกลุ่มเดียวกันคือประทุษร้ายต่อทรัพย์ แต่ต่างกันในเรื่องข้อหาความผิดดังได้กล่าวมาแล้วในส่วนของการวิเคราะห์แต่ละคดีที่เกิดขึ้น เช่น คดีลักทรัพย์ จะเกิดหนาแน่นที่สุบบริเวณห้างสรรพสินค้าเมโทร แต่จะพบว่าที่สะพานลอยในบริเวณศูนย์การค้าอินทราหมีคดีจิวเวลรี่สูงที่สุด เป็นต้น

แต่สำหรับผลสรุปต่อไปนี้จะพิจารณาถึงภาพรวมของคติกลุ่มนี้ว่า ในคติกลุ่มประทุษร้ายต่อทรัพย์ทั้งหมดไม่ว่าจะเป็น ลักทรัพย์ จิวเวลรี่ ริดเอาทรัพย์ กระชอกทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ และทำให้เสียทรัพย์ นั้น จะปรากฏในบริเวณพื้นที่ศึกษาบ่อยโดมากที่สุด เพื่อทราบถึงปัจจัยทางกายภาพด้านใดที่เอื้ออำนวยให้เกิดสถิติคดีอาชญากรรม

ผลการศึกษาสถิติคดีตั้งแต่ปี พ.ศ.2535 ถึง 2537 รวม 3 ปีนั้น มีคติกลุ่มประทุษร้ายต่อทรัพย์ที่ได้รับแจ้งทั้งสิ้น 1,054 คดี เป็นคดีประเภท ลักทรัพย์ (ธรรมดา) มากที่สุดคือ 889 คดี หรือ 84.3 % ของคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ทั้งหมด และปรากฏในพื้นที่ Zone D และ Zone E เป็นส่วนมาก

พื้นที่ Zone A กล่าวได้ว่าเป็นพื้นที่ที่มีลักษณะเด่นในย่านพักอาศัย คดีในพื้นที่นี้จะเพิ่มขึ้นจากปี 2535 ไปพื้นที่ Zone A มีพื้นที่ประมาณ 1.687 ตร.กม. มีคดีเกิดขึ้นในพื้นที่เฉลี่ย 3 ปี เท่ากับ 53.6 คดี ฉะนั้นความหนาแน่นของคดีจะเฉลี่ยเท่ากับ 31.7 คดี ต่อตารางกิโลเมตร หรือ ทุก ๆ พื้นที่ 31.5 ตารางเมตรจะเกิดคดีขึ้น 1 คดี ใน 1 ปี ซึ่งหากกล่าวเช่นนี้หมายถึงคดีมีการกระจายตัวอย่างสม่ำเสมอ (Normal Distribution) แต่สำหรับในพื้นที่ Zone A ที่เป็นย่านพักอาศัย กลุ่มคดีจะตกอยู่บางพื้นที่เช่น ซอยลือชา ซอยอารีย์สัมพันธ์ (กระจายทั่วไปในบริเวณกว้าง) ในย่านการค้าก็เป็น บริเวณใกล้อนุเสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ในซอยพลโยธิน 1 และ พื้นที่รอบ ๆ ชุมชนแออัดสุขสวัสดิ์

พื้นที่ Zone B แม้ว่าพื้นที่ Zone B จะมีพื้นที่มากที่สุดคือ 2.55 ตร.กม. แต่คดีกลับไม่มากไปตามพื้นที่คือมีจำนวนทั้งสิ้น 182 คดี มากกว่าในพื้นที่ Zone A เล็กน้อย คดีเฉลี่ย 3 ปีเท่ากับ 60 คดี ความหนาแน่นของคดีจะเฉลี่ยเท่ากับ 23.5 คดี ต่อตารางกิโลเมตร หรือ ในปีหนึ่ง ๆ ทุก ๆ พื้นที่ 42.5 ตารางเมตรจะมีคดีเกิดขึ้น 1 คดี ส่วนหนึ่งเนื่องมาจาก พื้นที่ Zone B เนื้อที่ประมาณสามในสี่ส่วนของพื้นที่ Zone B เป็นสถานที่ราชการ ในพื้นที่ Zone B ก็เช่นเดียวกันกับ Zone A ที่คดีจะจับกลุ่มหนาแน่นในย่านพาณิชย์กรรม ในบริเวณ อนุเสาวรีย์ชัยสมรภูมิตั้งแต่ซอยวัดมะกอก มาจนถึงป้ายรถประจำทาง

อนุเสาวรีย์ชัยสมรภูมิ และในด้านใต้ช่วง โรงภาพยนตร์โคลิเซียม(ปี พ.ศ.2535) และแนวถนนเพชรบุรีเท่านั้น ในบริเวณที่เป็นสถานที่ราชการจะเกิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ต่ำมาก

พื้นที่ Zone C คดีในกลุ่มนี้เกิดในพื้นที่ Zone C ทั้งหมด 196 คดี ซึ่งในพื้นที่ที่เป็นของ Zone C คือ 1.136 ตร.กม.คดีเฉลี่ย 3 ปีเท่ากับ 65.3 คดี ความหนาแน่นของคดีต่อพื้นที่ 57.5 คดี ต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร หรือ ใน 1 ปี ทุกพื้นที่ 17.3 ตารางเมตร จะมีคดีเกิดขึ้น 1 คดี

เห็นได้ว่าสามพื้นที่ AB และ C พื้นที่ Zone C จะมีคดีเกิดในพื้นที่สูงที่สุด และคดีจะเกิดเป็นแนวอนุเสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ขอยางน้ำ ถนนศรีอยุธยา ย่านการค้าอินทรา ซึ่งบริเวณที่เกิดคดีจะเป็นพื้นที่การค้าและการบริการเป็นส่วนมาก และปรากฏคดีในช่วงกลางคืนมากกว่ากลางวัน ส่วนบริเวณใดที่เป็นอาคารพักอาศัยจะมีคดีเกี่ยวกับประทุษร้ายต่อทรัพย์น้อยลงไป

พื้นที่ Zone D เป็นพื้นที่ที่เกิดคดีกลุ่มประทุษร้ายต่อทรัพย์สูงที่สุดในพื้นที่ศึกษา คือมีคดีเกิดจำนวนทั้งสิ้น 264 คดี เฉลี่ยปีละ 88 คดี ในพื้นที่ Zone D ซึ่งมีเนื้อที่ 1.148 ตร.กม. ฉะนั้นคดีต่อพื้นที่เท่ากับ 76.6 คดี ต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร หรือกล่าวโดยสรุปได้ว่าในปีหนึ่ง ๆ ทุก ๆ พื้นที่ 13 ตารางเมตร จะมีคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์เกิดขึ้น 1 คดี กล่าวได้ว่าในพื้นที่ Zone D ซึ่งผลปรากฏว่ามีคดีเกิดขึ้นสูงเนื่องจาก 1 มีพื้นที่มาก และมีคดีเกิดขึ้นมาก หากดูตามแผนที่หมายเลข 4.15 แล้วจะพบว่า บริเวณห้างสรรพสินค้าพันธุ์ทิพย์ มีสถิติการเกิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์หนาแน่นมาก ทั้งนี้เนื่องจากห้างสรรพสินค้ามีพื้นที่แคบ และ มีการประทุษร้ายต่อทรัพย์อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ทำให้ผู้วิจัยต้อง Plot ลงในบริเวณที่ตั้งของห้าง ฯ ทำให้คดีเกิดขึ้นจุด ๆ หนึ่งในพื้นที่จำกัด ส่วนในบริเวณอื่นก็จะมีคดีเกิดขึ้นมาก เช่น บริเวณใกล้ชุมชนวัดพระยาบัง โรงแรมเอเชีย ศูนย์การค้าฮอลลีวูดสตรีท และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สูงในช่วงเวลากลางวัน

พื้นที่ Zone E เป็นอีกบริเวณหนึ่งซึ่งมีคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์เกิดขึ้นสูงคือ 251 คดี คิดเฉลี่ยแล้วปีละ 83.6 คดี ในพื้นที่ Zone E มีเนื้อที่ ประมาณ 0.82 ตร.กม. ฉะนั้นคดีต่อพื้นที่เท่ากับ 101.95 คดี ต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร หรือ ในช่วงปีที่ผ่านมา 2535-2537 นั้น แต่ละปีในทุก ๆ พื้นที่ 9.8 ตารางเมตร จะมีคดีเกิดขึ้น 1 คดี ซึ่งนับว่ามีความหนาแน่นของคดีต่อพื้นที่สูงที่สุดในพื้นที่ศึกษา

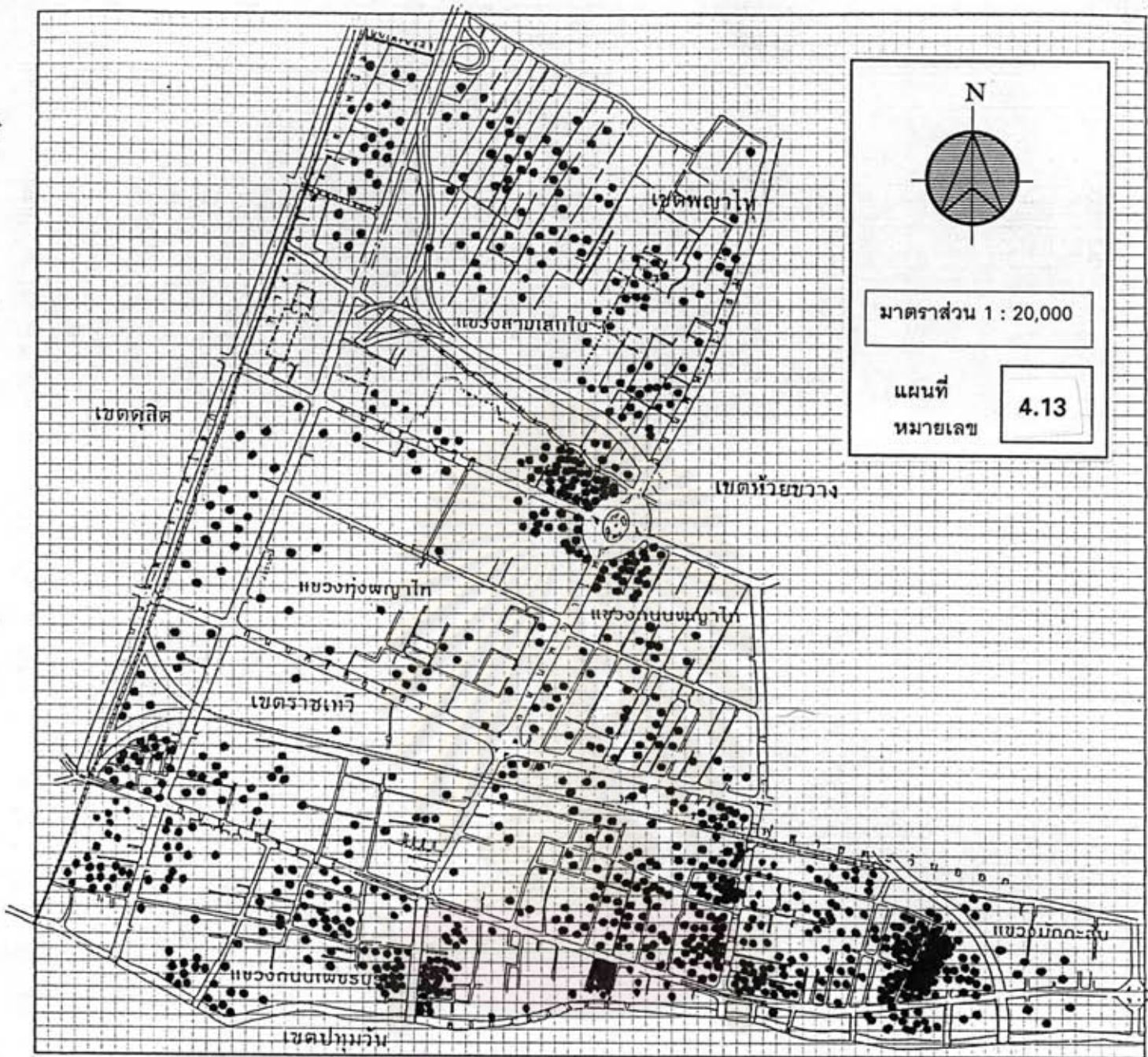
หากดูจากแผนที่หมายเลข แล้ว จะเห็นได้ว่ากลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์จะหนาแน่นที่ศูนย์การค้าเมโทร คดีที่เกิดจะเป็นคดีลักทรัพย์ซึ่งจะลดลงในช่วงปี พ.ศ.2537

สรุป หากมองสภาพกายภาพจากภาพรวมไปถึงรายละเอียด เห็นว่า คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินทั้งหมดจะปรากฏในพื้นที่ที่เป็นย่านการค้ามากที่สุด รองลงมาคือในย่านพักอาศัย ทั้งนี้เนื่องจากในสภาพแวดล้อมทั่วไปได้เอื้ออำนวยให้เกิดสถิติคดีประเภทนี้สูง เพราะเป็นที่ตั้งของทรัพย์สินที่ตกเป็นเป้าหมาย สภาพแวดล้อมที่สับสนวุ่นวาย ความรีบเร่ง ทำให้ขาดความระแวดระวังของผู้คนในบริเวณ (Public area) คนร้ายได้ฉวยโอกาสในการกระทำความผิดได้ทั้งที่ใช้ความสับสนวุ่นวาย ความจอแจ นั้นปิดบังซ่อนเร้นพฤติกรรมที่เป็นพิรุธ จนกระทั่งถึงการฉวยโอกาสที่เปิดช่องว่างให้กระทำความผิด และหลบหนีไป ซึ่งมองย้อนไปถึงทฤษฎีดวงตาเฝ้ามอง ที่ได้กล่าวไว้ว่า คำว่า "ดวงตา" ที่เฝ้ามองนั้นจะต้องเป็น "ดวงตา" ที่มีคุณภาพด้วย

บริเวณหนึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่า คดีลักทรัพย์จะเกิดขึ้นในบริเวณใกล้เคียงกับที่มีชุมชนแออัดตั้งอยู่ ไม่ว่าจะเป็นบริเวณซอยอารีย์สัมพันธ์ในเขตพื้นที่ Zone A หรือ บริเวณอนุเสาวรีย์ชัยสมรภูมิที่ตั้งอยู่ใกล้กับชุมชนวัดมะกอกในพื้นที่ Zone B หรือ บริเวณศูนย์การค้าอินทราที่ตั้งอยู่ใกล้กับชุมชนริมทางรถไฟสายแปดริ้ว แขวงมักกะสัน เขตราชเทวี หรือ บริเวณซอยเพชรบุรี 10 ซอยพญานาค-ซอยสุดารักษ์ที่อยู่ใกล้ กับชุมชนบ้านครัวในพื้นที่ Zone D และที่ห้างสรรพสินค้าเมโทร ที่อยู่ใกล้กับชุมชนจตุรรัตน์

จากประเด็นนี้ ผู้วิจัยได้ ทำการสอบถาม และสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ตำรวจ สน.พญาไท และผู้ต้องหาในห้องควบคุม ทราบว่าผู้ต้องหาส่วนใหญ่เป็นผู้มีรายได้น้อยและพักอาศัยอยู่ในชุมชนแออัดบริเวณใกล้เคียงกับที่เกิดเหตุ ซึ่งมักมีพฤติกรรมในการกระทำความผิดลักทรัพย์เพื่อความอยู่รอด ด้วยการลักทรัพย์เล็ก ๆ น้อย หรือได้มาแล้วนำไปใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย และส่วนใหญ่เกินกว่า 60 % จะเป็นเยาวชน หรือมีอายุไม่เกิน 25 ปี ซึ่งตรงกับผลการศึกษาว่าสภาพแวดล้อมของย่านการค้าที่อยู่ใกล้ชิดกับชุมชนแออัดมากเท่าใดก็จะมีโอกาสในการเกิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินโดยเฉพาะในคดีลักทรัพย์มากขึ้นเท่านั้น

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ.	ที่เกิดเหตุเขต					ประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน รวม
	Zone A	Zone B	Zone C	Zone D	Zone E	
2535	44	64	64	102	98	372
กลางวัน	25	39	34	61	56	215
กลางคืน	19	25	30	41	42	157
2536	59	54	62	104	74	353
กลางวัน	27	38	29	63	49	206
กลางคืน	22	26	33	41	25	147
2537	58	64	70	58	79	329
กลางวัน	40	20	32	22	37	151
กลางคืน	18	44	38	36	42	178
รวม	161	182	196	264	251	1054

ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในกรุงเทพมหานคร
ที่เอื้ออำนวยให้เกิดคดีอาชญากรรม กรณีศึกษา สน.พญาไท

กลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน

ได้แก่ คดีประเภท ลัก, ชิง, ปล้น, ทรัพย์ และทำให้เสียทรัพย์

ในพื้นที่ สน.พญาไท ปี พ.ศ.2535, 2536 และ 2537

คำอธิบาย 1 จุด = 1 คดี

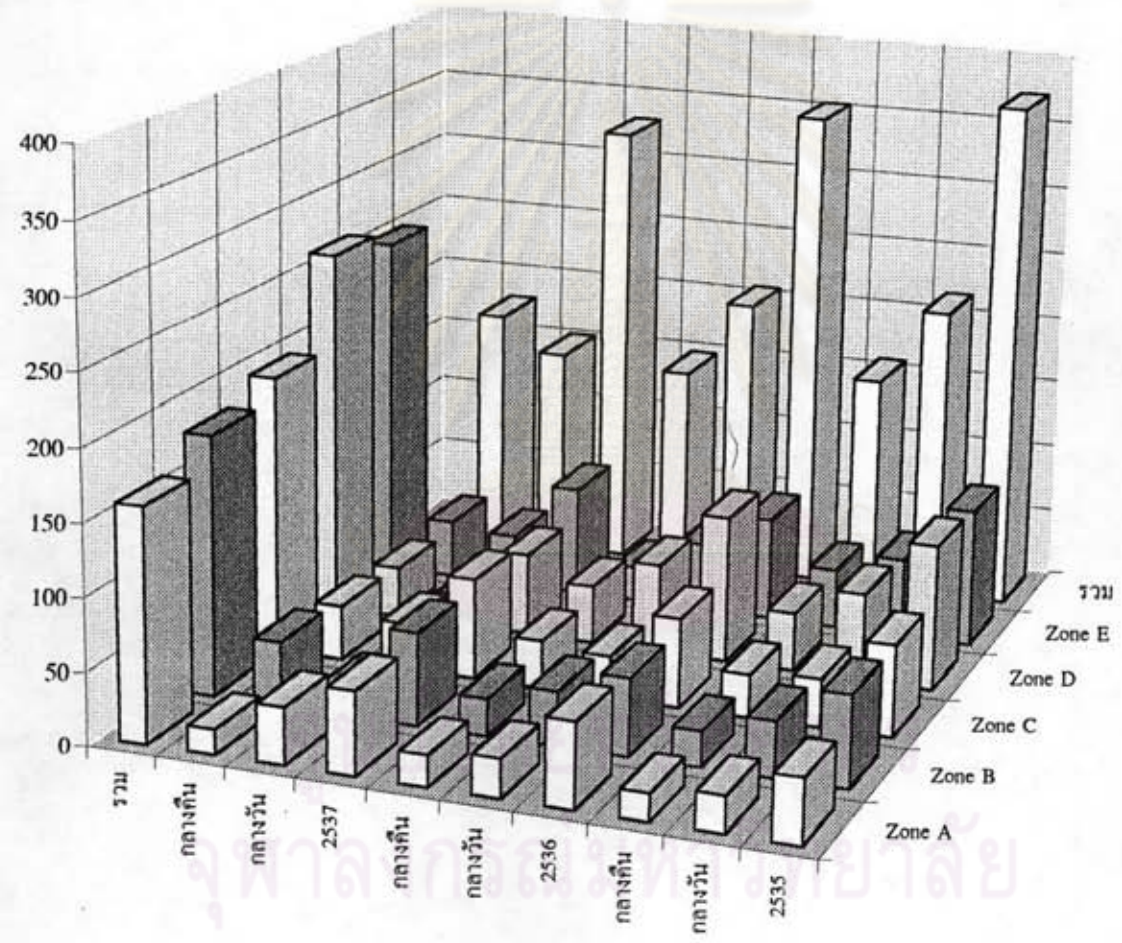
1 Grid = พื้นที่ 0.0020358 ตร.กม.

Physical Environmental Pattern contributing to crimes in Bangkok

A case study of Phaya Thai Police Station

แผนภูมิที่ 4.12 แสดงคดีกลุ่มประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน

4.4.3 กลุ่มคดีที่น่าสนใจ

กลุ่มคดีที่น่าสนใจ ศูนย์ข้อมูลข้อสนเทศฯ ได้จัดกลุ่มคดีดังต่อไปนี้อยู่ในกลุ่มของคดีที่น่าสนใจไว้ดังนี้คือ คดีลักขโมยรถยนต์ คดีลักขโมยรถจักรยานยนต์ โจรกรรมโค-กระบือ โจรกรรมเครื่องมือเกษตร ปล้น-ชิงรถยนต์โดยสาร ปล้น-ชิงรถยนต์แท็กซี่ ข่มขืนและฆ่า ลักพาเรียกค่าไถ่ ฉ้อโกง และ ยักยอก ด้วยเหตุที่เป็นคดีที่อยู่ในความสนใจของประชาชนหากเป็นคดีเกี่ยวกับการโจรกรรมเครื่องมือประกอบอาชีพเกษตรกรรมซึ่งการเกษตร เป็นอาชีพหลักของคนไทย ก็ถือว่าเป็นความผิดฐานลักทรัพย์เช่นเดียวกันแต่ตัวทรัพย์มีมูลค่า มีความจำเป็นในการหาเลี้ยงชีพ หรือ ในคดีโจรกรรมรถยนต์,รถจักรยานยนต์ ก็เช่นเดียวกันตัวทรัพย์มีมูลค่ามาก และมีความจำเป็นในความเป็นอยู่ จึงได้จัดคดีลักษณะนี้ไว้อีกกลุ่มหนึ่งเพื่อให้ง่ายในการศึกษา วิจัย และวางแผน

สำหรับการศึกษาคดีครั้งนี้ได้จัดกลุ่มคดีโจรกรรมรถจักรยานยนต์ และโจรกรรมรถยนต์ เป็นกลุ่มพิเศษ เนื่องจากเข้าตามความผิดฐานลักทรัพย์ จึงมีคดีที่เหลือในกลุ่มนี้คือ โจรกรรมโค-กระบือ โจรกรรมเครื่องมือเกษตร ปล้น-ชิงรถยนต์โดยสาร ปล้น-ชิงรถยนต์แท็กซี่ ข่มขืนและฆ่า ลักพาเรียกค่าไถ่ ฉ้อโกง และยักยอก

สำหรับคดีที่น่าสนใจในคดี โจรกรรมโค - กระบือ โจรกรรมเครื่องมือเกษตร ไม่ปรากฏในพื้นที่ สน.พญาไท คดีลักษณะนี้น่าจะเกิดในพื้นที่ชนบทมากกว่าพื้นที่ชุมชนเมืองเช่น สน.พญาไท หรือกล่าวได้ว่าสภาพแวดล้อมทางกายภาพของกรุงเทพฯไม่เอื้ออำนวยให้เกิดคดีประเภทนี้

สำหรับคดีปล้น-ชิงรถยนต์โดยสารเป็นคดีอุกฉกรรจ์สะท้อนขวัญ การกระทำอย่างอุกอาจของคนร้ายที่กระทำโดยอุกอาจ ไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายบ้านเมือง และการปล้นทรัพย์คนในรถโดยสาร ไม่ว่าจะเป็นการกระทำในเขตกรุงเทพ ปริมณฑล หรือ ต่างจังหวัด จะต้องมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้พอสมควร ส่วนมากจะพบในเขตทางหลวงแผ่นดิน โอกาสที่จะเกิดในเมืองจะมีน้อยกว่าเพราะว่าต้องใช้เวลาในการทำความผิดมากกว่าคดีอื่น แต่ก็เคยมีปรากฏบ้างในเขตกรุงเทพฯ แต่ในช่วง 3 ปี ที่ศึกษานี้ไม่มีปรากฏใน สน.พญาไท

คดีปล้น-ชิงรถยนต์แท็กซี่ ได้เคยมีคดีนี้เกิดขึ้นในปี พ.ศ.2535 ที่บริเวณริมถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท ช่วงเวลากลางคืน คดีข่มขืนและฆ่า ได้เกิดในช่วงเวลากลางคืนของปี พ.ศ. 2535 ถึง 4 คดี (ซึ่งในความเป็นจริงอาจมีมากกว่านี้ เนื่องจากในการบันทึกสถิติคดีอาจจะลงบันทึกตามข้อหาความผิดคือ ฆ่าคนตาย ตัวเลขคดีจึงปรากฏในคดีฆ่าผู้อื่น) มักจะเกิดในสถานที่เปลี่ยวโดย 2 ครั้งคือ

บริเวณ ซ.ลือชา แขวงสามเสนใน เขตพญาไท และริมทางรถไฟสายตะวันออกแขวงทุ่งพญาไท เขตพญาไท
และอีก 2 ครั้งคือในโรงแรมบริเวณ ซ.รางน้ำ

สำหรับคดีลักพาเรียกค่าไถ่ปรากฏ 1 คดี ในปี 2536 ช่วงเวลากลางคืน และไม่ได้ระบุลง
ไว้ในรายละเอียดของสถานที่เกิดเหตุไว้

คดีทั้งหมดที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้ เนื่องจากข้อมูลสถิติมีน้อย จึงไม่ได้นำมา Plot ลงใน
แผนที่ ซึ่งเหลืออีก 2 คดี คือ ช้อโกง และยักยอกฯ แสดงไว้ในแผนที่หมายเลข 4.17 และ 4.18

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. คดีโจรกรรมรถจักรยานยนต์

คดีโจรกรรมหรือ ลักทรัพย์จักรยานยนต์ เป็นคดีที่อยู่ในกลุ่มเป้าหมายที่ บช.น.กำหนดให้เป็นคดีควบคุม (รายงานสถานการณ์อาชญากรรมของ บช.น.ประจำวัน ที่ 1 ม.ค.2538 - 31 ธ.ค.2538 แผนกสถิติและข้อมูล กองกำกับการข่าว กองบัญชาการตำรวจนครบาล) ตามแผนกระทรวงมหาดไทย ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2535-2539) และแผนกรมตำรวจฉบับที่ 2 (พ.ศ.2535-2539) ทั้งนี้ทรัพย์สินที่เป็นรถจักรยานยนต์และรถยนต์นั้น เป็นทรัพย์สินที่มีราคาสูง กระทำกรออย่างเป็นระบบตั้งแต่การค้นหาและจำหน่ายไปยังต่างประเทศ ทำให้การป้องกันปราบปรามทำได้ยาก เพราะมีการแปรสภาพและความลำบากในการหาพยานหลักฐานต่าง ๆ ซึ่งฐานความผิดเป็นความผิดในข้อหาลักทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 334 เช่นเดียวกับทรัพย์สินประเภทอื่น

สำหรับในพื้นที่ สน.พญาไท ปรากฏคดีโจรกรรมรถจักรยานยนต์สูงที่สุดในปี พ.ศ.2538 ในเขตกรุงเทพมหานคร (ตามรายงานสถานการณ์อาชญากรรมของ บช.น.) คือ 171 คดี / ปี สำหรับข้อมูล que แสดงไว้ในการศึกษาครั้งนี้ 3 ปี (พ.ศ.2535-2537) ปรากฏว่าคดีลดลงจาก 138 124 และ 66 ตามลำดับ ตามแผนที่หมายเลข 4.14 และตามตาราง ดังนี้ ตารางที่ 4.14

พ.ศ.	ที่เกิดเหตุเขตพื้นที่					รวม
	Zone A	Zone B	Zone C	Zone D	Zone E	
2535	19	44	25	32	18	138
เวลากลางวัน	10	29	12	12	10	73
เวลากลางคืน	9	15	13	20	8	65
2536	16	35	21	35	17	124
เวลากลางวัน	9	10	11	14	9	53
เวลากลางคืน	7	25	10	21	8	71
2537	5	21	12	20	8	66
เวลากลางวัน	4	10	6	6	4	30
เวลากลางคืน	1	11	6	14	4	36
รวม	40	100	58	87	43	328

เฉลี่ยรถจักรยานยนต์ในเขต สน.พญาไท ที่ถูกโจรกรรมปีละ 109 คัน หรือ ประมาณ

เดือนละ 9 คัน ซึ่งจะเกิดในช่วงเวลากลางคืนมากกว่า คือ 172 คัน ในเวลากลางวัน 156 คัน ซึ่งไม่แตกต่างกันมากนัก โดยทั่วไปรถจักรยานยนต์ที่สูญหายตามรายงานสถานภาพอาชญากรรม ภายในกรุงเทพฯ ในสถานที่เปลี่ยว 40.95 % รองลงมาคือ เคหสถาน 34.77 %

ข้อสังเกต สำหรับในพื้นที่ สน.พญาไท หากพิจารณาถึงสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั่วไป (General Environment) พบมากในบริเวณที่เป็นย่านการค้า สถานประกอบการธุรกิจ เช่น บริเวณอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ถนนเพชรบุรี บริเวณที่เป็นโรงพยาบาลศูนย์ และโรงแรม ซึ่งจะพบน้อยลงในพื้นที่ที่เป็นบริเวณชุมชนพักอาศัยที่แบ่งเป็นสัดส่วนและมีรั้วรอบขอบชิด เช่น ซ.อารีย์สัมพันธ์ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท

สภาพแวดล้อมเฉพาะที่ (Immediate Environment) ความสัมพันธ์ระหว่างช่วงเวลาเกิดเหตุและสถานที่เกิดเหตุลักษณะการเกิดคดีรถจักรยานยนต์จะเกิดซ้ำ กลุ่มคดีจับกันเป็นกลุ่มอย่างเห็นได้ชัดในพื้นที่ Zone B ซึ่งเป็นสถานที่ราชการ ที่ โรงพยาบาลราชวิถี โรงพยาบาลพระมงกุฎ โรงพยาบาลรามาริบัติ พื้นที่ของโรงพยาบาลของรัฐหากมองด้วยตา สภาพโดยรวมแล้วจะเป็นบริเวณที่เปิดโล่ง มีความพลุกพล่านของคนหลายระดับชั้น พื้นที่จอดรถไม่ได้ถูกจัดให้เป็นสัดส่วนหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งได้ว่าไม่ได้ควบคุมพื้นที่จอดรถได้ดีเท่าที่ควร ในความหมายเดียวกับการควบคุมพื้นที่ให้ได้สัดส่วนที่ชัดเจน ความบกพร่องที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสภาพพื้นที่เดิมที่ถูกจัดและวางผังของโรงพยาบาลของรัฐได้วางไว้แล้ว ซึ่งแตกต่างจากโรงพยาบาลเอกชน หรือ อาคารพาณิชย์ ธนาคาร ฯลฯ ที่ถูกออกแบบมาภายหลังให้มีการจัดพื้นที่จอดรถไว้เป็นสัดส่วนและมีการควบคุมพื้นที่ด้วยการแลกบัตร จดหมายเลขทะเบียน ฯลฯ ซึ่งเห็นได้ชัดว่ามีคดีรถจักรยานยนต์สูญหายในโรงพยาบาลเอกชน อาคารพาณิชย์ และธนาคาร ต่ำมาก ในพื้นที่ Zone B อีกบริเวณหนึ่งคือ โรงพยาบาลนครโคสิเยียม ที่ถูกแปรสภาพเป็นทางด่วนพิเศษ คดีโจรกรรมรถจักรยานยนต์ก็ต่ำลงไปด้วย ในพื้นที่ Zone C ที่บริเวณย่านการค้าอินทรา ในพื้นที่ Zone D โรงแรมเอเชีย โรงพยาบาลแม่คณา มักจะมีการสูญหายในเวลากลางคืนมากกว่ากลางวัน ซึ่งแตกต่างจากห้างสรรพสินค้าพื้นที่ที่มีมีการสูญหายในช่วงเวลากลางวันมากกว่ากลางวัน และในพื้นที่ Zone E ในบริเวณ โรงพยาบาลเพชรรา

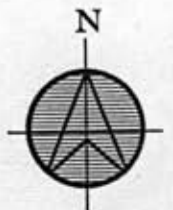

ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในกรุงเทพมหานครที่เอื้ออำนวยให้เกิดคดีอาชญากรรม : กรณีศึกษาเขตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท

PHYSICAL ENVIRONMENTAL PATTERN CONTRIBUTING TO CRIMES IN BANGKOK : A CASE STUDY OF PHAYA THAI POLICE STATION

สถิติคดีกลุ่มคดีที่น่าสนใจ ที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบ
ของ สน.พญาไท เฉพาะคดีลักทรัพย์รถจักรยานยนต์

ปี	พ.ศ.2535		พ.ศ.2536		พ.ศ.2537		รวม
	● กลางวัน	← กลางคืน	● กลางวัน	← กลางคืน	● กลางวัน	← กลางคืน	
จำนวนคดี	65	73	53	71	30	36	
รวม	138		124		66		328

มาตราส่วน 1 : 20,000

แผนที่
หมายเลข

4.14

2. คดีโจรกรรมรถยนต์

คดีโจรกรรมรถยนต์ เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 334 เช่นเดียวกับคดีลักทรัพย์ทั่วไปซึ่งได้กล่าวไว้ในความผิดฐานลักทรัพย์แล้ว แต่คดีโจรกรรมรถยนต์ บ.ช.น. ได้กำหนดให้เป็นคดีเป้าหมายเช่นเดียวกับคดีโจรกรรมรถจักรยานยนต์

สถิติคดีในพื้นที่ สน.พญาไท ในช่วงปี พ.ศ.2535-2537 ตามแผนที่หมายเลข 4.15 และตามตาราง ดังนี้ (ตารางที่ 4.15)

พ.ศ.	ที่เกิดเหตุเขตพื้นที่					รวม
	Zone A	Zone B	Zone C	Zone D	Zone E	
2535	7	12	6	8	8	41
เวลากลางวัน	3	8	3	5	5	24
เวลากลางคืน	4	4	3	3	3	17
2536	1	7	1	4	1	14
เวลากลางวัน	0	5	1	2	1	9
เวลากลางคืน	1	2	0	2	0	5
2537	1	3	1	1	1	7
เวลากลางวัน	1	3	1	1	0	6
เวลากลางคืน	0	0	0	0	1	1
รวม	9	22	8	13	10	62

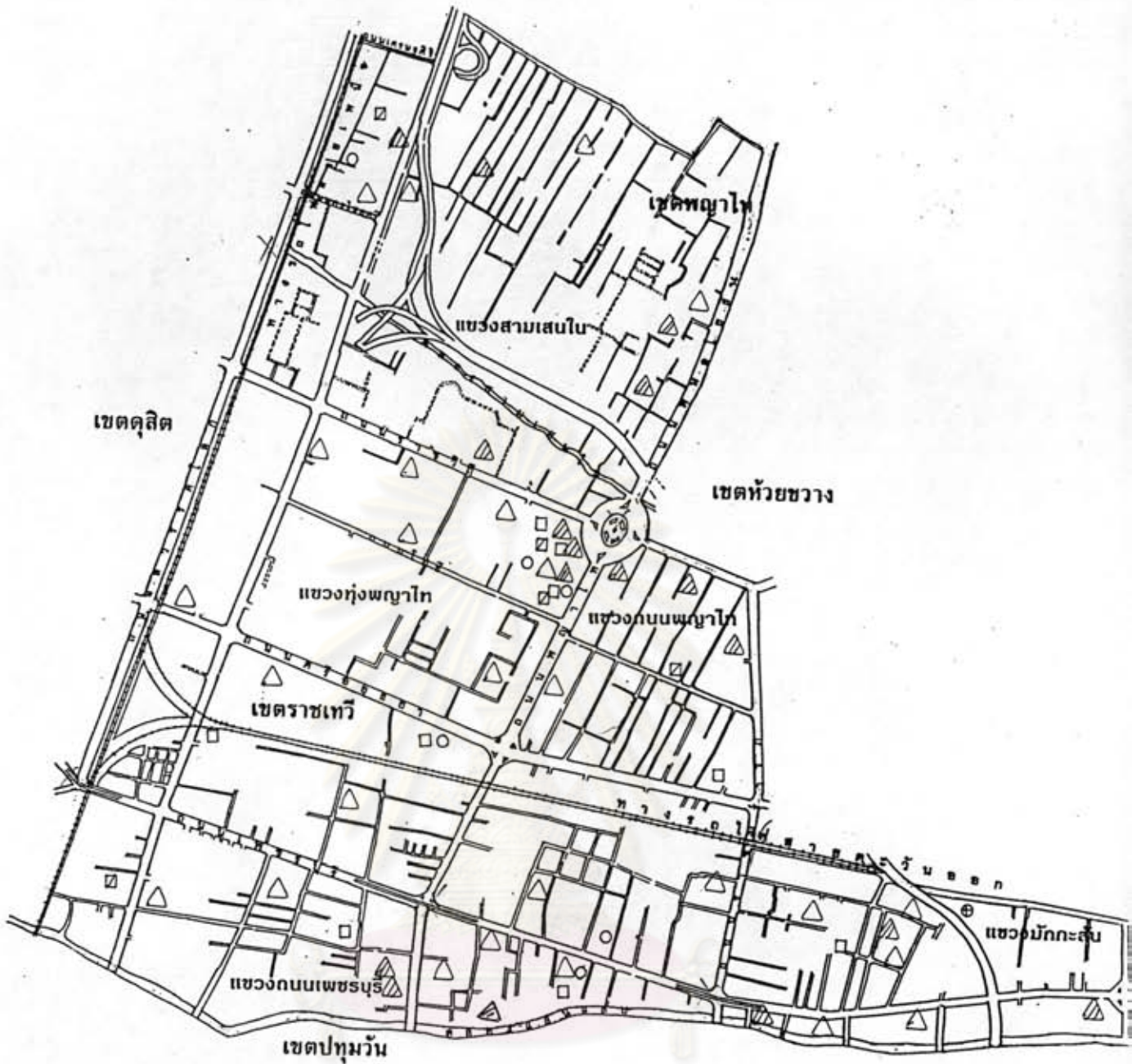
สถิติคดีลักรถยนต์ของ สน.พญาไท เฉลี่ยแล้วเกิดขึ้นปีละ 20.6 คดี แต่คดีรถยนต์สูญหาย จะเกิดในช่วงเวลากลางวัน 39 คดี กลางคืน 23 คดี หรือ เกิดในเวลากลางวันประมาณ 63 % โดยทั่วไปคดีรถยนต์สูญหายจะเกิดในพื้นที่และลักษณะสภาพแวดล้อมที่คล้ายคลึงกับที่รถจักรยานยนต์หาย เช่น โรงพยาบาลราชวิถี โรงพยาบาลพระมงกุฎฯ ทำให้พื้นที่ Zone B มีสถิติสูงที่สุดในพื้นที่ นอกนั้นคดีจะกระจายตัวโดยทั่วไป ลักษณะและพฤติการณ์ของคนร้ายจะมีหลายรูปแบบ ซึ่งคล้ายคลึงกับการโจรกรรมรถจักรยานยนต์ ด้วยการทำที่ว่าเป็นเจ้าของรถเสียเอง รถเสีย ฯลฯ ซึ่งการใช้เวลาในการพาทรัพย์ไปนั้น

ไม่มากนัก แต่สำหรับรถยนต์จะมีความแตกต่างบ้างเล็กน้อย อาจใช้เวลามากกว่า และต้องมีผู้ร่วมกระทำ
 ความผิดในการดูต้นทาง ฯลฯ สภาพแวดล้อมทางกายภาพในระดับ Immediate มีความสำคัญมาก ซึ่งคน
 ร้ายจะใช้ประสบการณ์ในการเลือกพื้นที่ และความคุ้นเคย วิธีการที่แตกต่างกันในการพาทรัพย์คือรถยนต์
 นั้นไป การลักทรัพย์ในขณะเจ้าทรัพย์เผลอ หรือ การลักทรัพย์ในที่จอดรถที่เปลี่ยววอย่อมแตกต่างกัน
 สภาพแวดล้อมในระดับ Immediate ตามรายงานของศูนย์ข้อมูล รถยนต์ที่สูญหายในสถานที่เปลี่ยว
 40.95 % นอกจากนั้นเป็นในเคสสถาน สถานที่ราชการ สถานบริการ เฉลี่ยในแต่ละที่ประมาณ 20 %
 สำหรับพื้นที่ลานจอดรถที่มีปัญหาของโรงพยาบาลของรัฐมีปัจจัยที่เอื้ออำนวยให้รถยนต์สูญหายบ่อย
 จะเช่นเดียวกับในคดีลักทรัพย์ยานยนต์ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ สอบถาม ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติ
 งาน และประชาชน ทราบว่า ในสถานที่ราชการที่มีรถยนต์และรถจักรยานยนต์สูญหายบ่อยนั้น ผู้กระทำ
 ความผิดจะพักอาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับจุดที่สูญหายและมีความคุ้นเคยกับสภาพพื้นที่ดีมาก
 และยังมีอิทธิพลในพื้นที่อีกด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในกรุงเทพมหานครที่เอื้ออำนวยให้เกิดคดีอาชญากรรม : กรณีศึกษาเขตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท
 PHYSICAL ENVIRONMENTAL PATTERN CONTRIBUTING TO CRIMES IN BANGKOK : A CASE STUDY OF PHAYA THAI POLICE STATION

สถิติคดีกลุ่มคดีที่น่าสนใจ ที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบ
 ของ สน.พญาไท เฉพาะคดีโจรกรรมรถยนต์

ปี	พ.ศ.2535		พ.ศ.2536		พ.ศ.2537		รวม
เวลา	△ กลางวัน	▲ กลางคืน	□ กลางวัน	▣ กลางคืน	○ กลางวัน	⊕ กลางคืน	
จำนวนคดี	24	17	9	5	6	1	
รวม	41		14		7		62

มาตราส่วน 1 : 20,000

แผนที่
 หมายเลข 4.15

สรุป คดีโจรกรรมรถจักรยานยนต์ และรถยนต์

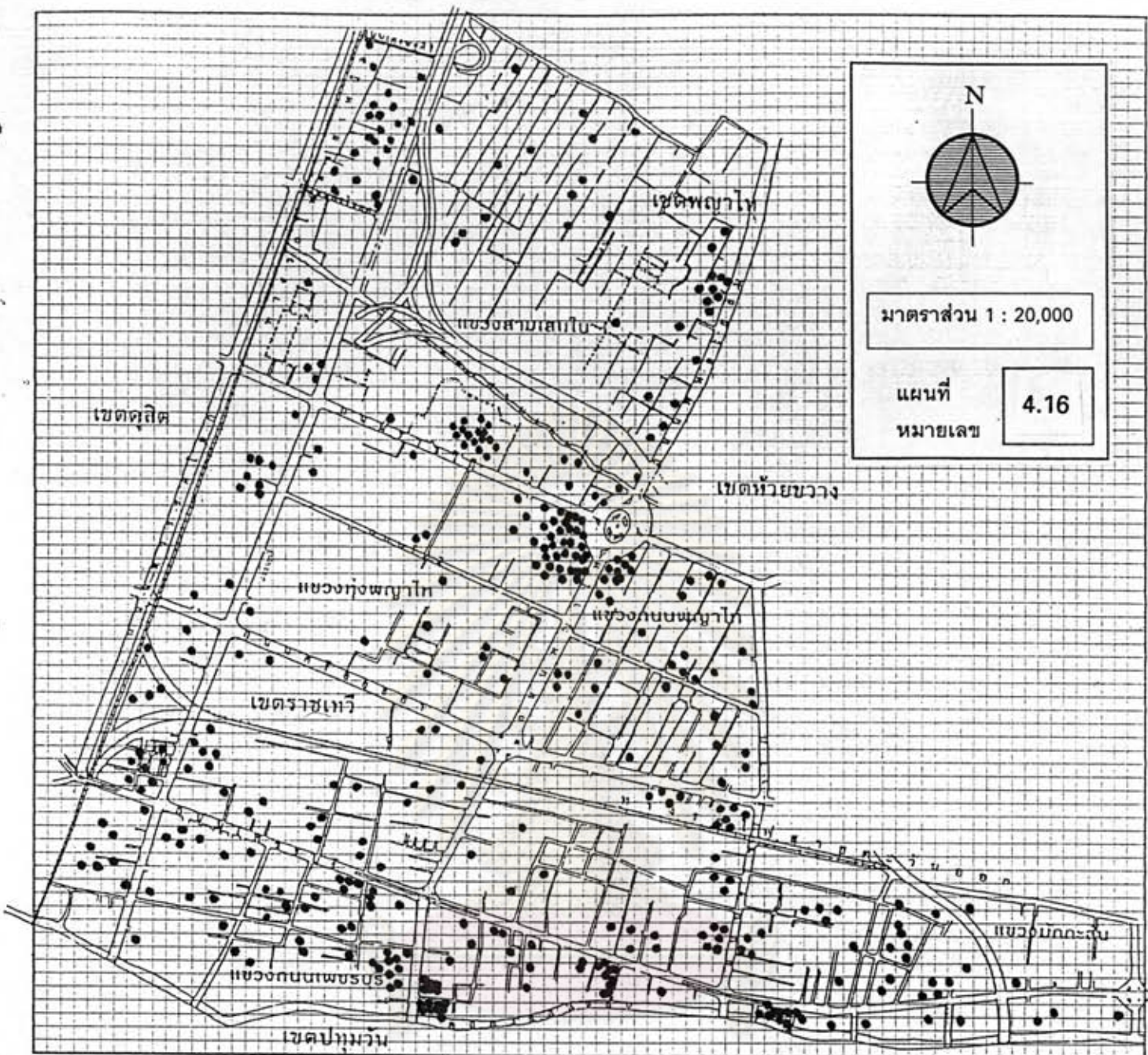
ในส่วนนี้จะเป็นการนำกลุ่มคดีลักทรัพย์รถยนต์และรถจักรยานยนต์มารวมกันซึ่งมีจำนวนคดีทั้งหมด 390 คดี ซึ่งมาตามเกณฑ์ของ คสส. ได้กำหนดให้ 2 คดีนี้อยู่ในกลุ่มคดีที่น่าสนใจ แต่ตามพฤติการณ์แล้วจะมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 334 แต่ไม่ได้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของคดีกลุ่มประทุษร้ายต่อทรัพย์ แต่เนื่องจากรถยนต์และรถจักรยานยนต์เป็นทรัพย์สินอย่างหนึ่งผู้วิจัยจึงได้แยกออกมาเฉพาะ โดยในภาพรวมจะเห็นว่าในพื้นที่ Zone B จะมีสถิติคดีเกิดสูงที่สุด และจะน้อยที่สุดในพื้นที่ Zone A ในแต่ละพื้นที่ศึกษาย่อย หรือ แต่ละ Zone นั้น มีสภาพทางกายภาพทั่วไปแตกต่างกันซึ่งได้กล่าวไว้แล้วในบทที่ 3 จากกลุ่มคดีที่ได้นำมา Plot ลงไปนั้น ทำให้เห็นความแตกต่างได้ชัดเจนพอสมควร ในแต่ละพื้นที่ที่ก่อตั้งเป็นข้อสังเกตได้คือ

ในพื้นที่ Zone A จะมีจุดที่รถยนต์และรถจักรยานยนต์สูญหายน้อยที่สุดแต่จะพบบ่อยคือ บริเวณซอยลือชา และริมถนนพหลโยธินซึ่งมีไม่มากนัก

สำหรับพื้นที่ Zone B จะเกิดคดีรถยนต์และรถจักรยานยนต์หายมากที่สุดในพื้นที่ศึกษา โดยเฉพาะในบริเวณ รพ.ราชวิถี รพ.เด็ก ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าจะมีลักษณะซ้ำกับคดีกลุ่มประทุษร้ายต่อทรัพย์

ในพื้นที่อื่น ๆ เช่น Zone C จะมีการสูญหายในย่านประตูน้ำ ซึ่งยังไม่มากนัก ที่ Zone D และ Zone E จะสูญหายมากในบริเวณห้างสรรพสินค้า และโรงพยาบาลนคร

สภาพแวดล้อมทั่วไป (General Environment) สำหรับคดีลักรถยนต์และรถจักรยานยนต์นั้น ยังคงอยู่ในย่านพาณิชยกรรมหรือพื้นที่สีแดงเป็นส่วนใหญ่ แต่ในส่วนของ Immediate Environment น่าสนใจเพราะคดีกระจุกตัวอยู่ในบางบริเวณ เช่น รพ.ราชวิถี รพ.พระมงกุฎ ซึ่งแตกต่างจาก รพ.อื่นๆ โดยเฉพาะ รพ.เอกชนที่ไม่มีปรากฏคดีรถยนต์หายเลย ลักษณะและพฤติการณ์ของคนร้ายในการกระทำความผิดข้อหานี้จะต้องใช้เวลาพอสมควร ฉะนั้นในที่ Public ที่มีคนพลุกพล่านมากเกินไปจะไม่ค่อยเกิดคดีเช่นบริเวณป้ายรถประจำทาง แต่จะเกิดบริเวณที่เจ้าของรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์มีความจำเป็นที่จะต้องทิ้งรถไว้เพื่อไปทำธุระกับทาง โรงพยาบาล และ บริเวณโรงพยาบาล และ สนุกเกอร์คลับอีกบริเวณหนึ่งที่มักจะมีคดีรถจักรยานยนต์สูญหายเนื่องจากคนร้ายทราบดีว่าเจ้าของรถจะทิ้งรถไว้นานจึงเกิดการสูญหายขึ้นบ่อยครั้งได้

พ.ศ.	ที่เกิดเหตุเขตพื้นที่					รวม
	Zone A	Zone B	Zone C	Zone D	Zone E	
2535	26	56	31	40	26	179
เวลากลางวัน	13	37	15	17	15	97
เวลากลางคืน	13	19	16	23	11	82
2536	17	42	22	39	18	138
เวลากลางวัน	9	15	12	16	10	62
เวลากลางคืน	8	27	10	23	8	76
2537	6	24	13	21	9	73
เวลากลางวัน	5	13	7	7	4	36
เวลากลางคืน	1	11	6	14	5	37
รวม	49	122	66	100	53	390

ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในกรุงเทพมหานคร
ที่เอื้ออำนวยให้เกิดคดีอาชญากรรม กรณีศึกษา สน.พญาไท

กลุ่มคดีที่น่าสนใจ
คดีที่น่าสนใจ เฉพาะ คดีลักทรัพย์, คดีลักรถจักรยานยนต์
ในพื้นที่ สน.พญาไท ปี พ.ศ. 2535, 2536 และ 2537

ค่าอธิบาย 1 จุด = 1 คดี   1 Grid = พื้นที่ 0.0020358 ตร.กม.

Physical Environmental Pattern contributing to crimes in Bangkok
A case study of Phaya Thai Police Station

3 คดียกยอกทรัพย์

เป็นคดีในกลุ่มเดียวกับคดีที่เกี่ยวกับทรัพย์ในลักษณะ 12 หมวด 5 มีอยู่ 5 มาตรา ว่าการกระทำเกี่ยวกับทรัพย์ในลักษณะใดที่เข้าข่ายความผิดยกยอกทรัพย์ ดังมาตรา 352 เนื้อความตาม กฎหมายกล่าวว่า ผู้ใดครอบครองทรัพย์สินของผู้อื่น หรือ ที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย เบียดบังเอาทรัพย์ นั้นมาเป็นของตนเอง หรือ เบียดบังเอาทรัพย์นั้นมาเป็นของใครก็ตาม จะมีความผิดฐานยกยอกทรัพย์ตาม มาตรา 352 ในมาตรา 353 กล่าวว่าสำหรับผู้ใดที่ได้รับมอบให้จัดการทรัพย์สินของผู้อื่น หรือ จัดการใน ทรัพย์สินที่มีเจ้าของผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยแต่กระทำความผิดในหน้าที่ของตน มาตรา 354 ถ้าเป็นการ กระทำตามคำสั่งของศาลจะไม่มีผิด ซึ่งเป็นการเบียดบังโดยมีเจตนาภายหลังจากที่ได้ครอบครอง ทรัพย์ของผู้อื่น หรือ แม้กระทั่งในมาตรา 355 ที่ผู้ใดเก็บทรัพย์สินที่ตกหล่นได้ แล้วนำมาเป็นของตนเอง หากถูกจับกุมได้มีความผิดฐานยกยอกทรัพย์ แต่ในความผิดฐานยกยอกทรัพย์เป็นความผิดอันยอมความ ได้ ตามมาตรา 356 คดียกยอกทรัพย์ที่เกิดในพื้นที่ สน.พญาไท ปรากฏตามพื้นที่ต่างๆ ดังนี้

(ตารางที่ 4.16)

พ.ศ.	ที่เกิดเหตุเขตพื้นที่					รวม
	Zone A	Zone B	Zone C	Zone D	Zone E	
2535	14	21	11	14	15	75
เวลากลางวัน	11	18	9	11	11	60
เวลากลางคืน	3	3	2	3	4	15
2536	6	10	25	20	16	77
เวลากลางวัน	5	9	22	17	10	63
เวลากลางคืน	1	1	3	3	6	14
2537	11	12	24	20	13	80
เวลากลางวัน	9	8	18	16	11	62
เวลากลางคืน	2	4	6	4	2	18
รวม	31	43	60	54	44	232

เนื่องด้วยความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางกายภาพกับการเกิดคดียกยกทรัพย์ มีน้อยมาก เพราะจากข้อมูลที่เก็บได้และข้อสังเกตปรากฏว่าคดีจะกระจายตัวทั่วไป ตามบริเวณที่มี ประชากรอยู่หนาแน่นจะพอสังเกตได้ชัดเจนคือบริเวณ ห้างสรรพสินค้าพันธุ์ทิพย์ และ ห้างเมโทร คล้าย กับคดีลักทรัพย์ หรือ คดีเกี่ยวกับทรัพย์อื่น ๆ และส่วนมากจะเป็นในช่วงเวลากลางวันมากกว่ากลางคืน สำหรับ การวิเคราะห์ในคดียกยกทรัพย์จะนำไปรวมกับคดีทั้งหมดในส่วนสุดท้าย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในกรุงเทพมหานครที่เอื้ออำนวยให้เกิดคดีอาชญากรรม : กรณีศึกษาเขตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท
 PHYSICAL ENVIRONMENTAL PATTERN CONTRIBUTING TO CRIMES IN BANGKOK : A CASE STUDY OF PHAYA THAI POLICE STATION

สถิติคดีกลุ่มคดีที่น่าสนใจ ที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบ
 ของ สน.พญาไท เฉพาะคดีข่มขืนทรัพย์

ปี	พ.ศ.2535		พ.ศ.2536		พ.ศ.2537		รวม
เวลา	△ กลางวัน	▲ กลางคืน	□ กลางวัน	■ กลางคืน	○ กลางวัน	● กลางคืน	
จำนวนคดี	60	15	63	14	62	18	
รวม	75		77		80		232

N

มาตราส่วน 1 : 20,000

แผนที่
หมายเลข 4.17

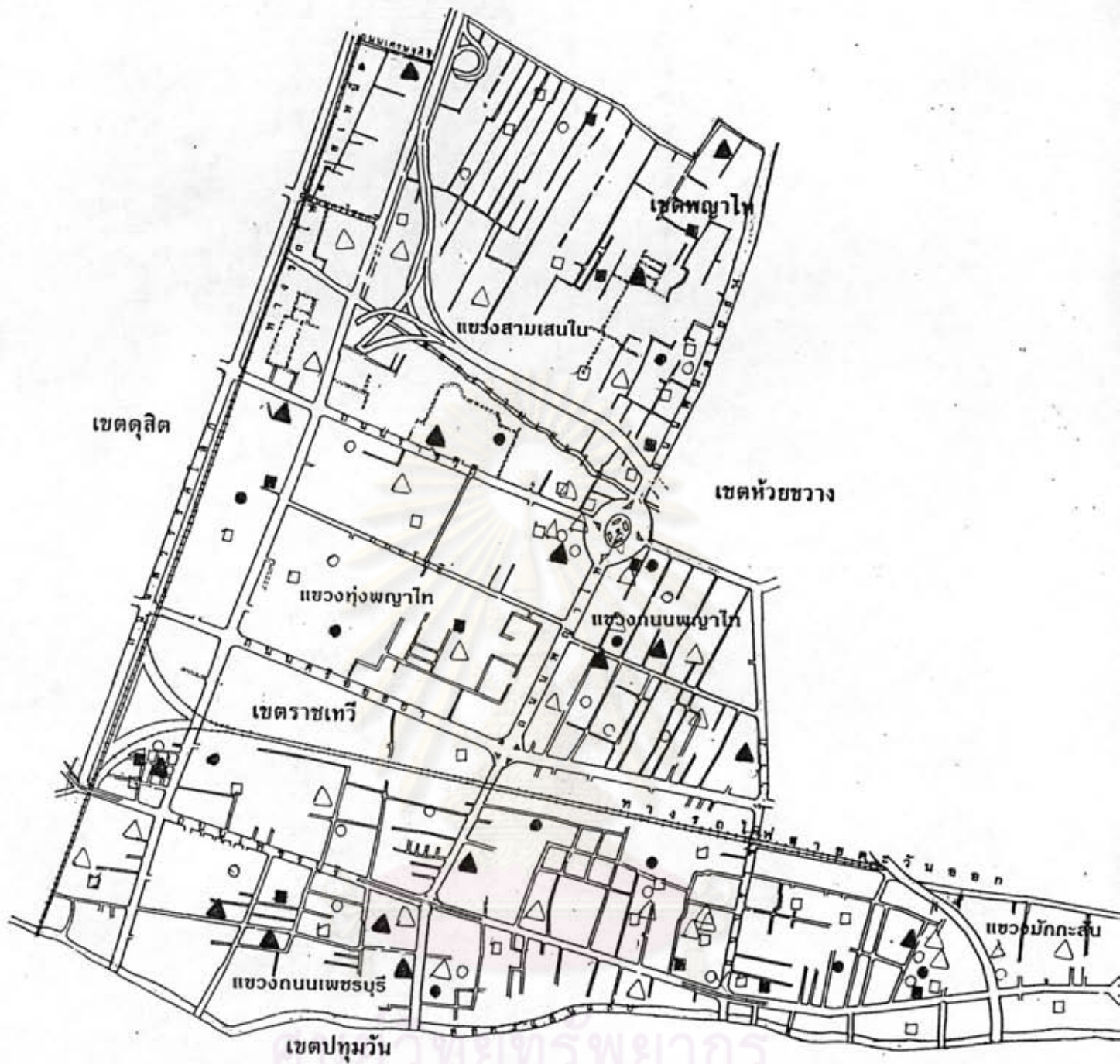
4. คดีข้อโกงทรัพย์

เป็นความผิดในกลุ่มคดีเกี่ยวกับทรัพย์ ลักษณะที่ 12 หมวดความผิดที่ 5 มีอยู่ 8 มาตรา คือ 341-348 เนื่องจากคดีข้อโกงหมายถึง การทุจริตหลอกลวงผู้อื่น หรือ ปกปิดความจริงอันควรบอกให้แจ้ง และการหลอกลวงดังว่่านั้นทำให้ได้ทรัพย์สินของผู้อื่นไป และความผิดฐานข้อโกงนี้เป็นความผิดอันยอมความได้ ไม่ว่าจะเป็นการหลอกลวงผู้อื่นหรือปิดบังความจริงอันควรบอกให้แจ้ง หรือ ความต้องการโดยทุจริตเพื่อให้ได้ทรัพย์สินของผู้อื่นไปนั้น จะต้องมีการไตร่ตรอง หากลอบยาบ เพื่อที่จะหลอกให้เจ้าทรัพย์เข้าใจผิด และยื่นทรัพย์สินให้กับตน การข้อโกงจึงไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงว่าจะมีผู้ใดเห็นหรือไม่ ซึ่งแตกต่างกับการลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ฆิงทรัพย์ และ ปล้นทรัพย์ ฯลฯ ซึ่งเห็นได้จากการกระทำ

คดีข้อโกงทรัพย์ปรากฏในพื้นที่ สน.พญาไท ตามแผนที่หมายเลข 4.18 และตามตาราง ดังนี้ (ตารางที่ 4.17)

พ.ศ.	ที่เกิดเหตุเขตพื้นที่					รวม
	Zone A	Zone B	Zone C	Zone D	Zone E	
2535	7	11	13	9	5	45
เวลากลางวัน	4	7	9	5	4	29
เวลากลางคืน	3	4	4	4	1	16
2536	12	12	6	4	8	42
เวลากลางวัน	8	9	4	3	6	30
เวลากลางคืน	4	3	2	1	2	12
2537	4	11	10	4	5	34
เวลากลางวัน	3	7	6	3	3	22
เวลากลางคืน	1	4	4	1	2	12
รวม	23	34	29	17	18	121

คดีข้อโกงทรัพย์ ปรากฏในพื้นที่ Zone B มากที่สุดคือ 34 คดี รองลงมาคือพื้นที่ Zone C คดี จะเกิดในช่วงเวลากลางวันมากกว่าในเวลากลางคืนประมาณ 2 : 1

ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในกรุงเทพมหานครที่เอื้ออำนวยให้เกิดคดีอาชญากรรม : กรณีศึกษาเขตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท
 PHYSICAL ENVIRONMENTAL PATTERN CONTRIBUTING TO CRIMES IN BANGKOK : A CASE STUDY OF PHAYA THAI POLICE STATION

สถิติคดีกลุ่มคดีที่น่าสนใจ ที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบ
 ของ สน.พญาไท เฉพาะคดีฉ้อโกงทรัพย์

ปี	พ.ศ.2535		พ.ศ.2536		พ.ศ.2537		รวม
เวลา	△ กลางวัน	▲ กลางคืน	□ กลางวัน	■ กลางคืน	○ กลางวัน	● กลางคืน	
จำนวนคดี	29	16	30	12	22	12	
รวม	45		42		34		121

มาตราส่วน 1 : 20,000

แผนที่
 หมายเลข 4.18

ทั้งในคดียกข้อเท็จจริง และ คดีข้อเท็จจริง สภาพแวดล้อมทางกายภาพแบบ Immediate จะมีความสัมพันธ์ไม่มากนัก ในระดับ General จะมีความสัมพันธ์บ้างพอจะสังเกตได้โดยสังเขปว่า คดีข้อเท็จจริงยังคงกระจายทั่วไปในพื้นที่ สำหรับในรายละเอียดพฤติกรรมของความคิดฐานข้อเท็จจริงนั้นมีความสัมพันธ์กันหลายประการ เช่น การตกทอด ในบริเวณอนุเสาวรีย์ชัยสมรภูมิ การหลอกลวงเอาทรัพย์สินในการสอบเข้าโรงเรียน ฯลฯ ซึ่งไม่สามารถลงไปถึงรายละเอียดได้ จึงได้นำไปวิเคราะห์ในส่วนท้ายต่อไป

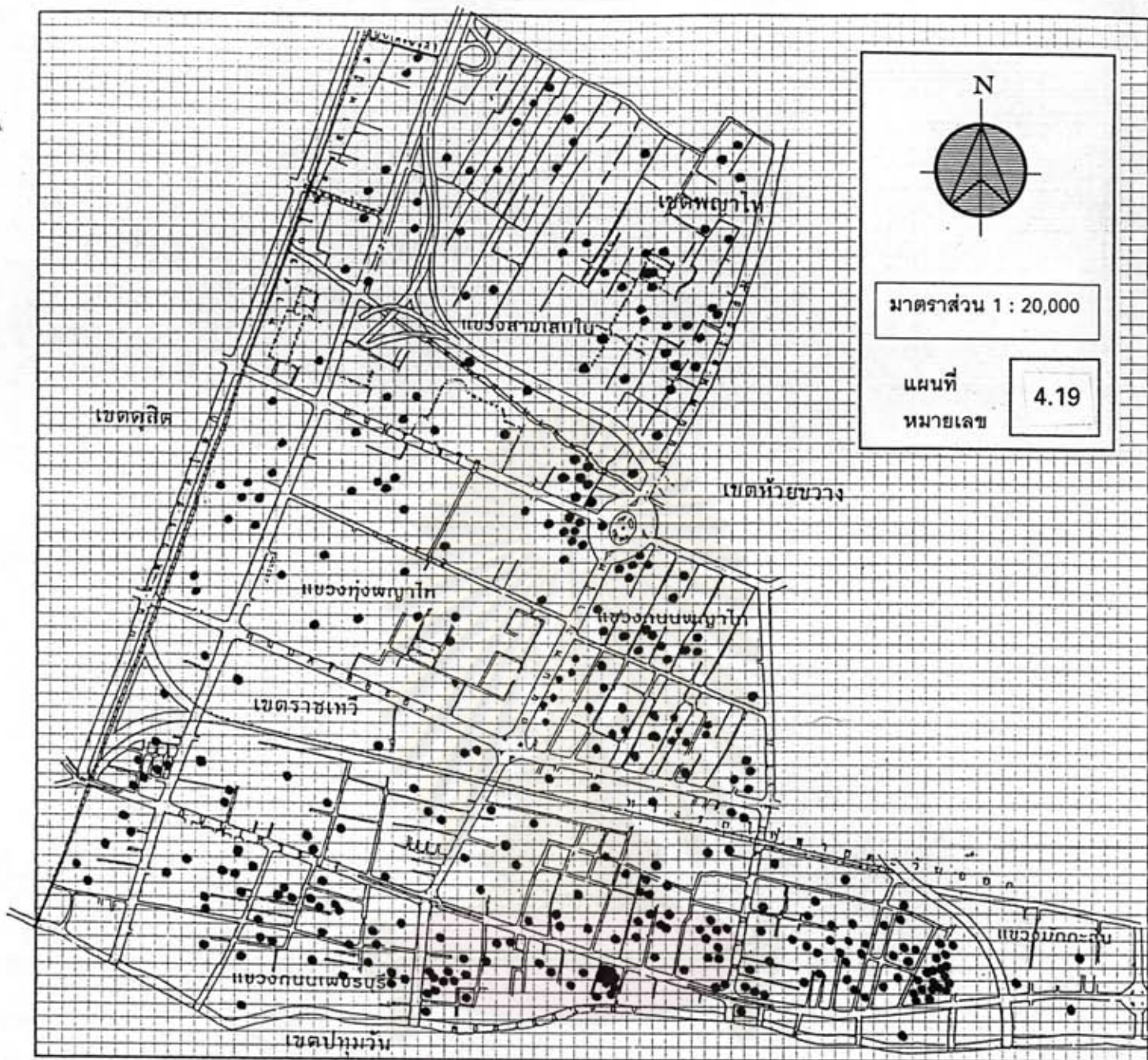

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ทั้งในคดียกยอกทrophy และ คดีข้อโกงทrophy สภาพแวดล้อมทางกายภาพแบบ Immediate จะมีความสัมพันธ์ไม่มากนัก ในระดับ General จะมีความสัมพันธ์บ้างพอจะสังเกตได้โดยสังเขปว่า คดีข้อโกงทrophyยังคงกระจายทั่วไปในพื้นที่ สำหรับในรายละเอียดพฤติการณ์ของความผิดฐานข้อโกงนั้นมีด้วยกันหลายประการ เช่น การตกทอง ในบริเวณอนุเสาวรีย์ชัยสมรภูมิ การหลอกหลวงเอาทrophyคืนในการสอบเข้าโรงเรียน ฯลฯ ซึ่งไม่สามารถลงไปถึงรายละเอียดได้ จึงได้นำไปวิเคราะห์ในส่วนท้ายต่อไป

ในส่วนนี้จะเป็นการนำกลุ่มคดีที่น่าสนใจทั้งหมดมารวมกันซึ่งมีจำนวนคดีทั้งหมด 355 คดี ได้แก่ คดีข้อโกงทrophy ยกยอกทrophy ส่วนคดีลักทรัพย์และรถจักรยานยนต์ได้นำเสนอไปแล้ว คดีที่น่าสนใจได้ถูกจัดตามเกณฑ์ความพอใจและเป็นที่น่าสนใจของประชาชน การหาความสัมพันธ์ในภาพรวมพอจะเข้าข่ายกลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทrophyได้ เนื่องจากเกี่ยวกับทrophy แต่โดยพฤติการณ์ในการกระทำความผิดแล้ว สภาพแวดล้อมทางกายภาพจะมีส่วนน้อยมาก หากจะมีคงเป็นเพียงในระดับทั่วไปที่คดีกลุ่มนี้มักเกิดในย่านพาณิชยกรรมเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีการติดต่อซื้อขายกัน ทำให้คดีเกี่ยวกับทrophyสามารถเกิดขึ้นได้ คงเพียงแต่นำเสนอถึงจำนวนคดี และ ความหนาแน่นของคดีในพื้นที่ศึกษาตามแผนที่หมายเลข

ศูนย์วิทยุทrophyากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

N

มาตราส่วน 1 : 20,000

แผนที่ 4.19
หมายเลข

พ.ศ.	ที่เกิดเหตุเขต					คดีที่น่าสนใจ
	Zone A	Zone B	Zone C	Zone D	Zone E	
2535	21	33	25	23	20	122
กลางวัน	15	25	18	16	15	89
กลางคืน	6	8	7	7	5	33
2536	18	22	31	24	24	119
กลางวัน	13	18	26	20	16	93
กลางคืน	5	4	5	4	8	26
2537	15	23	34	24	18	114
กลางวัน	12	15	24	19	14	84
กลางคืน	3	8	10	5	4	30
รวม	54	78	90	71	62	355

ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในกรุงเทพมหานคร
ที่เอื้ออำนวยให้เกิดคดีอาชญากรรม กรณีศึกษา สน.พญาไท

กลุ่มคดีที่น่าสนใจ

คดีที่น่าสนใจ เฉพาะคดีขี้กดยกทรัพย์ และ ช้อโกงทรัพย์
ในพื้นที่ สน.พญาไท ปี พ.ศ.2535 , 2536 และ 2537

ค่าอธิบาย 1 จุด = 1 คดี   1 Grid = พื้นที่ 0.0020358 ตร.กม.

Physical Environmental Pattern contributing to crimes in Bangkok
A case study of Phaya Thai Police Station

4.4.4 คดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย

กลุ่มคดีที่รัฐเป็นผู้เสียหายประกอบไปด้วยความผิดตามพระราชบัญญัติที่มีโทษทางอาญา (พรบ.) คดีมี, พกพาอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด คดีการพนัน คดียาเสพติด คดีปรามการค้าประเวณี มีและเผยแพร่วัตถุลามกอนาจาร ทั้งนี้เนื่องจากคดีเหล่านี้ไม่สามารถระบุถึงผู้เสียหายได้ แต่เป็นความผิดและส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวม เช่นคดีอาวุธปืน วัตถุระเบิด เป็นสิ่งต้องห้าม จำเป็นต้องมีการควบคุม และตรวจตรา เพื่อเป็นการป้องกันการก่อเหตุคดีเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย หรือ นำไปเป็นอาวุธในการประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน หรือ คดีความผิดตาม พรบ.การพนัน โดยการกระทำเป็นความผิดไม่รุนแรงเนื่องจากเป็นการพนันเอาทรัพย์สิน มีการได้และการเสียทรัพย์สิน แต่เนื่องจากทรัพย์สินที่ได้มาจากการพนันไม่เกิดมูลหนี้ที่ถูกต้องตามกฎหมาย การขอใช้ทรัพย์สิน และการหาทรัพย์สินมาขอใช้หรือเพื่อการพนันขั้นต่อก็ทำให้เกิดคดีลักทรัพย์ การกักขังยืมสิน หากไม่มีการชำระหนี้แล้วก็ไม่สามารถเรียกร้องเอาผิดกับผู้ที่ไม่ยอมชำระได้ อาจมีการทำร้ายร่างกายผู้อื่น หรือ ฆ่าผู้อื่น ซึ่งเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย และมีผลเสียต่อสังคมที่รุนแรงกล่าว เป็นต้น

ลักษณะของสถิติคดีกลุ่มนี้จะเกิดจากการจับกุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งตัวเลขสถิติคดีจะมากหรือน้อยนั้นขึ้นอยู่กับ ประสิทธิภาพ ความสามารถ และความตั้งใจ ของเจ้าหน้าที่ตำรวจเอง ฉะนั้น ในบางบริเวณในพื้นที่ศึกษา ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าไม่ถึง ไม่ทราบ หรือ ทราบแต่ไม่ได้จับกุม ด้วยเหตุผลประการหนึ่งประการใดก็ตาม ก็ไม่ปรากฏสถิติคดีขึ้นมาได้ แต่หากมองกลับไปว่าถ้าในบริเวณใดที่เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าไปจับกุม และสามารถจับกุมได้บ่อยครั้งย่อมหมายถึงเป็นบริเวณที่มีการกระทำผิดตามข้อหาดังกล่าวนั้นมากกว่าบริเวณอื่น หรือ ในบริเวณนั้นมีสภาพแวดล้อมบางประการที่จะมีผู้คนใช้เป็นสถานที่กระทำความผิดได้

ความผิดในกลุ่มคดีที่รัฐเป็นผู้เสียหายนี้ ผู้วิจัยได้ถือตามเกณฑ์ของ สำนักงานแผนงานและงบประมาณ กรมตำรวจ ซึ่งกำหนดไว้สำหรับการวางแผน และศึกษาวิจัย ซึ่งยังมี พรบ.ความผิดในกระทางอื่น ๆ อีกมาก แต่ไม่ได้จัดลงในกลุ่มนี้ เช่น คดีความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค คดีความผิดตาม พรบ.การปลูกสร้างอาคาร ฯลฯ ซึ่งรัฐเป็นผู้เสียหาย และส่งผลเสียทางอ้อมต่อสังคมทั้งสิ้น

สำหรับในแต่ละความผิดตาม พรบ.ต่าง ๆ นั้นจะได้อธิบายในส่วนต่อไป

1. คดีอาวุธปืน

ความผิดคดีอาวุธปืน ตาม พรบ. อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490 (แก้ไขบางมาตราครั้งล่าสุด พ.ศ.2519) จากบทมาตราทางกฎหมายได้ออกไว้ครอบคลุมอาวุธ ทุกประเภทดังกล่าว ลักษณะการกระทำความผิดที่พบได้บ่อยครั้ง จะเป็นความผิดที่ถูกกำหนดไว้ใน มาตรา 7 ว่า ห้ามมิให้ผู้ใด ทำ ซื้อมิ ใช้ สิ่ง หรือ นำเข้า ซึ่งอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่ หากฝ่าฝืนจะมีโทษตามมาตรา 72 จำคุก 1 ถึง 10 ปี โทษปรับตั้งแต่ 2,000 ถึง 20,000 บาท มาตรา 8 ห้ามมิให้ผู้ใดมีเครื่องกระสุนปืน ซึ่งมีใช้สำหรับใช้กับอาวุธปืนที่ตนได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้ และ มาตรา 8 ทวิ ห้ามมิให้ผู้ใดพกพาอาวุธปืนติดตัวเข้าไปในเมือง หมู่บ้าน หรือ ทางสาธารณะ โดยไม่ได้รับอนุญาต ให้มีอาวุธปืนติดตัว เว้นแต่เป็นกรณีที่ต้องมีติดตัวเมื่อมีเหตุจำเป็น และเร่งด่วนตามสมควรแก่พฤติการณ์ ไม่ว่าจะกรณีใด ๆ ห้ามมิให้พาอาวุธปืนไปในที่เปิดเผย หรือ พาไปในชุมชนที่ได้จัดให้มีขึ้น เพื่อนมัสการ งานรื่นเริง หรือ การอื่นใด ซึ่งความในมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการที่มีหน้าที่ตามกฎหมาย ฯลฯ

คดีเกี่ยวกับอาวุธปืน ฯ และวัตถุระเบิด สถิติการจับกุมของ สน.พญาไท ปรากฏ ตามแผนที่หมายเลข 4.20 และ ตามตาราง ดังนี้ (ตารางที่ 4.18)

พ.ศ.	ที่เกิดเหตุเขตพื้นที่					รวม
	Zone A	Zone B	Zone C	Zone D	Zone E	
2535	12	13	28	8	9	70
เวลากลางวัน	6	5	6	3	4	24
เวลากลางคืน	6	8	22	5	5	46
2536	5	3	5	6	2	21
เวลากลางวัน	1	2	2	3	1	9
เวลากลางคืน	4	1	3	3	1	12
2537	4	6	7	6	3	26
เวลากลางวัน	3	2	2	4	1	12
เวลากลางคืน	1	4	5	2	2	14
รวม	21	22	40	20	14	117

เฉลี่ยการตรวจค้นจับกุมอาวุธปืน ปีละ 39 คดี ซึ่งเป็นการจับกุมได้ในช่วงเวลากลางคืนมากกว่า การตรวจค้นจับกุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ สามารถตรวจพบได้มากในบริเวณย่านพาณิชย์กรรม โดยเฉพาะในสถานบริการซึ่งมีมากอยู่ในบริเวณ ซอยรางน้ำ พื้นที่ Zone C

ข้อสังเกต สำหรับในพื้นที่ สน.พญาไท หากพิจารณาถึงสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั่วไป (General Environment) การตรวจพบอาวุธปืนจะมากในบริเวณที่เป็นย่านการค้า สถานประกอบการ สถานเริงรมย์ ซึ่งจะพบน้อยลงในพื้นที่ที่เป็นบริเวณชุมชนพักอาศัยที่แบ่งเป็นสัดส่วนและมีรั้วรอบขอบชิด เช่น ซ.อารีย์สัมพันธ์ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท สภาพแวดล้อมเฉพาะที่ (Immediate Environment) ความสัมพันธ์ระหว่างช่วงเวลาเกิดเหตุและสถานที่เกิดเหตุลักษณะการเกิดคดีการพนันจะสามารถจับกุมได้ในที่ซ้ำที่เดิมจึงทำให้กลุ่มคดีจับกันเป็นกลุ่มอย่างเห็นได้ชัด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในกรุงเทพมหานครที่เอื้ออำนวยให้เกิดคดีอาชญากรรม : กรณีศึกษาเขตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท
 PHYSICAL ENVIRONMENTAL PATTERN CONTRIBUTING TO CRIMES IN BANGKOK : A CASE STUDY OF PHAYA THAI POLICE STATION

สถิติคดีกลุ่มคดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย ที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบ
 ของ สน.พญาไท เฉพาะคดีอาชญากรรม

ปี	พ.ศ.2535		พ.ศ.2536		พ.ศ.2537		รวม
	△ กลางวัน	△ กลางคืน	□ กลางวัน	▣ กลางคืน	○ กลางวัน	⊕ กลางคืน	
เวลา	△ กลางวัน	△ กลางคืน	□ กลางวัน	▣ กลางคืน	○ กลางวัน	⊕ กลางคืน	
จำนวนคดี	21	49	8	13	12	14	
รวม	70		21		26		117

N

มาตราส่วน 1 : 20,000

แผนที่
 หมายเลข 4.20

2. คติการพนัน

คติการพนันสำหรับการศึกษาครั้งนี้ได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ การพนันทั่วไป และ การพนันสลากกินรวบ แต่ได้นำเสนอโดยการ Plot ลงในแผนที่ถือตามพระราชบัญญัติการพนันซึ่งมีลักษณะที่จัดให้มีการเล่น การใช้อุบายล่อลวง ชักชวนให้เข้าเล่นการพนัน รวมทั้งการเข้าไปอยู่ในวงการเล่น ซึ่งใน พรบ.ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นผู้เล่นการพนัน และได้กำหนดชนิด ประเภทของการเล่นการพนัน เป็นบัญชีแนบท้ายรวม 2 บัญชี คือ บัญชี ก. และ บัญชี ข. จำนวน 56 ชนิด หรือ การเล่นการพนัน นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ ซึ่งจะต้องมีลักษณะของการพนันเอาเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่น ก็ถือว่ามี การกระทำความผิดในคติการพนัน ซึ่งได้ถูกจับกุมโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ในคติการพนัน การกระทำความผิดจะชี้ชัดได้เอง โดยไม่จำเป็นต้องมีการใช้หลักฐาน พยานนำสืบ หรือ อื่น ๆ เพื่อระบุลักษณะของการกระทำความผิดหรือ เจตนาในการกระทำความผิด เพราะถือว่ามี การกระทำและอยู่ในบริเวณที่มีการเล่นก็เป็นความผิดแล้ว

สำหรับในพื้นที่ของ สน.พญาไท คติการพนันปรากฏในพื้นที่ศึกษาแต่ละ Zone ตามแผนที่หมายเลข 4.21 และ ตามตารางดังนี้ (ตารางที่ 4.19)

พ.ศ.	ที่เกิดเหตุเขตพื้นที่					รวม
	Zone A	Zone B	Zone C	Zone D	Zone E	
2535	42	116	142	134	148	582
เวลากลางวัน	14	28	25	36	24	127
เวลากลางคืน	28	88	117	98	124	455
2536	40	43	103	129	77	392
เวลากลางวัน	16	15	22	26	15	94
เวลากลางคืน	24	28	81	103	62	298
2537	27	49	62	72	83	293
เวลากลางวัน	9	14	22	19	18	82
เวลากลางคืน	18	35	40	53	65	211
รวม	109	208	307	335	308	1267

สถิติคดีการพนันในพื้นที่ศึกษา สน.พญาไท เฉลี่ยเกิดขึ้นปีละ 422.3 คดี โดยกลุ่มคดีจะกระจุกตัวอยู่หนาแน่นในบริเวณชุมชนพักอาศัยหนาแน่น และปรากฏกระจายตัวทั่วไป ในพื้นที่ Zone D ซึ่งมีชุมชนแออัดบ้านครัวมีคดีประเภทนี้เกิดขึ้นสูงทำให้สถิติคดีในพื้นที่ Zone D สูงที่สุด

ข้อสังเกต ความสัมพันธ์ของสภาพแวดล้อมในระดับ General ย่านพักอาศัยจะมีโอกาสที่จะเกิดคดีประเภทนี้สูงกว่า ย่านการค้า และสถานที่ราชการ ในระดับ Immediate มักจะสามารรถจับกุมได้มากที่ชุมชนแออัด รองลงมาคือ แฟลต (เช่นในพื้นที่ Zone C ในซอยรางน้ำ) อพาร์ทเมนต์ และ บ้านเดี่ยว ตามลำดับ ซึ่งนอกจากในพื้นที่ Zone D ที่มีชุมชนแออัดบ้านครัวแล้ว ในพื้นที่อื่น ๆ เช่นในพื้นที่ Zone E ที่ชุมชนแออัดจากรัฐัน สำหรับ คดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย มักจะเกิดคดีที่มากในพื้นที่พักอาศัยหนาแน่นหรือชุมชนแออัด นั้นมีความสัมพันธ์กันจริงหรือไม่ ยังมีคดียาเสพติดที่สนับสนุนความสัมพันธ์ดังกล่าว ในหัวข้อต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. คดียาเสพติด

ในคดียาเสพติด กฎหมายได้กำหนดลักษณะการกระทำความผิดตาม พรบ.ยาเสพติด ให้โทษ สำหรับผู้ที่กระทำความผิดในฐานะผู้ผลิต ผู้รับซื้อ ผู้จำหน่าย จนถึงผู้เสพโดยมีการกำหนดโทษ จากมากที่สุดคือประหารชีวิต จนถึงโทษปรับ เนื่องจากเป็นการกระทำความผิดที่มีผลกระทบต่อความ มั่นคงของชาติ ต่อสังคมโดยส่วนรวม นอกเหนือจากจะส่งผลถึงสุขภาพของผู้เสติดโดยตรงด้วยการบ่อน ทำลายสุขภาพร่างกายของผู้เสปนแล้ว ผู้ติดยาเสติดยังได้ก่อปัญหาภัยกับสังคมด้วยการก่ออาชญากรรม ประเภทอื่น ๆ ด้วย (ตารางที่ 4.20)

พ.ศ.	ที่เกิดเหตุเขตพื้นที่					รวม
	Zone A	Zone B	Zone C	Zone D	Zone E	
2535	324	370	439	653	539	2325
เวลากลางวัน	155	169	213	321	269	1127
เวลากลางคืน	169	201	226	332	270	1198
2536	315	423	441	662	634	2475
เวลากลางวัน	170	195	205	311	272	1153
เวลากลางคืน	145	228	236	351	362	1322
2537	289	276	320	477	514	1876
เวลากลางวัน	139	143	132	232	236	882
เวลากลางคืน	150	133	188	245	278	994
รวม	928	1069	1200	1792	1687	6676

คดียาเสติดเกิดขึ้นทั้งหมด 6,676 คดี ในพื้นที่ สน.พญาไท จะเกิดในพื้นที่ Zone D มากที่สุดคือ สูงถึง 1,792 คดี รองลงมาคือในบริเวณพื้นที่ Zone E บริเวณชุมชนแออัดจากรัตน์ 1,687 คดี

คดียาเสพติดที่จับได้ในพื้นที่ สน.พญาไท ส่วนใหญ่จะเป็นผู้เสพ และผู้จำหน่าย เกือบทั้งหมดสำหรับแหล่งผลิตและผู้รับซื้อรายใหญ่ไม่ปรากฏในพื้นที่ สน.พญาไท และยาเสพติดที่จับกุมได้ จะมีทุกประเภท ซึ่งการแบ่งยาเสพติดในทาง พรบ.ยาเสพติดให้โทษ ได้แบ่งไว้เป็น 5 ประเภท ที่ตรวจพบ และจับกุมได้บ่อยก็ได้แก่ ยาเสพติดประเภทที่ 1 (เฮโรอีน) และประเภทที่ 5 กัญชา พิษกระท่อม ข้อหา ความผิดกำหนดไว้ในมาตรา 5 ห้ามมิให้ผู้ใดจำหน่าย หรือ มีไว้ในครอบครอง ฯลฯ ซึ่งหากมีการตรวจ พบว่ามียาเสพติดประเภทใดอยู่ในครอบครองแล้วถือว่าครอบครองประกอบความผิดเจ้าหน้าที่ตำรวจ สามารถจับกุมดำเนินคดีได้ทันที

ข้อสังเกตคดียาเสพติด ความสัมพันธ์ของคดีกับการใช้พื้นที่ระดับ General คือ บริเวณที่มีคดียาเสพติดสูงคือ บริเวณที่พักอาศัยหนาแน่นมาก หรือ ชุมชนแออัด ในพื้นที่ศึกษาทุกบริเวณที่เป็น ชุมชนแออัดจะมีคดียาเสพติดสูง ยิ่งมีขนาดชุมชนที่ใหญ่มากเพียงใดจะเป็นบริเวณที่เจ้าหน้าที่ตำรวจ สามารถจับกุมผู้กระทำความผิดได้ง่ายกว่าในบริเวณอื่น แต่อย่างไรก็ตาม คดียาเสพติดสามารถปรากฏ ได้ในทุกพื้นที่จึงเห็นกลุ่มคดีที่กระจายออกไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในกรุงเทพมหานครที่เอื้ออำนวยให้เกิดคดีอาชญากรรม : กรณีศึกษาเขตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท
 PHYSICAL ENVIRONMENTAL PATTERN CONTRIBUTING TO CRIMES IN BANGKOK : A CASE STUDY OF PHAYA THAI POLICE STATION

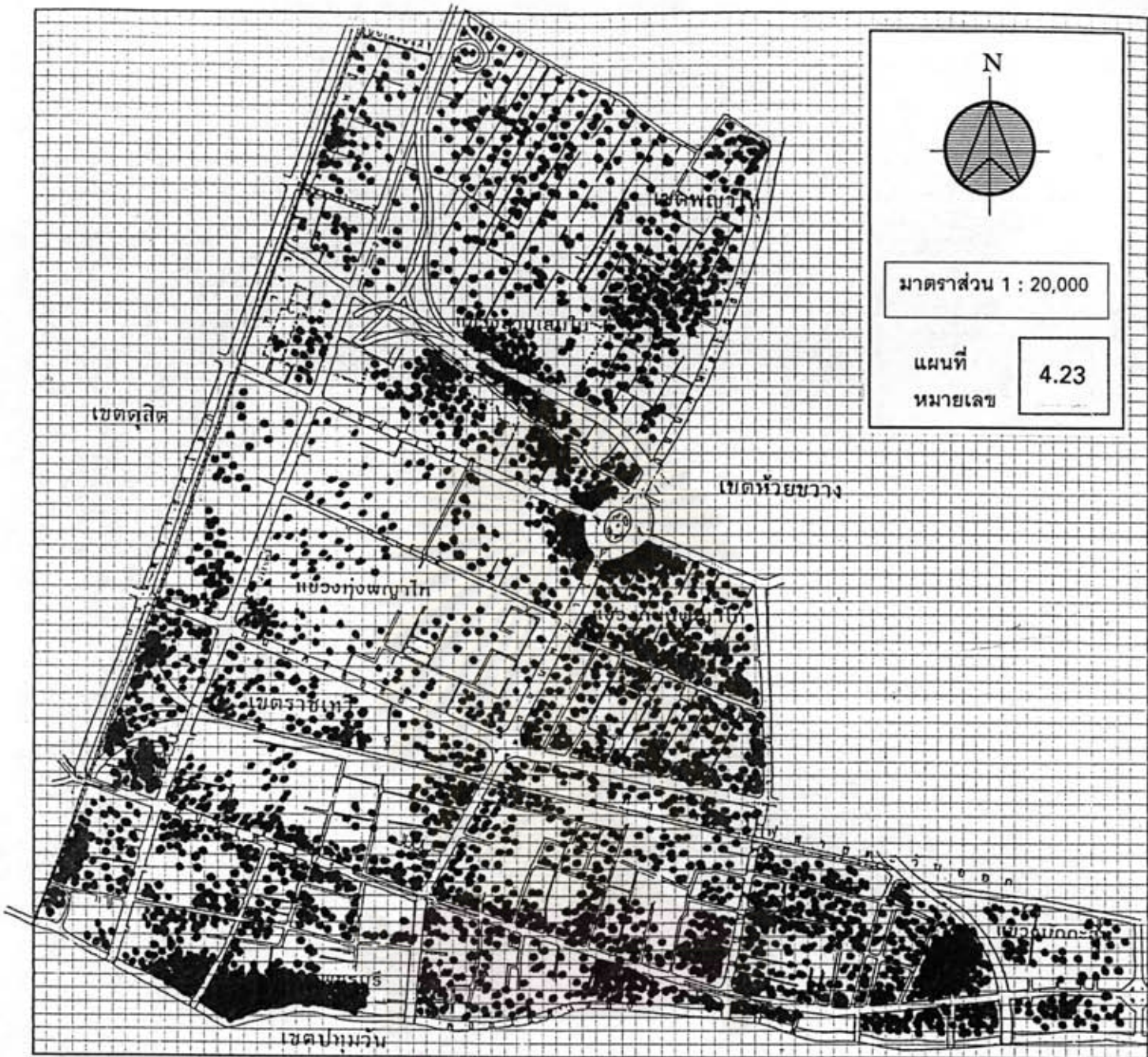
สถิติคดีกลุ่มคดีที่น่าสนใจ ที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบ
 ของ สน.พญาไท เฉพาะคดีอาชญากรรม

ปี	พ.ศ.2535		พ.ศ.2536		พ.ศ.2537		รวม
	กลางวัน	กลางคืน	กลางวัน	กลางคืน	กลางวัน	กลางคืน	
จำนวนคดี	1127	1198	1153	1322	882	994	
รวม	2325		2475		1876		6676

มาตราส่วน 1 : 20,000

แผนที่
 หมายเลข 4.22

มาตราส่วน 1 : 20,000

แผนที่
หมายเลข 4.23

พ.ศ.	ที่เกิดเหตุเขตพื้นที่					รวม
	Zone A	Zone B	Zone C	Zone D	Zone E	
2535	378	499	609	795	696	2977
เวลากลางวัน	175	202	244	360	297	1278
เวลากลางคืน	203	297	365	435	399	1699
2536	360	469	549	797	713	2888
เวลากลางวัน	187	212	229	340	288	1256
เวลากลางคืน	173	257	320	457	425	1632
2537	320	331	389	555	600	2195
เวลากลางวัน	151	159	156	255	255	976
เวลากลางคืน	169	172	233	300	345	1219
รวม	1058	1299	1547	2147	2009	8060

ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในกรุงเทพมหานคร
ที่เอื้ออำนวยให้เกิดคดีอาชญากรรม กรณีศึกษา สน.พญาไท

กลุ่มคดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย

ได้แก่ คดีประเภท อาวุธปืน-วัตถุระเบิด, การพนัน ยาเสพติด
ปรามการค้าประเวณี มีและเผยแพร่วัตถุลามก
ในพื้นที่ สน.พญาไท ปี พ.ศ.2535 , 2536 และ 2537

คำอธิบาย 1 จุด = 1 คดี
1 Grid = พื้นที่ 0.0020358 ตร.กม.

Physical Environmental Pattern contributing to crimes in Bangkok
A case study of Phaya Thai Police Station

4.4.5 กลุ่มคดีอื่น ๆ

สำหรับการศึกษาคำนี้ผู้วิจัยได้จัดกลุ่มที่ 5 เพิ่มเติมจาก คดี 4 กลุ่มที่ทางศูนย์ข้อมูลข้อสนเทศ กรมตำรวจได้แบ่งไว้ เพื่อให้ครอบคลุมกรณีในทุกคดีที่ได้ทำการศึกษา ซึ่งเป็นส่วนที่เหลือจาก 4 กลุ่ม ซึ่งจะประกอบไปด้วย

1. กลุ่มคดีอื่น ๆ ที่มีความผิดทางอาญา
2. คดีความผิดตาม พรบ.ความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค
3. ไม่มีข้อมูล ไม่แจ้ง , ไม่ทราบ

1. กลุ่มคดีอื่น ๆ ที่มีความผิดทางอาญา

ซึ่งนอกเหนือจากคดีที่พบบ่อยอย่างเช่นคดีพื้นฐาน ไม่ว่าจะเป็น คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์เช่น ลักทรัพย์ คดีเกี่ยวกับชีวิตร่างกาย เช่น ทำร้ายร่างกาย ฯลฯ แต่คดีในกลุ่มอื่น ๆ จะเป็นคดีที่นอกเหนือจากนี้ ซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้ทุกเมื่อแต่ไม่บ่อยครั้งนัก ดังเช่น คดีอนาจาร ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา คดีพรากรู้เยาว์ เป็นความผิดตาม ประมวลกฎหมายอาญาเช่นเดียวกัน และคดีอื่น ๆ ซึ่งมีมากมายแต่จะเกิดขึ้นไม่บ่อยครั้งจนสามารถนำมาหาความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพได้ จากสถิติคดีทั้งหมด 12,309 คดี เป็นคดีในกลุ่มคดีอื่น ๆ จำนวน 677 คดี หรือ คิดเป็นร้อยละ 5.5 ของคดีที่เกิดขึ้นทั้งหมดในพื้นที่ สน.พญาไท ซึ่งเป็นจำนวนน้อยมาก จากข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมในกลุ่มคดีอื่น ๆ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2535-2537 จะประกอบไปด้วย

อนาจาร	7	คดี
พรากรู้เยาว์	8	คดี
กักขังหน่วงเหนี่ยว	1	คดี
ปลอมแปลงเงินตรา	2	คดี
บุกรุก	4	คดี
แจ้งความเท็จ	3	คดี
ดูหมิ่นเจ้าพนักงาน	4	คดี
ช่องโจร	47	คดี
เมาสุราอาละวาด	39	คดี
ออกนอกเขตควบคุมโดยไม่ได้รับอนุญาต	2	คดี
หมิ่นประมาท	18	คดี

ต่อผู้ขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน	12	คดี
ขัดหมายเรียกทหาร	190	คดี
จำหน่ายสุราในวันเลือกตั้ง	5	คดี
นักโทษหลบหนีจากที่ควบคุม	2	คดี
ปลอมและใช้เอกสารราชการปลอม	54	คดี
ปลอมเครื่องหมายการค้า	8	คดี
พรบ.สถานบริการ	35	คดี
พรบ.คนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง	86	คดี
พรบ.อาคาร	19	คดี
พรบ.วัสดุเทพโพรทัศน์	28	คดี
พรบ.วิทยุสื่อสาร	9	คดี
พรบ.ลิขสิทธิ์	30	คดี
พรบ.เครื่องกล	16	คดี
รวมทั้งสิ้น	677	คดี

2. คดีความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค เป็นอีกประเภทหนึ่งที่มีสถิติคดีเกิดขึ้นสูงตามสภาพเศรษฐกิจ และ สังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งตาม พรบ.ความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค ได้กำหนดให้ที่เกิดเหตุเป็นธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงิน เพราะฉะนั้นคดีเช็คฯ ในพื้นที่ สน.พญาไท จะเกิดที่ที่มีธนาคารตั้งอยู่เท่านั้น ความผิดตามคดีเช็ค ไม่สามารถหาความสัมพันธ์ของสภาพแวดล้อมในระดับ Immediate ได้ หากนำข้อมูลมา Plot ลงในแผนที่เช่นคดีอื่น ก็จะเห็นเป็นกลุ่มคดีกระจุกตัวอยู่ตามที่มีธนาคารตั้งอยู่ แต่อย่างไรก็ตาม ในส่วนของการวิเคราะห์ภาพรวมในพื้นที่ก็จะนำไปรวมพิจารณาด้วย

คดีเช็ค ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ สน.พญาไท มีจำนวนทั้งสิ้น 1,145 คดี หรือ 9.3 % ของคดีที่เกิดขึ้นในพื้นที่ สน.พญาไททั้งหมด

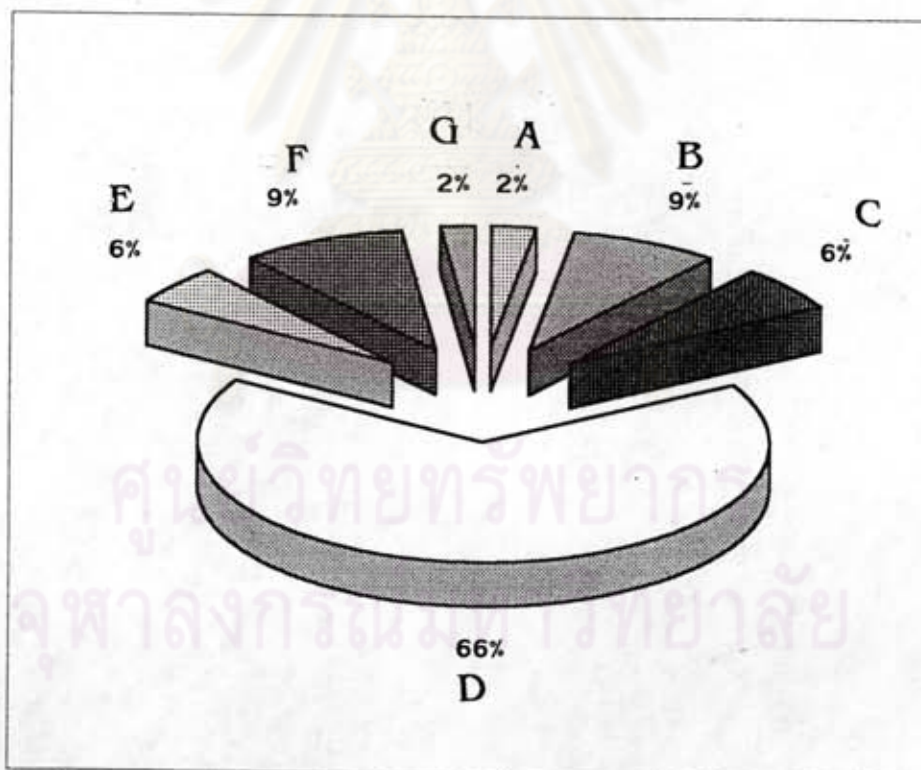
3. ไม่ทราบ ไม่แจ้ง หมายถึงส่วนที่เหลือที่มีเพียงแต่การจดบันทึกเลขคดีไว้ แต่ผู้วิจัยไม่สามารถสืบค้นมาได้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การลืมจดบันทึก การเว้นเลขคดีไว้เพื่อรอผลทางสำนวนการสอบสวน หรือ ประการอื่นใดก็ตาม ซึ่งผู้วิจัยไม่อาจทราบได้ แต่ก็มีจำนวนไม่มากนักคือ 245 คดี หรือ ประมาณ 1.9 % ของคดีที่เกิดขึ้นทั้งหมด

ซึ่งกลุ่มคดีทั้งหมดสามารถแสดงให้เห็นเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

คดีที่เกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบของ สน.พญาไท ปี พ.ศ.2535-2537 (ตารางหมายเลข 4.21)

ลำดับ	คดีในกลุ่ม	จำนวนคดี
A	กลุ่มคดีเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และ เพศ	295
B	กลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน	1,054
C	กลุ่มคดีที่น่าสนใจ	749
D	กลุ่มคดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย	8,144
E	กลุ่มคดีอื่น	677
F	คดีเช็ก	1,145
G	ไม่ทราบ , ไม่แจ้ง	245
รวม		12,309

ผลการวิเคราะห์กลุ่มคดีทั้ง 4 ประเภท

เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้ออำนวยให้เกิดคดีอาชญากรรมของกลุ่มคดี 4 กลุ่มหลักที่ศูนย์ข้อมูลข้อสนเทศ สำนักงานแผนงานและงบประมาณกรมตำรวจ ได้กำหนดไว้ ลักษณะของการกระทำผิดตามข้อหาต่าง ๆ ในกลุ่มความผิดแต่ละกลุ่มนี้ ได้แยกแยะแจกแจงในแต่ละคดีไปแล้วในตอนต้นของบทนี้

ผลการศึกษาดังกล่าวทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของสภาพแวดล้อมทางกายภาพมีส่วนเกี่ยวข้องกับคดีอาชญากรรมแต่ละประเภทได้ในรายละเอียด ว่ามีลักษณะที่เอื้ออำนวยให้เกิดคดีอาชญากรรมได้อย่างไร ทั้งที่มีส่วนเกี่ยวข้องมาก และคดีบางประเภทก็มีความสัมพันธ์กันน้อย อย่างไรก็ตาม ผลรวมของคดีกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพในแต่ละ Zone จะได้รับอิทธิพลของคดีแต่ละกลุ่ม ทำให้สถิติคดีรวมสูง การวิเคราะห์กลุ่มคดีรวมจึงต้องวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางกายภาพในระดับ General ดังนี้

1. พื้นที่ Zone A มีพื้นที่ทั้งหมด 1.687 ตารางกิโลเมตร มีรูปแบบการใช้พื้นที่เป็นย่านพักอาศัย มีประชากรประมาณ 13,300 คน ความหนาแน่นประชากรเท่ากับ 13,383 คน/ ตารางกิโลเมตร สถิติคดีทั้ง 3 ปี พ.ศ.2535-2537 ในพื้นที่ศึกษา Zone A จำนวนทั้งสิ้น 1,360 คดี ความหนาแน่นของคดี เท่ากับ 268.5 คดี ต่อ พื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร ต่อปี
2. พื้นที่ Zone B มีพื้นที่ทั้งหมด 2.559 ตารางกิโลเมตร มีรูปแบบการใช้พื้นที่เป็นย่านสถานที่ราชการ มีประชากร 28,082 คน ความหนาแน่นประชากรเท่ากับ 10,973 คน/ ตารางกิโลเมตร สถิติคดีทั้ง 3 ปี พ.ศ.2535-2537 ในพื้นที่ศึกษา Zone B จำนวนทั้งสิ้น 1,780 คดี ความหนาแน่นของคดี เท่ากับ 231.7 คดี ต่อ พื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร ต่อปี
3. พื้นที่ Zone C มีพื้นที่ทั้งหมด 1.136 ตารางกิโลเมตร มีรูปแบบการใช้พื้นที่เป็นย่านพักอาศัย มีย่านพาณิชย์กรรมปะปน มีประชากร 11,942 คน ความหนาแน่นประชากรเท่ากับ 10,512 คน/ ตารางกิโลเมตร สถิติคดีทั้ง 3 ปี พ.ศ.2535-2537 ในพื้นที่ศึกษา Zone C จำนวนทั้งสิ้น 1,983 คดี ความหนาแน่นของคดี เท่ากับ 581.8 คดี ต่อ พื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร ต่อปี

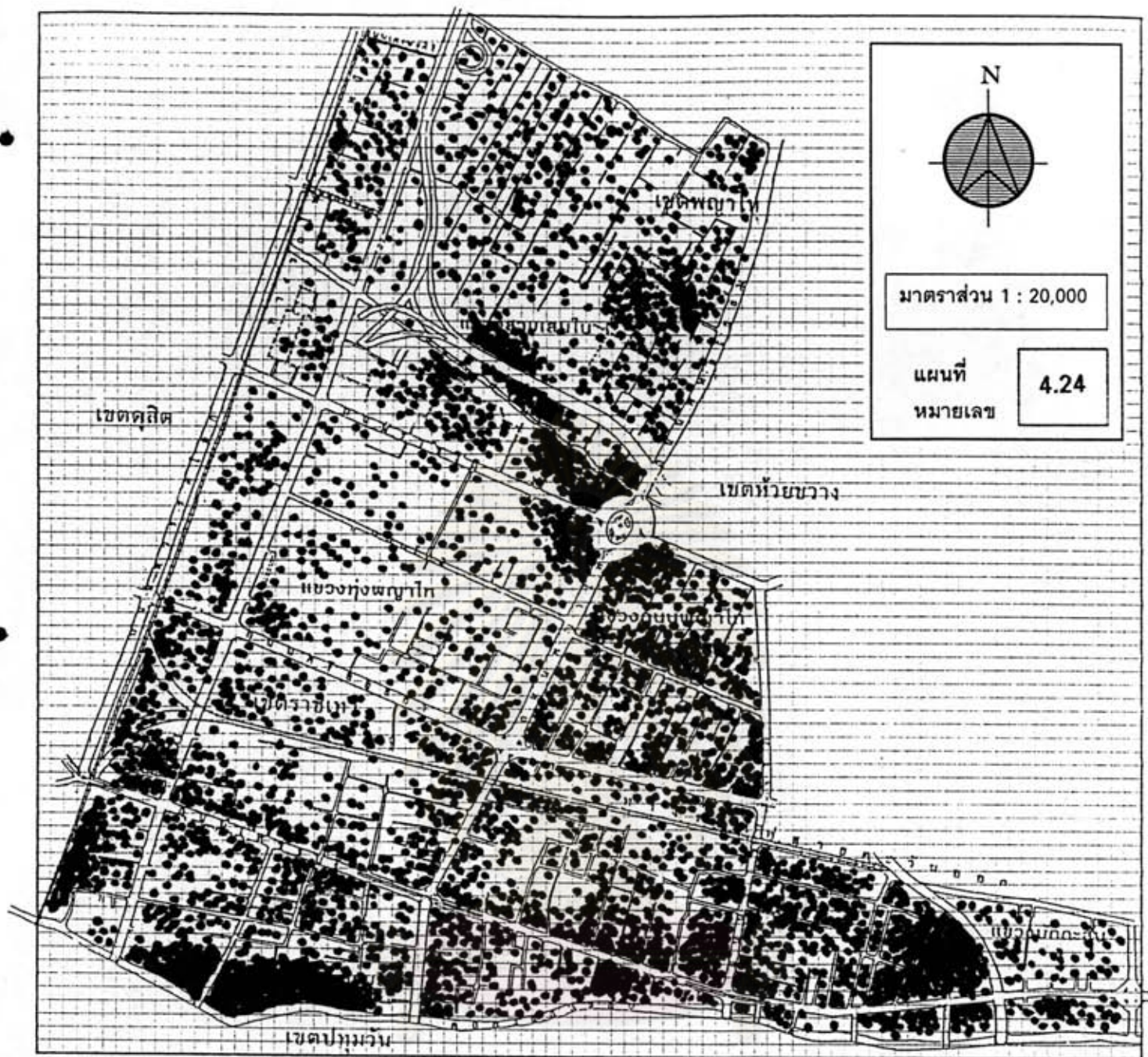
4. พื้นที่ Zone D มีพื้นที่ทั้งหมด 1.148 ตารางกิโลเมตร มีรูปแบบการใช้พื้นที่เป็น ย่านพักอาศัย และพาณิชยกรรม มีประชากร 27,387 คน ความหนาแน่นประชากรเท่ากับ 23,856 คน/ ตารางกิโลเมตร สถิติคดีทั้ง 3 ปี พ.ศ.2535-2537 ในพื้นที่ศึกษา Zone C จำนวนทั้งสิ้น 2,647 คดี ความหนาแน่นของคดี เท่ากับ 768.2 คดี ต่อ พื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร ต่อปี

5. พื้นที่ Zone E มีพื้นที่ทั้งหมด 0.82 ตารางกิโลเมตร มีรูปแบบการใช้พื้นที่เป็นพาณิชยกรรม และ ย่านพักอาศัย (เป็นสัดส่วนที่น้อยกว่า) จากสภาพกายภาพมีประชากรแฝง อยู่หนาแน่น ส่วน ประชากรจริงต่ำ ความหนาแน่นประชากรโดยเฉลี่ยประมาณ 10,000 คน/ ตารางกิโลเมตร สถิติคดีทั้ง 3 ปี พ.ศ.2535-2537 ในพื้นที่ศึกษา Zone C จำนวนทั้งสิ้น 2,472 คดี ความหนาแน่นของคดี เท่ากับ 1004.8 คดี ต่อ พื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร ต่อปี

สรุป ผลการศึกษา พื้นที่ Zone E มีความหนาแน่นของคดีสูงถือว่าเป็นบริเวณที่มีสภาพแวดล้อมบางประการที่เอื้ออำนวยให้เกิดหนาแน่นมากในพื้นที่ จากสภาพแวดล้อมกายภาพในระดับ General จะได้ว่า พื้นที่ Zone E มีลักษณะการใช้ที่ดินแบบพาณิชยกรรมสูง มีประชากรแฝงมาก มีการกระจายตัวของย่านพักอาศัยต่ำ (แสดงถึงการกระจุกตัวของอาคารพักอาศัย คือ ชุมชนแออัด นั่นเอง) พื้นที่ Zone E จึงเป็น Zone ที่มีสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั่วไปที่เอื้ออำนวยให้เกิดคดีอาชญากรรมมากที่สุด

สำหรับในพื้นที่ Zone D มีความหนาแน่นของคดีรองลงมาจาก Zone E เนื่องจากพื้นที่ Zone D มีย่านพาณิชยกรรมปะปนกับย่านพักอาศัย และมีความหนาแน่นของประชากรสูงที่สุด ทำให้ พื้นที่ Zone D มีสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั่วไปที่เอื้ออำนวยให้เกิดคดีอาชญากรรมอีก Zone หนึ่ง ซึ่งสามารถเปรียบเทียบลักษณะย่านพาณิชยกรรมปะปนกับย่านพักอาศัยระหว่างพื้นที่ Zone C และ พื้นที่ Zone B ที่เด่นในย่านพักอาศัยเพียงย่านเดียว ผลการศึกษาทราบว่าสถิติคดีจะหนาแน่นในพื้นที่ Zone C มากกว่า หมายถึง ย่านพาณิชยกรรมมีปัจจัยบางประการที่เอื้ออำนวยให้พื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งมีโอกาสเกิดคดีอาชญากรรมได้มากกว่าย่านพักอาศัยเพียงอย่างเดียว

ในพื้นที่ Zone B ซึ่งมีการใช้ที่ดินแบบสถานที่ราชการ 3 ใน 4 ส่วนของพื้นที่ มีผลทำให้ ความหนาแน่นของประชากรต่ำ สถิติคดีที่เกิดขึ้นน้อยที่สุดในพื้นที่ศึกษาทั้งที่มีพื้นที่มากที่สุด แสดงว่า สถานที่ราชการมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้เกิดคดีอาชญากรรมน้อยที่สุดกว่าทุกย่านการใช้ที่ดิน

พ.ศ.	ที่เกิดเหตุเขตพื้นที่					รวม
	Zone A	Zone B	Zone C	Zone D	Zone E	
2535	486	685	757	984	860	3,772
เวลากลางวัน	232	316	320	465	411	1,744
เวลากลางคืน	254	369	437	519	449	2,028
2536	457	632	691	987	866	3,633
เวลากลางวัน	239	301	308	448	382	1,678
เวลากลางคืน	218	331	383	539	484	1,955
2537	417	463	535	676	746	2,837
เวลากลางวัน	215	215	228	308	325	1,291
เวลากลางคืน	202	248	307	368	421	1,546
รวม	1,360	1,780	1,983	2,647	2,472	10,240

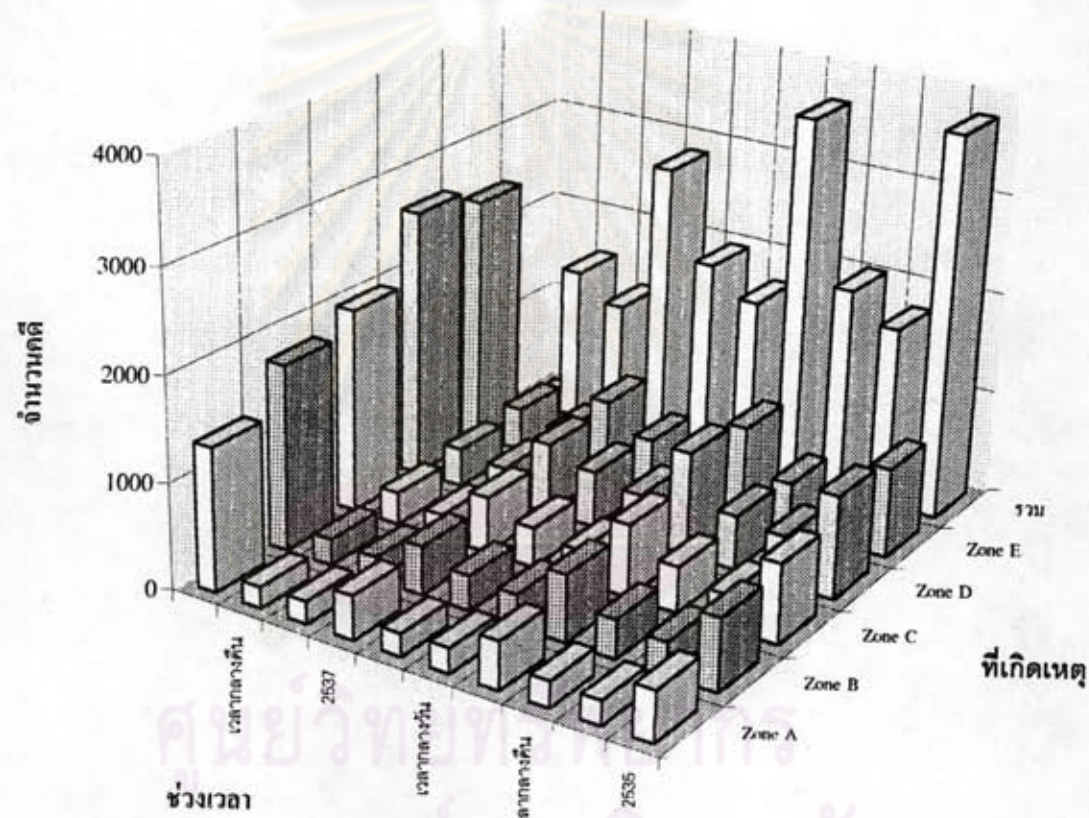
ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในกรุงเทพมหานคร
ที่เอื้ออำนวยให้เกิดคดีอาชญากรรม กรณีศึกษา สน.พญาไท

ผลรวมของคดีทั้ง 4 กลุ่ม
ได้แก่ คดีเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ
คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน, คดีที่นำสนใจ
และ คดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย
ในพื้นที่ สน.พญาไท ปี พ.ศ.2535 , 2536 และ 2537

คำอธิบาย 1 จุด = 1 คดี 1 Grid = พื้นที่ 0.0020358 ตร.กม.

Physical Environmental Pattern contributing to crimes in Bangkok
A case study of Phaya thai Police Station

แผนภูมิที่ 4.3 คดีที่เกิดขึ้นทั้ง 4 กลุ่มในพื้นที่ สน.พญาไท

ศูนย์วิจัยทางนิติเวชศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พื้นที่	จำนวนคดี (3 ปี)	ความหนาแน่นคดี (ต่อ ตร.กม./ ปี)	จำนวนประชากร (คน)	ความหนาแน่นประชากร (ต่อ 1 ตร.กม.)
Zone A	1,360	268.50	13,300	13,383
Zone B	1,780	21.70	28,082	10,973
Zone C	1,983	581.80	11,942	10,512
Zone D	2,647	768.20	27,387	23,856
Zone E	2,472	1,004.80	10,000	12,195
รวม	10,242	529.00	18,142	14,183

